tevhid

Zilkade 1438

"Tağuta kulluk etmekten kaçınıp, Allah'a yönelenlere müjde vardır. Kullarımı müjdele!" (39/Zümer, 17)

AYLIK İSLAMİ EĞİTİM DERGİSİ | AĞUSTOS '17 | YIL: 6 | SAYI: 62 | FİYATI: 7₺ | ISSN: 2148-4635

KUR'AN İKLİMİNE ÇAĞRI

BAŞYAZI' 11

30 Münafıklarla Mücadele Metodu
Özcan YILDIRIM

04 Zindandan Mektup Var
EBU HANZALA

36 Taif Seferi
Enes YELGÜN

EBU HANZALA HOCA İLE YAPILAN RÖPORTAJI İZLEDİNİZ Mİ?

İzlemek İçin
tevhiddersleri.tv Sitemizi veya
YouTube Kanalımızı
Ziyaret Edebilirsiniz

tevhiddersleri.tv   youtube.com/c/tevhiddersleritv

EDİTÖR

بسم الله الرحمن الرحيم

Allah'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selam olsun...

Bu yıl, her yıl olduğu gibi sevinç ve heyecan ile Ramazan'ı karşılamıştık. Ramazan'ın ilk dersini Ebu Hanzala Hocamız ile yapacaktık. Lakin şer güçler ve onların sadık kulları parmaklarını ısırmakla yetinmeyince *'daveti engelleme planlarının'* bir parçası olarak Tevhid Dergisi binasını iftar öncesi basarak Ebu Hanzala Hocamızı gözaltına aldılar ve ardından tutukladılar.

Ramazan'ın güzelliklerinin yanında kıymetli hocamızın aramızda olmayışı bizleri üzmüştü. Fakat Hocamızın bize daima nasihat ettiği gibi; *'kârda olan bizdik'*. Rabbimiz bizleri unutmadığını ve bizi imtihan ettiğini bir kez daha gösterdi. Bize de O'ndan gelene rıza ve şükür düşer.

Dergimizin bu sayısında Hocamız bize kıymetli mektubunu iletti. Bize imtihan bilincinin keyfiyetini anlatan bu mektuptan istifade edeceğinizi umuyoruz. Bu mektup ile de hocamız Kur'an-ı Kerim mealini bizlere müjdeledi. Bizler de heyecan ile beklemekteyiz.

Bu bağlamda başyazımızı da *'Kur'an İklimine Çağrı'* konusu ile ele aldık. Yazı Kur'an'ı okumaya, düşünmeye, onunla hayat bulup aydınlanmaya, onunla harekete geçip irade kazanmaya, onunla azıklanıp yol arkadaşlığı yapmaya bir davet niteliği taşımaktadır.

Bu sayıda bizleri yazıları ile irşad eden ve nasihatlerini ve eksik etmeyen diğer hocalarımıza da şükranlarımızı sunarız.

Allah'tan hocamızın ve tüm esir Müslümanların esaret bağlarını hayır ve güzelliklerle çözmesini niyaz ederiz.

'Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun' duamız ile...

Editör

tevhid

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Abdullah DEMİR

Yayın Türü
Yaygın Süreli

Reklam ve Abonelik
info@tevhiddergisi.net
www.tevhiddergisi.net

Adres
Kirazlı Mh. Mahmutbey Cd. No: 120
34212 Bağcılar/İSTANBUL

Abonelik İçin
0 (545) 762 15 15

Yazışma Adresi
Abdullah DEMİR
Güneşli Merkez Postane P.K. 51
Bağcılar/İSTANBUL

Basım
Mavi Ay Ofset, Litros yolu 2. Mat. Sit.
Giriş kat 1BF2 Topkapı/İSTANBUL
0 (212) 613 47 65

Dergi içerisinde yer alan
yazılardan ilgili yazar mesuldür.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Satış Noktaları

İstanbul	Ankara	Diyarbakır	Konya
Tevhid Kitabevi,	Tevhid Kitabevi,	Tevhid Kitabevi,	Tevhid Kitabevi,
Kirazlı Mh.	Kazım Karabekir Mh.	Kaynartepe Mh.	Sarıyakup Mh.
Mahmutbey Cd. No: 120/A	2061. Sk. No: 18	Gürsel Cd. No: 90/A	Burhandede Cd. No: 28/A
34212	06794	21090	42020
Bağcılar/İSTANBUL	Etimesgut/ANKARA	Bağlar/DİYARBAKIR	Karatay/KONYA
0 (545) 762 15 15	0 (534) 701 10 20	0 (536) 680 82 76	0 (553) 513 48 48

İrtibat Büroları

Merkez	Kirazlı Mh. Mahmutbey Cd. No: 120 34212 Bağcılar/İSTANBUL
Büro 1	Yeşilkent Mh. Balık Yolu Cd. 3/G Sk. No: 1 Kat: 2 34325 Avcılar/İSTANBUL
Büro 2	İsmetpaşa Mh. 90. Sk. No: 4 34270 Sultangazi/İSTANBUL
Büro 3	Mezopotamya Mh. 327. Sk. Seval Kent Sitesi A Blok No: 1/A Kayapınar/DİYARBAKIR
Büro 4	Sarıyakup Mh. Karaman Cd. No: 81/A 42020 Karatay/KONYA
Büro 5	Bahçıvan Mh. Sıhke Cd. Karatekin Sk. Yavuz Canlı Apt. Kat: 2 65040Tuşba/VAN
Büro 6	Bağlarbaşı Mh. Nilüfer Cd. 2. Fırın Sk. No: 4 16160 Osmangazi/BURSA
Büro 7	Kazım Karabekir Mh. 2061. Sk. No: 18 06794 Etimesgut/ANKARA

Zilkade 1438 | Ağustos '17
Yıl: 6 | Sayı: 62 | Fiyatı: 7 TL
ISSN: 2148-4635

tevhid

AYLIK İSLAMİ EĞİTİM DERGİSİ

İÇİNDEKİLER

Zindandan Mektup Var
Ebu HANZALA 04

Kur'an İklimine Çağrı
Başyazı 11

Ticaret Ehli Müslümanlara Nasihatler
Faruk FURKAN 21

Münafıklarla Mücadele Metodu
Özcan YILDIRIM 30

Taif Seferi
Enes YELGÜN 36

Terk Edilmiş Sünnetler: Yoculuk Adabı
Emre ACAR 40

Nefsin Afetleri, İstismarı ve Marabalığı
Kerem ÇAĞLAR 45

Saatu'l Usra
Mahi 50

1. Ünite: Zaman Ve Mekân Açısından Kur'an'ın Nüzulü İle Alakalı Meseleler
Enes DOĞAN 52

Amellerde Vasat Olmanın Önemine Dair
Hilal ÇİFTÇİ 64

Su ve Hayat
Dr. Seyfullah İslam 68

Nasıl Sömürüldük
Ömer AKDUMAN 71

Zindandan Mektup Var

Ebu HANZALA

Hep öyle olmamış mıdır? Allah güç ve iktidarla bir topluluğu imtihan eder. Tevazu ve adalet ahlakıyla imtihana karşılık verenler yeryüzünün varisi olur, gönüllerde onlar için sevgi oluşur, kapılar ardı sıra önlerinde açılır. Kibir ve zulümle bu imtahana karşılık verenlerse ahiretten önce dünyada zillet ve alçaklık damgası yerler. Bir başka zalim onlara musallat olur. Ahını aldıkları mazlum sayısınca inlemeye mahkum olurlar. Çağrılarına icabet eden bir kalp de bulamazlar.

Allah'ın adıyla

Allah'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selam olsun.

Es-Selamu aleykum ve rahmetullah-i ve berakatuhu.

Kıymetli Kardeşim,

Seni muhabbetle kucaklıyor, afiyet içinde olmanı temenni ediyorum. Göndermiş olduğun selamından ve şu mübarek ayda tecellilerini her an hissettiğim samimi dualarından haberdarım. Emin ol, ben de dualarına duayla karşılık vermekte, senin için Rabbimden hidayet, takva, güzel ahlak ve zahirî-bâtını fitnelerden selamet dilemekteyim.

Yine bir cezaevi odasından yazıyorum sana. Hayat böyle bir şey işte! Oysa ne planlar yapmış, ne hayaller kurmuştuk. Ramazan'ın son on günü itikafa girecek, bayram namazını beraber kılacak, tatil döneminde davet amaçlı ziyaretler düzenleyecektik… Biz bir şey diledik, Allah *(cc)* başka bir şey. *'İşlerin akıbeti/nihayeti Allah'a aittir'* fermanı gereği Allah'ın *(cc)* iradesi gerçekleşti. Her hâlimizde Allah'a hamd olsun.

Değerli Kardeşim,

Neler yaşandığımı merak ettiğini biliyorum. Sözü fazla uzatmadan merakını gidermeye çalışayım.

Ramazan'ın 3. günü büroda oturmaktaydım. Pazartesi ve Perşembe akşamları teravih sohbetlerini benim yaptığımı biliyorsun. Geçen yıl Ramazan sohbetlerinde *'Arşın gölgesinde gölgelenen yedi insan'* hadisini şerhe

başlamıştım. Adil imam, gençliğini ibadetle geçiren, birbirini Allah için seven, kalbi mescidlere bağlı olan ve güzel-soylu bir kadının ahlaksız teklifini *'Allah'tan korkuyorum'* diyerek reddeden kişiyi bitirmiştim. Sağ elin verdiğini sol eli bilmeyecek kadar gizli sadaka veren ve yalnız kaldığında Allah'ı *(cc)* hatırlayıp ağlayan kimse kısımlarıysa eksik kalmıştı. Ben de gizli sadaka konusuyla ilgili ders hazırlıyordum. O sırada polis ekiplerinin binaya geldiğini haber verdiler. Polisler dergi binasına çıkıp, müdüriyet odasına geldiler. Sakarya Savcılığı'nın yürüttüğü bir soruşturma nedeniyle gözaltı ve arama kararı olduğunu söylediler.

Polisler, benim odamı ve dergi katını aradı. Beni gözaltına almak kesmiş olmayacak ki derginin tüm bilgisayarlarını da gözaltına aldılar(!) Arama devam ederken evi aradım. Gözaltına alındığımı, bir haftalık eşya hazırlamalarını ve en önemlisi de ivedilikle Muhammed Hanzala'yı dergiye getirmelerini rica ettim. Detay belirtmedim. Çünkü çilekeş yol arkadaşım gözaltı ve cezaevi için çanta hazırlamayı çok iyi öğrendi geçen yıllar içinde. Hatta bu konuda nam sahibidir diyebilirim. Cezaevine yakını girenler; hangi mevsimde ne giyilir, ne tür kıyafetler mahkumu rahat ettirir, içeri ne alınır ne alınmaz gibi konularda ona müracaat eder oldular.

Kısa bir zaman sonra M. Hanzala yanıma geldi. Yaklaşık iki saat yanımda kalmış oldu. Yakın zamanda Ankara'da yürütülen bir soruşturma kapsamında gözaltına alınmıştım. Yaklaşık bir hafta sürmüştü. Geceleri oğlumu rüyamda görüyor, öpüp-kokluyor, sarılıyordum. Polisler, soruşturmanın Sakarya merkezli olduğunu söyleyince ayrılığın uzun olacağını anladım. Niye mi? Sakarya sabıkalı bir ildir. Tutuklanmadan mahkeme salonundan çıkmak neredeyse mümkün değildir. Devletin misafirperver yüzüdür diyelim. Öyle bir gün, üç gün, hatta birkaç ay misafir etmekle yetinmezler. En az altı ay, üst sınırı meçhul bir zaman diliminde devletin muhaliflerini ağırladığı F, L, M, E, T vb tipli konuk evlerinde(!) itinayla hazırlanmış menülerden ikram etmeden adamı bir yere bırakmazlar.

Tabi M. Hanzala vefalı çıktı. Gözaltındayken de savcılık izniyle on beş dakika da olsa ziyaretime geldi. Daha doğrusu anasının vefası diyelim.

Çocuğumu özleyeceğimi bildiğinden onu da alıp ziyarete gelmiş hakkını nasıl öderiz bilmiyorum. Kandıra, Edirne, Van, Silivri yollarında az mı çile çekti. Rabbim, sevdiklerini zindanlarda yalnız koymayan, onların derdine ortak olan tüm bacılarımıza kendi katında bir ev inşa edip, tez zamanda sevdiklerine kavuşturarak gözlerini aydın kılsın.

Değerli Dava Arkadaşım,

Gözaltına alınmış olduk. Vatan TEM büro nezaretine getirildik. İşlemler için 4. kat sağ büro namıyla meşhur kata çıktık. Büro amiriyle tanıştık. Niçin gözaltında olduğumuza dair bilgilendirdi bizi. Gayet saygılı, usûl-adap bilen bir devlet memuru.

Aslında söylenecek şey belli. Tevhid ve Sünnet daveti baş döndürücü bir hızla yayılıyor.
Birileri bu davetten rahatsız. İnsanlarda ön yargı oluşturmak ve davete kulak vermelerine engel olmak için böylesi örgüt isimleriyle işlem yapıyorlar...

Gecenin ilk şokunu o odada yaşadım. Bana IŞİD soruşturması nedeniyle gözaltına alındığım söylendi. Daha sonra yakın zamanda yayımlanan bir ses kaydı üzerine düşüncemi sordular. IŞİD bünyesinden bir şahıs sorulan bir soru üzerine konuşuyor. Türkiye'de yaşayan ve IŞİD saflarına katılmayan insanlara hakaret ediyor, aşağılıyor, fısk ile suçluyor... İşi o denli ileri taşıyor ki Allah'ın dini uğruna insanların yaşadığı zorluklarla dalga geçip, tahkir ediyor.

Bu ses kaydından söz konusu kişinin ben olduğumu değerlendirdiklerini söyleyip, konu hakkında düşüncelerimi sordular.

Evet, sisteme göre IŞİD bana ve benim gibilere hakaret ediyor, aşağılıyor. Ama aynı sistem beni IŞİD üyesi olmakla gözaltına alıp, tutukluyor. Ne denir bilmiyorum ki?

Aslında söylenecek şey belli. Tevhid ve Sünnet daveti baş döndürücü bir hızla yayılıyor. Birileri bu davetten rahatsız. İnsanlarda ön yargı oluşturmak ve davete kulak vermelerine engel olmak için böylesi örgüt isimleriyle işlem yapıyorlar... Ancak nafile... Onlar engel olmak istedikçe daha fazla insanın dikkatini çekiyor, milyon dolarlar harcanarak yapılması mümkün olacak büyüklükte reklam yapmış oluyorlar.

Evet, Bra-i Aziz,

Bu kısa ve çelişkili sohbetten sonra nezaret katına indim. İkinci bir şoku da orada yaşadım. Mustafa Hoca'yı da aynı soruşturmadan dolayı gözaltına almışlar. Şimdi düşünüyorsun tabi ne alaka? Beraber bir yemeğe iştirak etmişiz. Bu, bizim öncelikle aynı örgütten olduğumuza, ikinci olarak da örgütün faaliyetleri doğrultusunda birlikte hareket ettiğimize işaretmiş. Buradan bir ders çıkarmalısın bence. Hangi lokantada yemek yediğine, hangi iftar programında kiminle aynı masaya oturduğuna dikkat etmelisin! Neme lazım, karnımı doyurayım derken örgüt üyesi oluverirsin. Mustafa Hoca'mla selamlaşıp, sarıldık. Biraz hasbihal ettik... Bir gün sonra (Salı) bir iftarda aynı yere davetliymişiz. Allah *(cc)* yardım etmiş de gerçekleşmemiş. Bir yemek üzerine bu kadar komplo kuranlar, iki yemekte bir araya gelme suçuna(!) neler bina ederdi, düşünmek dahi istemiyorum.

Tabi, biz uğramayalı TEM nezaretleri çok değişmiş. Kırk kişiyle sığamadığımız nezaretlere yüz kırk kişi sığdırmışlar. İki kişilik odalarda beş kişi kalıyor. Odada kullanabileceğin tek alan, yatağın. Onun dışında bir santim boş yer bulamazsın desem abartmış olmam. Kaderin cilvesi işte! TEM'in yeni misafirleri, eski sahipleri; yüz kırk kişinin yüz otuzu onlar diyebilirim. Subhanallah! Düne kadar kendilerini devletin sahibi görüp, insanları vicdanlarında yargılayıp, o nezaretlere atmaya hak sahibi görenler; şimdi o nezaretlerde suçlu olarak bulunuyorlar.

Hep öyle olmamış mıdır? Allah *(cc)* güç ve iktidarla bir topluluğu imtihan eder. Tevazu ve adalet ahlakıyla imtihana karşılık verenler yeryüzünün varisi olur, gönüllerde onlar için sevgi oluşur, kapılar ardı sıra önlerinde açılır. Kibir ve zulümle bu imtahana karşılık verenlerse ahiretten önce dünyada zillet ve alçaklık damgası yerler. Bir başka zalim onlara musallat olur. Ahını aldıkları mazlum sayısınca inlemeye mahkum olurlar. Çağrılarına icabet eden bir kalp de bulamazlar.

Pazartesi ve Salı gününü Vatan'da geçirdik. Çarşamba sabahı sahur vaktinde Sakarya TEM şubenin bizi almaya geldiği söylendi ve yola koyulduk. Sabah namazını Sakarya'da kıldık. Çevik kuvvet binasının spor salonunu geçici nezaretlere çevirmişler. Allah'a hamd olsun geniş, havadar ve sadece Mustafa Hoca'mla kaldığımız bir alana yerleştik. İstanbul'dan sonra Sakarya nezareti kamp gibi geldi gözümüze.

Nezaretler, çevik kuvvetin alan kapatmak için kullandığı demirden çitlerle oluşturulmuş. Yan tarafta kalanları görmek, konuşmak mümkün. Orada da FETÖ'den gelenler kalıyor. Kaldığımız bir hafta içinde ikisi polis, bir asker, bir öğretmen ve bir iş adamı getirdiler.

Gelenlerin tamamı FETÖ'ye lanet okuyor, bir alakalarının olmadığını söylüyorlardı. Zahiren bizde de bu yönde bir kanaat oluştu. Nezarette kaldığımız süre zarfında yaşadığımız bir olayı anlatayım müsadenle. *'Aldatıcı sizi Allah'la aldatmasın'* ayetinin vuku bulmuş hâli diyeyim olaya.

Son gün bir adam getirdiler. ODTÜ mezunu bir iş adamı. Ben ifade için TEM'e götürüldüğümde bu şahısla karşılaştım. Polislere F. Gülen'i savunuyor, Cemaat'i övüyordu. Dayak yemekten son anda kurtuldu. Biraz daha konuşsa ekip amiri bunu dövecek. Sözlü olarak bir kamyon hakaret etti zaten. Batıl bir davaya inanmış olsa da; böyle zorlu bir zamanda davasını, cemaatini, liderini savunuyor olmasını takdir ettim. Takdirim savunduklarına değil, cesaretineydi.

Sonra nezarete götürdüler şahsı. Ben ifade işlemini tamamlayınca nezarete indim aynı adam yan nezarette önünde Kur'an, yeni getirilmiş ve aşırı tükenmiş, çaresiz görünen bir FETÖ'cüyü motive etmeye çalışıyor.

Bakara suresi 218. ayeti okuyor. Kur'an okuması çok kötü. Latince okur gibi okuyor. Ayetin sonunda *'İşte bunlar Allah'ın rahmetini umarlar, Allah El-Gafur ve Er-Rahim'dir'* bölümünü okuyor. *'Bak'* diyor *'Ayetin rakamı 218, ebced hesabıyla ayet 2018 ediyor.*

Yani 2018'de Allah bize rahmet edecek. Dinleyen boş gözlerle bakıyor. O kadar çaresiz ve ümitsiz ki bu kehanet onu etkilemiyor. Bizimki istenilen etkiyi oluşturamadığını anlayınca işi Hendek Savaşı'na bağlıyor; *'Her taraftan kuşatıldık, ama zafer yakın'* diyor. Yine olmuyor. *'Ahir zamanda tüm yeryüzüne hidayet edilecek ve yeryüzü adaletle dolacak'* diyor. Acaba nereye bağlayacak diyorum. Merakla dinliyorum. *'Allah (cc) bize (cemaati kast ediyor) erken hidayet etti, ama biz hidayetin kıymetini bilmedik, gerektiği gibi çalışmadık, şefkat tokadıyla kendimize gelmemizi sağladı'* diyor. Karşıdakinde tık yok. Adam, hamlesinin işe yaramadığını görünce onu bırakıp askere yöneliyor. Nafile… Asker dinlemiyor bile. Sözün özü; yanlış okuduğu, okumayı bilmediği bir ayete bâtını yorum yapıyor. Çevresindekileri Allah'la *(cc)* aldatmaya çalışıyor. Allah *(cc)* hidayetten sonra kalplerimizi eğriltmesin. Nezaret bu, meselesi bitmez. Ama ben bu kadarla iktifa edeyim.

9. gün polis ifadesine çıkıyoruz. Her zamanki gibi IŞİD ile ilgili somut veri oluşturacak tek bir soru dahi yok. Sorgulama anket niteliğinde. Demokrasi küfür mü? Oy verenler müşrik mi? Okula gidenler putperest mi? Parlamenterler tağut mu? Bu minvalde hepsi birbirinin tekrarı onlarca soru. Yani akidemizden dolayı yargılanıyoruz. Düşünce özgürlüğü, inanç hürriyeti, ifade hakkı vb. helvadan put yenmiş olmasın diye de; örgütle ilişkilendiriliyoruz. Mustafa Hoca'ya bunları dahi sormuyorlar. Üç soru soruyorlar. İkisi başkalarının yaptığı ve günlük hayata dair telefon konuşmaları. Niye sorduklarını onlar da izah edemedi, biz de henüz anlamış değiliz. Üçüncü soru da şu: Sakarya'da verilen yemeğe katıldın mı?

Düşün, bizi İstanbul'dan takip ediyorlar. Saniye saniye fotoğraflıyorlar. Evin kapısından girene dek her şeyi kayıt altına alıyorlar. Fakat yemeğin verildiği ortamı dinlemiyorlar!

Aslında dinliyorlar. Ancak yapılan konuşmalar işlerine gelmediği için dosyaya koymuyorlar. Koysalar dosya asıldan çökecek.

Mustafa Hoca'mla senin için beyin jimnastiği yaptık. Katıldığımız yemekte üç konuya değinildi. İlki: Tevhid davetinde nelere dikkat edilmesi ve bireysel davette sabrın, uzun görüşlülüğün ve ahlakın önemine dair konuşuldu.

İkinci olarak: Orta Doğu'da aslında bir istihbaratlar savaşı yapıldığı, duygusal yaklaşımların bu bataklığı iyice içinden çıkılmaz hâle getirdiği, savaşan grupların uzun vadede İslam'a ve Tevhid davetine zarar verdiği konuşuldu.

Son olarak da muayyen bir şahıs hakkında bazı iddialara kulak asılmaması gerektiği, kafasında şüphe olanın şahsı ziyaret edip onunla konuşması gerektiği, İslam ahlakının bunu gerektirdiği üzerinde duruldu.

Sen de tahmin edersin ki polis böylesi bir içeriği dosyaya koymaz, koysa bindiği dalı kesmiş olur.

Avukatlar dosyadan o kadar emin ki; ifade sonrası serbest kalacağımızı, en geç savcılıktan serbest bırakılacağımızı söylüyorlar. Bizim hiç ümidimiz yok. Nerede olduğumuzu çok iyi biliyoruz. Misafirperver Sakarya…

Perşembe günü savcıya çıkıyoruz. IŞİD'e üye olmak, propaganda yapmak, Atatürk'e hakaret, Cumhurbaşkanına hakaret, Devlet memuruna görevinden dolayı hakaret; beş ayrı suç isnat ediliyor.

Cevaplıyoruz hepsini Allah'ın yardımıyla. Avukat hazırlıklı gelmiş, Bursa 2. Ağır Ceza Mahkemesinin istihbarattan istediği bir yazıyı sunuyor savcıya. Yazıya göre biz IŞİD değiliz. İki ay önce Ankara mahkemesinin bizim IŞİD olduğumuz yönünde somut bir delil olmadığı için kovuşturmaya yer olmadığı kararını da sunuyor. İstanbul'da bizim dosyanın IŞİD dosyasından tefrik edildiğini belirtiyor. Eksik olmasınlar IŞİDlılar o kadar hakaret etmiş ki, hakim dosyayı ayırma ihtiyacı hissetmiş. Savcı dinledi, söylenenleri yazdı. Hiçbir somut delil olmamasına rağmen tutuklama talebiyle mahkemeye sevk etti.

Mahkemeye çıktık. Bayan bir hakime var. Mustafa Hoca'ya ayağımla dokundum. *'Kadın niyeti bozmuş, bizi tutuklayacak'* dedim. O da beni tasdikledi.

Sorgulama-savunma başladı. Avukatlar şok hâlinde mahkemenin seyrini izliyor. Hakime hanım şahsî kanaatlerini bir-bir sıralıyor. Hiçbirinin dosyayla ya da hukukla ilgisi yok. Hukuk okumuş birinin söyleyeceği sözlere de benzemiyor. Yaşlı amca ve teyzelerin haber programları sonrası yaptıkları ilginç siyasi yorumlara benziyor.

Bana diyor ki: *'Anayasal düzeni beğeniyor musun?' 'Hayır'* diyorum. *'Allah'ın şeriatına göre yönetilmeyen bir düzeni beğenmem mümkün değil.'* Beni ülkeden kovuyor. *'Dünya geniş, git başka yerde yaşa'* diyor. Salondan kovsa anlayacağım da, ülkeden kovuyor.

'Niçin insanlara anlatıyorsun?' diyor. *'Doğru bildiklerini anlatmak İslamî bir yükümlülüktür'* diyorum. *'Sen yanlış anlatmanın vebalini biliyor musun?'* minvalinde sorular soruyor. *'Bunlar buranın konusu değil, Diyaneti, ilahiyatı ilgilendiren konular'* diyorum olmuyor... *'Sen Sakarya'dan ne kadar insanın IŞİD'e katıldığını biliyor musun?'* diyor. *'İyi de dosyadaki belgelere baktıysanız ben de bu örgütün mağduruyum'* diyorum.

Hakime hanım anlamıyor. Kedi yavrusunu yemeye niyet etti mi; *'Bu hiç bize benzemiyor'* dermiş. Biraz sonra *'Bu daha çok farelere benziyor'* der, sonra da *'Evet canım tıpatıp fare'* dermiş ve yavrusunu yermiş. Hakime hanım bizi yemeyi kafasına koymuş. Önündeki belgelere dahi bakmıyor. Bakın deyince de kızıyor. *'Tabi ki dosyayı okudum'* diyor.

Sonra Mustafa Hoca'ya sorular soruyor. *'Niye yemeğe katıldın?'* diyor. Abi de yemeği veren şahısla cezaevinde on bir ay beraber kaldığını, aralarında bir samimiyet oluştuğunu ve buna binaen yemek davetine icabet ettiğini izah ediyor. Hakime hanım memnun olmuyor. *'Ben olsam katılmazdım'* diyor. *'On bir ay cezaevinde yatacaksın, başına onca iş gelecek, çıktıktan sonra aynı adamlarla görüşeceksin'* minvalinde şaşkınlık ifade eden bir tonlamayla itirazlar ediyor. Mustafa Hoca usulünce aynı düşünmek zorunda olmadıklarını anlatıyor ama nafile... Ve final cümlesi geliyor: ***'Ben Kararımı Açıklıyorum, Beğenmeyen İtiraz Etsin!'***

Şaka gibi ama gerçek. Bizi tutukluyor. Daha sonra öğreniyoruz ki abla meşhur. Asker dahi içerden mahkemeye adam getirirken diyormuş ki: *'Dua et, hakime hanım olmasın. O varsa kesin tutukluluğun devam eder.'*

Kardeşim,

Salondan çıkıyoruz. Polisler şaşırmış gibi yapıyorlar, belki de gerçekten şaşırıyorlar, bilemiyorum. Mahkeme önünde bekleyen ağabeylerle vedalaşıyoruz. Ağabeyler üzgün ve şaşırmış vaziyette. 2016-2017 sezonunda üç defa göz altına alındım. İlkinde beş saat, ikincide bir hafta, üçüncüde iki saat sonra serbest kaldım. Bunun da öyle olacağını ümit ediyorlar. Dosyada o kadar belge varken IŞİD gerekçesiyle tutuklama olamaz diye düşünüyorlar. Allah'ın *(cc)* dediği oluyor ve Sakarya L Tipi cezaevinin yolunu tutuyoruz.

Mustafa Hoca bu cezaevinde daha önce yatmış. Ev sahibi o, ben soruyorum o bilgi veriyor. Cezaevinde aynı dosya kapsamında sekiz tutuklu Müslüman var. Hesapta onların odasına gideceğiz. Bize oda hazırlamış olacaklar. Karşılıklı bir semaver çay içeceğiz. Namazlar haricinde bir gün boyunca uyuyacak, sıcak suyla bir güzel paklanacağız.

On gündür çay içmiyoruz, banyo imkanı çok kısıtlı ve betona sarılı sevdiğimiz battaniye üzerinde uyumaya çalışmışız. O kadar sert ki yanlarımız yara olmuş gibi acıyor.

Cezaevine vardık. Bizi geçici koğuşa aldılar. Sonunda arkadaşlarımızın yanına geçeceğiz. Ramazan ayında geçici koğuşa gerek yok diyoruz. Dinlemiyorlar. *'Talimat böyle'* diyorlar. Koğuşa giriyoruz. Geçici koğuşlar kirli olur ve çok kötü kokar. Bu da öyle. Herkes sabah çıkacağını düşündüğünden kimse dikkat etmez. Şu yastık temize benziyor, şu nevresim sanki kullanılmamış, bu yatağı abdestli namazlı bir FETÖ'cü kullanmıştır diyerek teselli arıyoruz. Ama nafile. Sonunda göz-göze gelip gülüyoruz. Kir ve koku hüsnüzanla kapanacak gibi değil.

İmkan dahilinde havlularla yatakları örtüp uyumaya çalışıyoruz. Ertesi gün öğlen sonrası bizi odaya almak için geliyorlar. 11. gün, o kadar yorgunuz ki... Cezaevinin ortasına gelince bizi ayırıyorlar. Mustafa Ağabey'i cezaevinde bulunan sekiz Müslümanın yanına, beniyse psikopatların hücre cezası çektiği tekli odalara götürüyorlar. *'Niye?'* diye soruyoruz, gardiyan bilmiyor. *'İdareye sorun'* diyor. Baş gardiyan geliyor. Durumu soruyorum. *'Bilmiyorum'* diyor. Ağırlaştırılmış müebbet ceza alanlara uygulanan şartlar söyleniyor. Kapın hep kapalı kalacak. Günde bir saat açılacak. Kimseyle temasın olmayacak. *'Niye?'* diyorum. *'Bilmiyoruz talimat böyle'* diyorlar. Avukat beye yaptıkları açıklamaya göre ben örgüt lideriymişim, bu sebeple ayrı kalmam gerekiyormuş. *'İyi de dosyada örgüt üyesi gözüküyorum, siz dosyaya göre mi, basına göre mi hareket ediyorsunuz?'* diyorum. *'Talimat böyle'* diyorlar.

Kıymetli Yol Arkadaşım,

Bir odaya giriyorum. Odada hiçbir şey yok. Sadece bir yatak var. Bir insanın o yatakta uyuması için gözlerinin kör, burnunun koku almıyor olması lazım. Yastık yok, battaniye yok, nevresim yok. Soruyorum. Paranla alacaksın biz vermiyoruz diyorlar. İyi, getirin alayım diyorum. Kantin günü geçti ama yine de yaz bakarız diyorlar.

Yan odada cinayet mahkumu Ağrılı bir abi var. Sağolsun bana nevresim ve ekmek veriyor. Daha doğrusu istihkakını bölüşüyor benimle. Nevresimler sigara kokuyor. Ama hamd ediyorum sigara kokusuna. Çünkü yatağın kokusunu bastırıyor.

O kadar yorgunum ki iftarı açıyorum. Seferi olduğumdan akşam ve yatsıyı beraber kılıp uyuyorum. Üç saat uyumadan kapı açılıyor. *'Hazırlık yap sevkin var'* diyorlar. Sabah 5'te alacağız. İstanbul'a gidiyorsun diyorlar.

Yatağımda oturuyorum. Kendime, odaya, sessizliğe, yalnızlığıma bakıyorum. Düşünmeden ağzımdan şu cümleler dökülüyor: ***'Allah'ım! Kendimi Sana Emanet Ediyorum. Sen Emanetleri Zayi Etmezsin'***

Uyumaya çalışıyorum. Ama nafile. O arada on beş dakika dalmışım. Rüyamda Hanzala'ya sarılıyorum, onu öpüyorum. O da gülücükler saçıp oynuyor. Kendine özgü baba deyişiyle beni çağırıyor. Sahur yemeği dağıtıyorlar. 11. günün en güzel anlarından birini bölüyorlar. *'Hiçbir faydaları yok, zarar vermeseler bari'* diyorum. Hazırlanıyorum namazdan sonra beni alıyorlar. Tek gideceğimi sanıyorum. Evrakları imzalarken Mustafa Hoca'nın ismini görüyorum. Meğer onu da sevk etmişler. Ring aracında yan-yana geliyoruz. Hiç uyumamış abi, çok yorgun görünüyor. Beni merak etmiş ve mesai başlayınca yapacaklarını hesaplamış.

'Çay içebildin mi diyorum?' mahcup bir gülümsemeyle *'Evet'* diyor. Suçuna hafifletici sebep olsun diye de *'Çay, seylan değildi. Tadı hiç güzel değildi. İkinci bir defa demlemek istediler, istemedim'* diyor. Özrü kabahatinden büyük. Bir semaver çay içmiş, ikinciyi içmediğiyle özür beyan ediyor. *'Nasıl boğazından geçti Şeyh?'* diyorum, gülümsüyor ama cevap yok.

Sohbet ediyoruz. Uyumasını teklif ediyorum kabul etmiyor. *'Bizi başka cezaevlerine götürebilirler'* diyor.

Silivri kampüsüne geliyoruz. Açık cezaevi önünde duruyoruz. Anlam veremiyoruz. Asker bilgi de vermiyor. Sonra 1 no'lu L tipinin önünde duruyoruz. Orada asker yol soruyor. *'Bu yol 9 no'luya çıkar mı?'* diyor. Adresimiz belli oluyor. Benim son yattığım ve tahliye olduğum cezaevi.

Cezaevine varıyoruz. Allah *(cc)* 12. günü kolaylaştırıyor. Rahat bir şekilde odamıza geliyoruz. Her şey o kadar rahat ve kolay gelişiyor ki inanamıyoruz.

Unutma ki; imtihan, insanın dininden aşırıyor, öncesine göre hizmette geri bırakıyorsa, dininde fitneye uğramışsın demektir. İmtihan; imanını perçinleyip seni hizmette ileri taşıyor, yeni ve farklı alanları önünde açıyorsa ilahi bir el; seni terbiye edip hazırlıyor demektir.

Zorlukla beraber kolaylık vaadi gerçekleşiyor. Zahmet, rahmete inkılap ediyor. Allah'ın *(cc)* yardım ve lütfunu iliklerimize kadar hissediyoruz. Nasıl şükredeceğimizi bilemiyoruz. Ve belirlenen vakte kadar misafiri olacağımız diriler kabrinin bize ayrılan bölümüne yerleşiyoruz.

Gözaltına alınışımız, nezarette gördüklerimiz, savcılık, mahkeme aşaması ve her aşamada yaşadıklarımız bize bir şey hatırlatıyor: Bekri Mustafa'yı.

Bekri Mustafa din eğitimi almış, daha sonra yoldan sapmış ve yılın on bir ayı içen bir ayyaştır. Ramazan ayı geldi mi içmeyi bırakır, Ramazan'ın bitmesini beklermiş.

Ramazan günü bir cenaze getirmişler musallaya. Namaz kıldıracak kimse yok. Bakmışlar Bekri Mustafa dolanıyor oralarda. Cenaze yerde kalacak. Mevtanın yakınlarından biri Bekri'ye gelmiş. Belli bir ücret karşılığında namazı kıldırmasını istemiş. Bekri Mustafa şaşırmış ama alacağı şarap parasını hayal edip keyifle kabul etmiş. Namazı kıldırmış. Namaz bittikten sonra eğilip tabuta bir şeyler söylemiş. Parayı verecekken cenaze sahibi ölüye ne söylediğini sormuş. Bekri Mustafa cevap vermiş. *'Ruhlar alemine gidince; sana dünyanın ve insanların ahvalinden soracaklar. Bekri Mustafa imam olmuş, onlar dünyanın ne hâle geldiğini anlarlar'* dedim, demiş.

Kıymetli Dava Arkadaşım,

Sen merak edip sordun ben de anlattım. Bir imtihan süreci daha böylece başlamış oldu. Biliyorum üzülüyorsun. *'Üzülme! Allah bizimle beraberdir.'* İlahî tesellisini hiç unutma. Yanında Allah *(cc)* olanın karşısında kimin olduğunun önemi yoktur. Her şey O'nun *(cc)* azameti karşısında küçük, kibriyası karşısında zelil, zenginliği karşısında fakir, kahrı karşısında boyun eğip el pençe durmuştur. Böyle El-Aliyy ve El-Celil olan bir varlığa sırtını dayayan, O'nu vekil edinen, O'nun kefaletinde dava yükünü omuzlayan, O'nun yardımıyla yola revan olan ve O'nun rahmetiyle menzile varmayı ümit edenler yolda kalmaz; engellere takılmazlar.

Davete başladığımız dokuz yıllık süre zarfında cezaevi imtihanıyla neticelenen beşinci imtihanımız bu. Allah'a *(cc)* hamd olsun. Bana sorarsan sevinmeli ve yürekten bir sürurla Allah'a teşekkür etmelisin. Her bir imtihan bizleri biraz daha olgunlaştırdı, imanımızı arttırdı, çürüklerin dökülmesini sağladı, bizleri kenetledi... Her bir imtihan yeni bir hizmet kapısının açılmasına ve Allah'ın dinine daha fazla yardım etmemize vesile oldu. Her bir imtihan Tevhid ve Sünnet davetinin daha fazla yayılmasına, ülke sınırlarını aşıp farklı coğrafya ve dillere ulaşmamıza olanak sundu. Unutma ki; imtihan, insanın dininden aşırıyor, öncesine göre hizmette geri bırakıyorsa, dininde fitneye uğramışsın demektir. İmtihan; imanını perçinleyip seni hizmette ileri taşıyor, yeni ve farklı alanları önünde açıyorsa ilahi bir el; seni terbiye edip hazırlıyor demektir. Sana bir rol verilmiş, dine hizmetin bir ucu eline tutuşturulmuştur. Allah'a *(cc)* çokça hamd edip, bu büyük nimetleri karşısında minnet duymalısın.

Müslüman akıllıdır. Şuurlu ve bilinçlidir. Yaşamış olduğu olaylardan yaşaması muhtemel olanlara dair iz sürmeli, yolunu açık hâle getiren işaretler ve yolunu aydınlatan kandiller edinmelidir. Kur'an'ın övdüğü basiret; sünnetin övdüğü feraset tam da budur.

Aziz Dostum,

Bir isteğim olup olmadığını soruyorsun. Öncelikle kendine iyi bakmanı ve İslam davası için elinden gelenin en iyisini ortaya koymanı istiyorum senden. Kendim içinse özel bir isteğim olacak. Benim hayallerimi süsleyen bir proje var. Üç aşamalı, uzun soluklu bir proje bu.

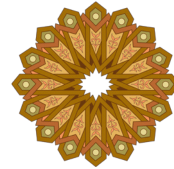
- Kur'an meali
- Açıklamalı Kur'an meali
- Kur'an tefsiri

Birinci aşamanın tüm ön hazırlıkları bitmiş durumda. Sadece oturup yazması kaldı. Bu süreçte dinin asılları olan Allah'a ibadet, şirkten teberri, tağutlar ve tağutlara kulluk yapanlardan beraat ayetlerini öne çıkaran, anlaşılır, sade, Tevhidi gizlemek için yapılan anlam ve lafız tahriflerini belirten Tevhid mealini yazmaya başlamayı düşünüyorum. Senden bu konuda çokça dua etmeni istiyorum.

Seni muhabbetle kucaklıyor, emanetleri zayi etmeyen Allah'a *(cc)* emanet ediyorum.

Selam ve dua ile kardeşin Halis Bayancuk (Ebu Hanzala)

Silivri 9 No'lu Kapalı Cezaevi, Silivri/İstanbul

Karanlıklar içinde öylece bekleyen birinin ilk ve zaruri ihtiyacı ışıktır. Karanlığı ışıkla delmeden, birşeyleri değiştirme niyetiyle hareket eden kendisine ve çevresine zarar verecektir. Gidişata dur deme iradesine sahip muvahhidlerin önce şahsi sonra topluma ait karanlığı Allah'ın nuru olan kitabıyla kırmalıdırlar.

Kur'an İklimine Çağrı

Başyazı

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

Bizleri yeni bir sayıyla buluşturan, *'Din nasihattir'* vazifesini yerine getirmemize olanak sağlayan ve bizleri dininde kardeş kılan Rabbimize hamd olsun. Salât ve selam; Nebimiz Muhammed Mustafa'ya, onun temiz ailesine, ashabına ve kıyamete kadar tâbilerinin üzerine olsun.

Ramazan ayı... İsmiyle dahi inanmış kalplerde surur ve sekinet; teslim olmuş zihinlerde mükâfatların en şereflisi olan rıza-i ilahiyi çağrıştırmaktadır. Ramazan'ın onaran, dirilten, güzelleştiren ve kulluk yolunda insana azık temin eden bir yönü vardı Mümine kattıkları nedeniyle olsa gerek gelişiyle sevinç duyduk, gidişiyle üzüldük.

Ramazan rahmettir. Her şeyiyle insanı cehennem azabından azad eden ve ilah-i rahmetin zirvesi olan cennete kavuşturan bir aydır. Zikrettiğimiz *'her şey'* arasından iki ibadetin altı özellikle çizilmelidir. Bunlar; Ramazan'ın kendisiyle özdeşleştiği Kur'an ve Oruç ibadetidir.

"Ramazan ayı... İnsanlar için hidayet olan, hakla batılı birbirinden ayıran ve apaçık delilleri kapsayan ***Kur'an bu ayda indirilmiştir. Öyleyse sizden kim bu aya erişirse oruç tutsun****..."* [1]

Mübarek ayın kendisiyle özdeşleştiği oruç ve Kur'an, kulluk iskeletinin ruhu olan iki temel hakikati öğretmektedir bizlere. Bu iki hakikat; **şüpheleri yok eden Rabbani ilim, şehvetlerin etkisini kıran Rahmani irade!**

1. 2/Bakara, 185

Nasıl?

"...Dikkat ediniz. Bedende bir et parçası vardır. O düzelirse bütün beden düzelir. O bozulduğunda bütün beden bozulur. Dikkat edin o kalptir." [2]

Kulluğun ana merkezi kalptir. Bu sebeple hayat kitabı Kur'an: kalbin mahiyetine, hangi durumlarda vazifesini yapabileceğine, onun hastalık hâline bir çok ayette yer verilmiştir. Allah, kalbi; anlayan, yönelen, titreyen, sıhhatli, mutmain; bazen de akletmeyen, kör, hasta, katı, günahkar gibi sıfatlarla nitelemiştir.

Allah'ı hakkıyla sevebilmenin, gerektiği gibi tazim edebilmenin, O'na yakışır şekilde O'ndan korkmanın, yolunda şanına yakışır şekilde mücadele edebilmenin tek yolu; kalbin yaratılış gayesine uyumlu olmasıdır.

"O gün ne mal ne de evlat (insana) fayda vermeyecektir. İnsana fayda verecek tek şey Allah'ın huzuruna 'selim bir kalple' gelmesidir." [3]

Selim kalp; imanı zedeleyen **şüphelerden** ve insanı Allah katında değersizleştiren **şehvetlerden** uzak; arı, duru, pak olan kalptir.

Kalbin bu iki hâlden korunması da ancak şüpheleri yok eden **ilim**, şehvetlere gem vuran **iradeyle** mümkündür. Hiç şüphesiz ilmin menbaı El-Alim olan, gayb ve şehadet bilgisinin sahibi Allah'ın kitabıdır. Hem Kur'an'ın insanlığa sunduğu ilim öyle alelalade bir ilim değildir. Onun ayetleri hiçbir kapalılığa yer bırakmayacak şekilde apaçık, delilleri akıllarda ve kalplerde hiçbir şüphenin yer etmesine müsaade etmeyecek şekilde güçlü ve etkili, en iflah olmaz muanidleri dahi yüreğinden yakalayıp içten içe teslim olmaya zorlayan hakikat ışığı taşımaktadır. Onunla beslenen kalpler; dünyanın, şeytanın ve batılın süslü, yaldızlı ancak kof ve gerçekliğe dayanmayan şüphelerinden etkilenmezler. Kalplere kazandırdığı basiret ve derin düşünme kapasitesi sayesinde olayların perde arkasını görebilir; faydalı ve kalıcı olanla faydasız ve köpük misali yokluğa mahkum olanı birbirinden ayırt ederler. Bu yönüyle Kur'an kalplerin ilim ihtiyacını fazlasıyla karşılamakta; sünnetin hikmet yönüyle buluşmasıyla beraber insanlığa kurtuluş reçetesi olmaktadır.

2. *Buhari*
3. *26/Şuara, 88-89*

Şehvetler ise insanın yumuşak karnıdır. Var olabilmesi, varlığını sürdürmesi ve yaşadığı hayattan lezzet alması için insana yerleştirilmiş olan fıtri ihtiyaçlardır. Şeriat, koyduğu sınırlar ve açık hükümlerle insanı sınırlayıp, şehvetine istikamet vermiştir. İnsî ve cinnî şeytanlar şehvetleri insanın gözünde süslemekte, insanda var olan duygu ve isteklerin insanı kontrol edeceğine, insanın arzularıyla başa çıkmasının mümkün olmadığına insanı inandırmaya çabalamaktadırlar.

"Ve insan zayıf olarak yaratıldı." [4]

Maalesef zayıf olan insan bu vesveseyi hakikat zannetmekte, beşer olması hasebiyle çokça işlediği günahlar bu zannı pekiştirmektedir.

Arzuların ayartması, şeytanların süslemesi ve zaaflarımızın yanıltıcı serabına doğan hakikat güneşinin adı oruçtur. Oruç, insana kendini tanıtır. Allah'ın insana nasıl güçlü bir irade bahşettiğine ve insanın istediğinde neler yapabileceğine ayna tutar. Şehvetler, arzular, keyifler bir yana; en temel ihtiyaçlarını bile öteleyebileceğini; yeme, içme gibi zaruri ihtiyaçlardan *'Savm'* yapıp nefsine gem vurabileceğini gösterir. Oruç, bilinçli olarak tutulup, hikmetleri üzerinde kafa yorulduğunda; şeytanların on bir ay boyunca vesvese, kuruntu ve asılsız vehimlerle oluşturduğu batıl bir düşünceyi yerle bir eder.

Böylece Ramazan ne yapacağını bilen (ilim) ve nasıl yapacağına dair gücü (irade) elinde bulunduran mümin insanı ortaya çıkarır.

Ramazanı On Bir Aya Taşımak

Kulluğumuzun tacı olan ilim ve irade, Ramazan'dan ziyade Kur'an ve oruçla alakalı bir durumdur. Mümin, Allah'a giden yolda temel kabul edilen bu iki azıktan Ramazan dışında da mahrum olmamalı; her ne kadar Ramazan ayı gibi olmasa da Ramazan ruhunu bu ibadetler üzerinden on bir aya taşımalıdır.

Bu yazımızda biz, Kur'an üzerinde duracak ve Ramazan okumalarını Ramazan dışına taşımanın öneminden, belki bir adım ileriye giderek zaruretinden söz edeceğiz.

4. *4/Nisa, 28*

Ahir Zaman Fitnesinin İfsad Edici Şüpheleri

Şüpheler kalp hastalığıdır dedik. Kalbin yaratılış gayesi olan Allah'ı tanıma, sevme, O'ndan korkup O'na güvenme, O'nun kevni ve şer'i ayetleri üzerinde tefekkür etme vb. eylemleri yapmasına engel olur. Bu durumun daha iyi anlaşılması için bedeni bir hastalığınız üzerinden düşünebilirsiniz. Allah *(cc)* gözleri etrafında olup biteni görmesi ve ona göre vücudun yönlendirilmesi için yaratmıştır. Göz, tamamen kör olduğunda veya görme kaybı, görme bozukluğu gibi bir hastalık geçirdiğinde vazifesini yapamaz. Bu durum hastalığın boyutuna göre yaşam kalitesini olumsuz etkiler. Manevi bir hastalık olan kalp marazı/şüphesi de böyledir. Kulluk kalitesini olumsuz etkileyecek ve telafisi mümkün olmayan ahiret hüsranıyla kişiyi karşı karşıya bırakacaktır.

Şüphe Nereden Kaynaklanır?

İblis, insanın Rabbine yöneldiği her yolun başına oturup onu saptıracağına dair Allah'a *(cc)* yemin etmiştir.

"Dedi ki: 'Beni saptırmana karşılık ben de onları (saptırmak) için senin dosdoğru yolunun üzerine oturacağım. Sonra kesinlikle onlara önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım. Çoğunu şükredici bulamayacaksın.' " [5]

O, Rasûllerin ve onların ihlaslı takipçilerinin ayağını kaydırmak için dostlarına vahyetmekte, batılı süslü ve yaldızlı kalıplarla insanlar arasına sokmaktadır.

"Böylece her Peygambere, insan ve cin şeytanlarından bir düşman kıldık. Onlardan bazısı bazısını aldatmak için yaldızlı sözler fısıldarlar. Rabbin dileseydi bunu yapmazlardı. Öyleyse onları yalan olarak düzmekte olduklarıyla başbaşa bırak." [6]

"Üzerinde Allah'ın isminin anılmadığı şeyi yemeyin; çünkü bu fısk'tır (yoldan çıkıştır). Gerçekten şeytanlar, sizinle mücadele etmeleri için kendi dostlarına gizli çağrılarda bulunurlar. Onlara itaat ederseniz şüphesiz siz de müşriklersiniz." [7]

O bilmektedir ki; şüphelerle kirlenmiş bir kalp onun esiridir; ve her şüphe kendinden daha büyük, daha yıkıcı, netice bakımından daha ciddi hasara sebep olan bir şüpheye kapı aralamaktadır. Şüphelerle kulluk bünyesine bulaşan her hastalık; kalbin direncini kırmakta, bağışıklığını zayıflatmakta ve şeytani şüphelere açık hâle getirmektedir.

"Kalplerinde hastalık vardır. Allah da hastalıklarını arttırmıştır. Yalan söylemekte olduklarından dolayı, onlar için acı bir azap vardır." [8]

Bir zaman sonra İblis'e gerek kalmamakta; kalp kendi şüphesini kendisi üretmeye başlamaktadır. Artık şifa dolu Allah'ın ayetleri dahi kalbe şüphe olarak yansımakta ve sahibinin hastalığını arttırmaktadır.

> Dinimizi ifsad etmek ve bizleri saptırmak için 'Özel kurumlar' vardır. Aramızda yaşamakta, İslami medreselerde eğitim almakta kafa karıştırmaya ve hastalıklı bünyelerde şüphe oluşturmaya elverişli konuları itinayla araştırmakta ve uygun zemini bulduklarında servis etmektedirler.

"Bir sure indirildiğinde onlardan bir kısmı: 'Bu hanginizin imanını arttırdı?' derler. İman edenlere gelince; onların imanını arttırmıştır ve onlar (ayetlerde yer alan Allah'ın müminlere yönelik vaatleriyle) müjdelenmektedirler. Kalplerinde hastalık olanlara gelince, onların (kalplerinde bulunan) pisliklerine pislik katmış ve onlar kafir olarak ölmüşlerdir." [9]

Kimler Şüpheye Daha Elverişlidir?

Kur'an'dan öğrendiğimiz kadarıyla şüpheye açık kalplerin bazı özellikleri bulunmaktadır. Bunlardan Kur'an'da sıkça tekrar edenler;

5. 7/Araf, 16-17
6. 6/Enam, 112
7. 6/Enam, 121
8. 2/Bakara, 10
9. 9/Tevbe, 124-125

• Allah adına bilgisizce konuşma cüretine sahip olanlar.

"Ey insanlar, yeryüzünde olan şeyleri helal ve temiz olarak yiyin ve şeytanın adımlarını izlemeyin. Gerçekte o, sizin için apaçık bir düşmandır. O size yalnızca kötülüğü, çirkin hayasızlığı ve Allah'a karşı bilmediğini şeyleri söyleminizi emreder." [10]

"De ki: 'Rabbim (sizin uydurduklarınız değil) yalnızca şunları haram kıldı: Açık ve kapalı tüm fuhşiyyatı, her türlü günah ve haksız yere taşkınlık etmeyi, (meşruluğu) hakkında hiçbir delil indirmediği şeyi Allah'a ortak koşmanızı ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi...' " [11]

"İnsanlardan kimi, hiçbir bilgisi, yol göstericisi ve aydınlatıcı kitabı olmaksızın Allah hakkında tartışır durur." [12]

• Zan, hurafe, menkıbe, efsane gibi asılsız şeyleri bilgi kaynağı kabul eden ve dinini kulaktan dolma bilgilere, tahmin ve varsayımlara bina edenler.

"Onların çoğunluğu zandan başkasına uymaz. Gerçekten zan ise, haktan hiçbir şeyi sağlayamaz. Şüphesiz Allah, onların işlemekte olduklarını bilendir." [13]

"Şirk koşanlar diyecekler ki: 'Allah dileseydi ne biz şirk koşardık, ne atalarımız ve hiçbir şey de haram kılmazdık.' Onlardan öncekiler de, bizim zorlu azabımızı tadıncaya kadar böyle yalanladılar. De ki: 'Sizin yanınızda, bize çıkarabileceğiniz bir ilim mi var? Siz ancak zanna uymaktasınız ve siz ancak zan ve tahminle yalan söylersiniz.' " [14]

• Birden fazla anlama gelen, kafa karıştıran naslara alaka duyup onları yorumlamaya çalışanlar.

"Sana Kitabı indiren O'dur. O'ndan, Kitabın anası (temeli) olan bir kısım ayetler muhkem'dir; diğerleri ise müteşabihtir. Kalplerinde bir kayma olanlar, fitne çıkarmak ve olmadık yorumlarını yapmak için ondan müteşabih olanına uyarlar. Oysa onun tevilini Allah'tan başkası bilmez. İlimde derinleşenler ise: 'Biz ona inandık, tümü Rabbimizin katındandır' derler. Temiz akıl sahiplerinden başkası öğüt alıp düşünmez." [15]

• Asla delil olamayacak *'Çoğunluk'*, *'Atalar yolu'*, *'Arzu/heva'* gibi şeylere dayananlar.

"Yeryüzünde olanların çoğunluğuna uyacak olursan, seni Allah'ın yolundan şaşırtıp saptırırlar. Onlar ancak zanna uyarlar ve onlar ancak 'Zan ve tahminle yalan söylerler.' " [16]

"Onlara: 'Allah'ın indirdiğine ve elçiye gelin' denildiğinde, 'Atalarımızı üzerinde bulduğumuz şey bize yeter' derler. (Peki,) Ya ataları bir şey bilmiyor ve hidayete ermiyor idilerse?" [17]

"... Şüphesiz ki çoğunluk hevalarına/arzularına uyup insanları saptırırlar..." [18]

Ne Yapmalı?

Bugün şüphe yayıp imanları sarsmak, müminin kalbinin kulluk vazifesini yapamayacak hâle gelmesini sağlamak için kurumlar oluşturulmuştur. Evet, dinimizi ifsad etmek ve bizleri saptırmak için *'Özel kurumlar'* vardır. Aramızda yaşamakta, İslami medreselerde eğitim almakta kafa karıştırmaya ve hastalıklı bünyelerde şüphe oluşturmaya elverişli konuları itinayla araştırmakta ve uygun zemini bulduklarında servis etmektedirler.

Medya vb. kitle iletişim araçları kullanılarak aynı anda milyonlarca insana ulaşılmakta; kısık bir ses misali zayıf olan bireysel veya bölgesel ıslah faaliyetlerinin karşısında kitlesel, ulusal, evrensel bir ifsad hareketi olarak yelerini almaktadırlar.

Öyle sinsi yollara tevessül etmekteler ki; cinni şeytanlar dahi insanların şerre yönelik bu istekleri karşısında muhtemelen şaşırmaktalar. Tek bir yıkıcı şüphe için ciltler dolusu tezler hazırlamakta, İslam'ı ve Peygamberini övmekte, batı tarafından övülmeyi marifet sanan aydınlarımız(!) tarafından hayranlıkla takip edilmekte, bir ömür bilinmese imana zarar vermeyecek teferruat övgünün arasına, ebedi cehenneme sürükleyen bir şüphe yerleştirerek inanç ve akide enkazına dönmüş bir ümmet hayal

10. 2/Bakara, 168-169
11. 7/Araf, 33
12. 22/Hacc, 8
13. 10/Yunus 36
14. 6/Enam 148
15. 3/Âl-i İmran, 7
16. 6/Enam, 116
17. 5/Maide, 104
18. 6/Enam, 119

etmektedirler. Bugün *'objektif'*, *'araştırmacı'*, *'hakikatin izinde bir ömür'* gibi allanıp pullanan bir çok oryantalist/müsteşrik maalesef bu iş için akıl almaz bütçelerle finanse edilmekte ve vazifelerini şevkle icra etmektedirler.

Yaklaşık iki asırdır başlamış oldukları *'Sünnet araştırmaları'*, *'Hadis okumaları'*, *'Sünnetin kaynak değeri'* gibi araştırmalar(!) bugün sünneti inkar eden, Rasûl'ü *(sav)* postacı seviyesine indirgeyen, kendileri için gördükleri ve tepe tepe kullandıkları ictihad hakkını dahi Nebiye çok gören hastalıklı bir nesil ortaya çıkarmıştır.

Bu objektif araştırmacılar(!) araştırmalarında Peygamberi, ahlakını, siyasetini, komutan ve iradeciliğini öven binlerce övgü dolu paragrafın arasına bir şüphe yerleştirdiler. Her kitaptan peyda olan bir şüphe toplanınca bir asır içinde binlerce şüphe oluştu. Bu, yanlızca şüphe oluşturmak için tesis edilen binlerce kurumdan bir tanesidir.

Allah'ın İpine Yapışmalı!

Şüphe çağında sığınacağımız kale Allah *(cc)*, O'nun *(cc)* yeryüzüne sarkıttığı, bir ucu yine O'nun elinde olan Kitabullah olmalı. Çünkü şüphelerin, ihtilafların, zıtlık ve kavgaların olduğu yerlerde sorunları çözsün, dağılmış kalpleri birleştirsin, anlaşmazlığa düşülen konularda hakem olsun diye kitap indirdi Allah.

"İnsanlar tek bir ümmetti. Allah, müjdeciler ve uyarıcılar olarak Peygamberler gönderdi ve beraberlerinde, insanların anlaşmazlığa düştükleri şeyler konusunda, aralarında hüküm vermek üzere hak kitaplar indirdi. Oysa kendilerine apaçık ayetler geldikten sonra, birbirlerine karşı olan 'azgınlık ve kıskançlıkları' yüzünden anlaşmazlığa düşenler; o, (Kitap) verilenlerden başkası değildir. Böylece Allah, iman edenleri, hakkında ayrılığa düştükleri gerçeğe kendi izniyle eriştirdi. Allah, kimi dilerse onu doğruya yöneltir." [19]

Ramazan'da oluşturduğumuz manevi Kur'an iklimini günlük hayatımızda canlı tutmalı; Kur'an'ın hakem olan ayetlerini ve doğru yola iletici mesajlarını çevremizde bulunan insanlarla paylaşmalıyız.

19. 2/Bakara, 213

Neden Kitabullah?

Aydınlatan Kitap!

Karanlıklar içinde öylece bekleyen birinin ilk ve zaruri ihtiyacı ışıktır. Karanlığı ışıkla delmeden, birşeyleri değiştirme niyetiyle hareket eden kendisine ve çevresine zarar verecektir. Gidişata dur deme iradesine sahip muvahhidlerin önce şahsi sonra topluma ait karanlığı Allah'ın nuru olan kitabıyla kırmalıdırlar.

"Andolsun, size açıklayıcı ayetler, sizden önce gelip geçenlerden bir örnek ve takva sahipleri için bir öğüt indirdik. Allah, göklerin ve yerin nurudur. O'nun nurunun misali, içinde çerağ bulunan bir kandil gibidir; çerağ bir sırça içerisindedir; sırça, sanki incimsi bir yıldızdır ki, doğuya da, batıya da ait olmayan kutlu bir zeytin ağacından yakılır; (bu öyle bir ağaç ki) neredeyse ateş ona dokunmasa da yağı ışık verir. (Bu,) Nur üstüne nurdur. Allah, kimi dilerse onu kendi nuruna yöneltip iletir. Allah insanlar için örnekler verir. Allah, her şeyi bilendir." [20]

Onun önünden ve arkasından batıl gelmez. Hakim ve Hamid olan Allah tarafından indirilmiş; öğretileri doğruluk ve adalet yönünden tamamlanmıştır.

"Ey insanlar Rabbinizden size 'kesin bir kanıt (burhan)' geldi ve size apaçık bir nur (Kur'an) indirdik." [21]

20. 24/Nur, 34-35
21. 4/Nisa, 174

Yol Gösteren Rehber!

Kur'an hidayet kitabıdır. Allah'tan korkup sakınarak O'nun kitabını okuyanlara yol gösteren, rıza-i ilahiye ileten bir rehberdir.

"...Size Allah'tan bir nur ve apaçık bir Kitap geldi. Allah, rızasına uyanları bununla kurtuluş yollarına ulaştırır ve onları kendi izniyle karanlıklardan nura çıkarır. Onları dosdoğru yola yöneltip iletir." [22]

Yitik insanlık kurtuluş umuduyla birçok rehberin peşine takıldı. Her girişim acı bir tecrübe olarak tarihteki yerini aldı. İnsanlar yanıldı, şaşırdı, gittikleri yolun çıkmaz sokak olduğunu anladı. Nesiller, toplumlar, çağlar izzet arayışıyla çıktıkları yollardan elleri boş döndüler.

Kitabın yanıltması, çıkmaz yola sokması, sonu hüsranla biten bir maceraya sürüklemesi ihtimal düzeyince dahi mümkün değildir. Çünkü onda yanılgı yoktur yanıltmaz; eksik yoktur şaşırtmaz, deneme yoktur yarı yolda bırakmaz. Onun önünden ve arkasından batıl gelmez. Hakim ve Hamid olan Allah tarafından indirilmiş; öğretileri doğruluk ve adalet yönünden tamamlanmıştır.

Onaran Kitap!

Şüphelerle kirlenen kalbin tedaviye ihtiyacı vardır. Eş-Şafii olan Rabbimizin şifa tecellilerinden biri de kuşkusuz Kur'an'dır. Kalplerde var olan marazları bir bir ele alır ve tedavi eder.

"Ey insanlar, Rabbinizden size bir öğüt, sinelerde olana bir şifa ve mü'minler için bir hidayet ve rahmet geldi." [23]

"Kur'an'dan mü'minler için şifa ve rahmet olan şeyleri indiriyoruz. Oysa o, zalimlere kayıplardan başkasını arttırmaz." [24]

Kur'an'ın hastalıklı bünyeleri nasıl tedavi ettiğine dair en güzel örnek sahabe toplumudur. Zan, hurafe, varsayım, atalar yolu, Allah adına bilgisizce konuşmak... Kalbi hastalıklı hâle getiren tüm sebepler onlarda mevcuttu. Kur'an, onlardan kalpleri selim, kıyamete kadar insanlara örnek olacak, Allah'ın onlardan, onların da Allah'tan razı olduğu güzide bir toplum meydana getirdi.

Kur'an'ın onarması, tamir etmesi, iyileştirmesi için ondaki bu potansiyele inanmak ve onun şifa menbaına kalpleri teslim etmek gerekir. Her bir ayet şahsımıza iniyor gibi okumak, her bir ayette kendimizi aramak, bir tabibe röntgen çekmesi için müsaade ettiğimiz gibi; kalpleri Kur'an'ın incelemesine bırakmak. Aksi hâlde; Medine'de Kur'an ayetlerine muhatap olan fakat şifa bulmak bir yana iyice kalp hastalıkları pekişen insanlar olduğunu öğreniyoruz Kur'an'dan.

"Bir sure indirildiğinde onlardan bir kısmı; 'Bu sure hanginizin imanını arttırdı?' derler. İman edenlere gelince onların imanını arttırmıştır ve onlar (ayetlerde yer alan Allah'ın müminlere yönelik vaadleriyle) müjdelenmektedirler. Kalplerinde hastalık olanlara gelince: onların (kalplerinde bulunan) pisliklerine pislik katmış ve onlar kafir olarak ölmüşlerdir." [25]

Bunlarla sahabe arasındaki fark nedir? Bakış açısı ve amel elbet. Biri Kur'an'ın tedavi edeceğine inanıyor; diğeri kuşkuyla yaklaşıyor. Biri kalbini Kur'an'a emanet ediyor; diğeri ağırdan alıyor, onun kalpleri sarsan ayetlerinden hoşlanmıyor, kınamasın, eleştirmesin, sinelerimizde saklı duygularımızı ifşa etmesin diyor. Biri; onun sarsan, ürperten, ağız tadını ve, beyin konforunu kaçıran ilaçlarına sabırla yaklaşıp tedavi oluyor. Diğeri; ilacın acılığına tahammül edemeyen birkaç saniyelik ağız tadını bozmamak için bir ömür hastalığa mahkum olan ve hayatın tadını kaçıran adam gibi hastalıkla yaşıyor.

Yüreklere ve Akıllara Hitap Eden Kitap!

Kur'an, akli delilleri ve herkesin anlayacağı açıklıkta hüccetleriyle yürekleri fethedip, akılları ikna eden bir kitaptır. Şüpheler, bazı insanları ikna edip, yaldızlı cümlelerle süslenerek akıllarda ve kalplerde geçici bir etki alanı oluşturabilir. Fakat şüphenin etkisi, gücünü El-Hak olan Allah'tan alan apaçık belgelerle karşılaşıncaya kadardır. Ayı gördüğünde yıldızın, güneşi gördüğünde ayın ve nihayet Rabbinin hüccetini gördüğünde güneşin bir hiç olduğunu anlayan İbrahim *(as)* misali.

22. 5/Maide, 15-16
23. 10/Yunus, 57
24. 17/İsra, 82
25. 9/Tevbe, 124-125

Kur'an; gözleri alan, karşısında kimsenin söz söyleyemeyeceği bir kesin kanıt *'Burhan'*dır.

"Ey insanlar Rabbinizden size 'kesin bir kanıt (burhan)' geldi ve size apaçık bir nur (Kur'an) indirdik." [26]

Onun karşısında konuşacak, onun delilleriyle tartışmaya girecek herkesi alt eden, hüccetini ilzam eden bir *'Hüccet'*tir.

"Bu, İbrahim'e kavmine karşı verdiğimiz hüccetimizdir..." [27]

"De ki: en üstün, etkiliyi ve hasmı susturucu hüccet Allah'a aittir." [28]

Delilleri Allah tarafından sağlamlaştırılmış, sonra da her bir delil tafsilatlı olarak Allah tarafından açıklanmış bir kitaptır.

"Elif, Lam, Ra. (Bu,) Ayetleri muhkem kılınmış, sonra hüküm ve hikmet sahibi ve her şeyden haberdar olan (Allah) tarafından birer birer (bölüm bölüm) açıklanmış bir Kitap'tır." [29]

Şüphelerden oluşan batıl onun muhkem nasları karşısında o denli zayıftır ki özünden yok olmaya mahkumdur.

"Hayır, biz hakkı batılın üstüne fırlatırız, o da onun beynini darmadağın eder. Bir de bakarsın ki, o, yok olup gitmiştir. (Allah'a karşı) Nitelendire geldiklerinizden dolayı eyvahlar size." [30]

Öyleyse Kur'an'dan bölümler ezberlemeli, üzerine yoğunlaşmalı, içinde yaşadığımız toplumun sorunlarına dönük yönlerini ifade etmeliyiz. Şüphelerle yolunu kaybetmiş, zan ve hurafenin belirsizliği içinde endişeyle bocalayan insanlığı onun açık, kesin, aklı ve gönlü aynı anda doyuran belgelerine davet etmeliyiz.

Bir Adım Sonrasına Işık Tutan Kitap!

Kur'an, Basiretler Barındıran Bir Kitaptır!

"Gerçek şu ki size Rabbinizden basiretler gelmiştir. Kim basiretle-görürse kendi lehine, kim de kör olursa (görmek istemezse) kendi aleyhinedir. Ben sizin üzerinizde gözetleyici değilim." [31]

Basiret; kalp bakışı, derin sezgi, tecrübe ve olgunluk ürünü olan fikir demektir. Allah *(cc)* kitabını defalarca bu sıfatla nitelemiştir. Gözleri kitabın ayetlerine, kalpleri de ayetlerin ince manalarına temas eden insanlar olgunlaşırlar. Allah'ı, insanı, toplumları, Allah'ın değişmez yasalarını tanımaya başlarlar. İnsanların göremediği; akıbeti hayır sureti şer olan güzelliği de; insanların yöneldiği sureti hayır akıbeti şer olan fitneyi de görürler. Çünkü basiretler kitabı olan Kur'an onları olgunlaştırıp, uzak görüşlü, derin düşünceli, ince fikirli olmalarını sağlamıştır.

Allah'ın ayetlerinin basiretli kıldığı insanlarla, O'nun basiretinden yoksun insanların durumuna bir örnek.

"Böylelikle kendi ihtişamlı süsü içinde kavminin karşısına çıktı. Dünya hayatını istemekte olanlar: 'Ah keşke, Karun'a verilenin bir benzeri bizim de olsaydı. Gerçekten o, büyük bir pay sahibidir' dediler. Kendilerine ilim verilenler ise: 'Yazıklar olsun size, Allah'ın sevabı, iman eden ve salih amellerde bulunan kimse için daha hayırlıdır; buna da sabredenlerden başkası kavuşturulmaz' dediler. Sonunda onu da, konağını da yerin dibine geçirdik. Böylece Allah'a karşı ona yardım edecek bir topluluğu olmadı. Ve o, kendi kendine yardım edebileceklerden de değildi. Dün, onun yerinde olmayı dileyenler, sabahladıklarında: 'Vay, demek ki Allah, kullarından dilediğinin rızkını genişletip yaymakta ve kısıp daraltmaktadır. Eğer Allah, bize lütfetmiş olmasaydı, bizi de şüphesiz batırırdı. Vay, demek gerçekten inkâr edenler felah bulamaz' demeye başladılar." [32]

İlim adamları gaybı mı bilmekteydiler? Haşa ve Kella. Onlar, Allah'ın verdiği nimetin ikiye ayrıldığını, kimine takvasından ödül olarak, kimine kibrinden ceza ve istidrac olarak nimet verildiğini öğrenmişlerdi. Karun'da takva sahiplerinde bulunan tevazunun eserini göremediler. Çalım, kibir, böbürlenme gibi Allah'ın nefret ettiği insanların sıfatlarını gördüler. Akıbetinin de bu insanlar gibi olacağını tahmin ettiler.

26. 4/Nisa, 174
27. 6/Enam, 83
28. 6/Enam, 149
29. 11/Hud, 1
30. 21/Enbiya, 18
31. 6/Enam, 104
32. 28/Kasas, 79-82

Diyecek ki Kur'an: 'Ahireti düşünerek beni okumalısın. Kalbin dünyaya yapışık, ahireti ve Allah'la karşılaşmayı ummayan insanın gözüyle beni okuman karanlıklarını aydınlatmana yardımcı olmaz. Bu kitap; hayatı ahiret merkezli yaşayanları uyarır.'

Harekete Geçiren Kitap!

Kur'an, Allah'ın kelamıdır. Bu şu demektir: Kelimelerini Allah seçmiş, cümlelerini Allah oluşturmuş, insanlara sunmak istediği manaları içine Allah yerleştirmiştir. Her şeyiyle Allah'a ait, her şeyiyle Allah'tan olan bir kitaptır. Böyle bir kitap temas ettiği her şeyi harekete geçirir.

"Şayet bir kitapla dağlar yerinden oynatılacak olsa, yeryüzü onunla parçalansa ya da onunla ölüler konuşturulacak olsa hiç şüphesiz bu, Kur'an olurdu…." [33]

"Şayet biz bu Kur'an'ı bir dağın üzerine indirmiş olsaydık, andolsun onu Allah korkusundan saygı ile baş eğmiş, parça parça olmuş görürdün. İşte Biz, belki düşünürler diye, insanlara böyle örnekler veririz." [34]

Bu yönüyle Kur'an, yazımızın başında değindiğimiz Orucun vazifesini görmekte, ona gerektiği gibi inanıp onu rehber edinene irade kazandırmaktadır.

Bu kitap, insana insanı anlatmakta, kendinde bulunan potansiyeli göstermektedir.

"Andolsun, size (bütün durumlarınızı kapsayan) zikrinizin içinde bulunduğu bir Kitap indirdik. Yine de akıllanmayacak mısınız?" [35]

Kur'an, kalpleri sabitleştirici kıssalarıyla müminin elinden tutmakta, bu Allah kelamına gönül veren *'çok az'* insanın nelere sabredip direndiğini, sabır ve irade neticesinde neleri elde ettiklerini göstermektedir. Ve insana açık bir mesaj vermektir. İzzet, başarı, akıbet Allah'ın elindedir. Bunlara nail olmanın yolu; O'nun kitabına uyup ona kulak vermekle mümkündür.

Bu hakikatin farkına vardığı andan itibaren Kur'an *'Ruh'* olmakta ve ceset durumundaki insana hayat vermektedir.

"Böylece sana emrimizden bir ruh vahyettik. Sen, kitap nedir, iman nedir bilmiyordun. Ancak Biz onu bir nur kıldık; onunla kullarımızdan dilediklerimizi hidayete erdiririz. Şüphesiz sen, dosdoğru olan bir yola yöneltip iletiyorsun." [36]

Birçok insan Kur'an okuduğu hâlde, onun etkisini hissedemediğinden şikayet etmektedir. Haliyle Kur'anın güç ve tesirine dair söylenenleri afaki bulmakta, teşvik için söylenmiş motive edici edebî cümleler olarak algılamaktadır.

Bu sorunun adresi yine Kur'an olmalıdır. Kur'an Allah'ın müminlere yönelik öğüt ve hatırlatması değil midir?

"Ey insanlar! Rabbinizden size bir öğüt gelmiştir…" [37]

"O (Kur'an) tüm alemler için yanlızca bir öğüt ve hatırlatmadır." [38]

Kur'an, bir hocanın talebesine, bir babanın evladına öğüt verdiği gibi okuyanına öğüt verir. Yer yer insanın en derin duygularına dokunur, bazen bir yetimin başını okşar gibi kimi yerde bir suçluyu azarlar gibi terbiye eder mü'mini.

33. 13/Ra'd, 31
34. 59/Haşr, 21
35. 21/Enbiya, 10
36. 42/Şura, 52
37. 10/Yunus, 57
38. 6/En'am, 90

Kur'an okuyan kardeşlerimiz böyle bir dertten muzdaripse Kur'an okumaları sırasında bu soruyu esas hâline getirip Kur'an okumalıdırlar. Kur'an'ın bu soruya çok yönlü cevap verdiğini görecek, Kur'an'la etkileşim kurmaya engel olan her bir eksiğin nasıl telafi edileceğine dair çözüm önerileri bulacaklardır onun ayetleri arasında.

Kur'an diyecek ki: *'Beni öylesine okuyorsun. Roman okur gibi, edebi bir metni tahlil eder gibi. Hayır! Beni ancak korkup sakınmak için okursan sana rehber olurum.'*

"Bu kitapta hiçbir şüphe yoktur. Muttakiler için hidayettir." [39]

Kur'an diyecek ki: *'Beni okuyorsun ama Allah'tan korkmuyor, saygı duymuyor, O'nu tazim etmiyorsun. Rabbinle baş başa kaldığın yerlerde O'nu sevip sayacaksın ki; kalbin incelsin. İncelsin ki ayetlerin oraya temas etsin, yüreğine dokunabilsin.'*

"Sen ancak, zikre (Kur'an'a) uyan ve gayb ile Rahman olan (Allah')a (karşı) içi titreyerek korku duyan kimseyi uyarırsın. İşte böylesini, bir bağışlanma ve üstün bir ecirle müjdele." [40]

Diyecek ki Kur'an: *'Ahireti düşünerek beni okumalısın. Kalbin dünyaya yapışık, ahireti ve Allah'la karşılaşmayı ummayan insanın gözüyle beni okuman karanlıklarını aydınlatmana yardımcı olmaz. Bu kitap; hayatı ahiret merkezli yaşayanları uyarır.'*

"Rablerine (götürülüp) toplanacaklarından korkanları onunla (Kur'an'la) uyarıp korkut; onlar için ondan başka ne velileri vardır ne şefaatçileri. Umulur ki korkup sakınırlar." [41]

Diyecek ki Kur'an: *'Beni meşguliyetlerinin arasına sıkıştırma. Ben, insanlığın ana gündemi olmak için indirildim. Gündemleri ben olanlara izzet ve şeref getiririm. En değerli vaktini bana ayırarak beni okumalısın. Uykunu bölmeli, sıcak yatağını terk etmeli, gece kıyamda durmalı ve beni gecenin duası gibi içten ve duygulu, gecenin sohbeti gibi samimi ve yakın okumalısın.'*

39. 2/Bakara, 2
40. 36/Yasin, 11
41. 6/Enam, 51

"Ey örtüsüne bürünen! Az bir kısmı hariç olmak üzere, geceleyin kalk: (Gecenin) Yarısı kadar. Ya da ondan biraz eksilt. Veya üzerine ilave et. Ve Kur'an'ı belli bir düzen içinde (tertil üzere) oku. Gerçek şu ki, biz senin üzerine 'oldukça ağır' bir söz (vahy) bırakacağız. Doğrusu gece neşesi (gece ibadeti, insanın iç dünyasında uyandırdığı) etki bakımından daha kuvvetli, okumak bakımından daha sağlamdır. Çünkü gündüz, senin için uzun uğraşılar vardır." [42]

Diyecek ki Kur'an: *'Beni okurken bana yoğunlaşmalı, ayetlerim üzerinde düşünmeli, yorulmalısın. Sen kalbini benim içime yerleştireceksin ki ben senin kalbinin içine yerleşebileyim. Kitaplığın tozlu raflarında ya da duvarların süslü kılıflarında değil yüreğinde ve zihninde yer açmalısın bana.'*

"Kur'anı düşünmezler mi? Yoksa kalpleri üzerinde kilit mi vardır?" [43]

Diyecek ki Kur'an: *'Beni kim sana ulaştırdıysa onun dudaklarıyla okumalı, onun aynasında seyretmeli, onun ahlakında beni aramalısın. Ben, Allah'ın (cc) ilim deryasından birkaç damlayım sadece... O yetimin (sav) yüreğine damladım. Onun seçilmiş yüreğinde çağlayıp onun söz ve davranışlarında suret buldum. Ancak beni onunla anlayabilirsin.'*

"Andolsun, sizin için, Allah'ı ve ahiret gününü umanlar ve Allah'ı çokça zikredenler için Allah'ın Rasûlü'nde güzel bir örnek vardır." [44]

Bu, Kur'an'ı okumaya, düşünmeye, onunla hayat bulup aydınlanmaya, onunla harekete geçip irade kazanmaya, onunla azıklanıp yol arkadaşlığı yapmaya bir davettir. Bu, Kur'an iklimine bir çağrıdır.

"Allah, rızasına uyanları bununla kurtuluş yollarına ulaştırır ve onları kendi izniyle karanlıklardan nura çıkarır. Onları dosdoğru yola yöneltip iletir." [45]

42. 73/Müzzemmil, 1-7
43. 47/Muhammed, 24
44. 33/Ahzab, 21
45. 5/Maide, 16

Abdullah bin Mes'ud der ki:

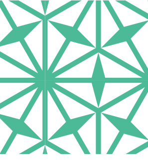
'Bir kul kendi nefsini ancak Kur'an'a sorabilir. Eğer o Kur'an'ı seviyorsa, kuşkusuz Allah'ı ve Rasûlü'nü de seviyordur. Allah kendisini ve Rasûlü'nü seven kulunu kıyamet günü elçisi ile beraber haşreder. Çünkü Rasûlullah şöyle buyurdu: 'Kişi sevdiği ile beraberdir.' ' [1]

İmam Şafii'nin öğrencilerinden Hasen bin Muhammed es-Sebbah dedi ki:

'Allah'ın kitabına tutununuz. Onda anlatılan örnekleri takip edin. Kur'an konusunda basiret ehli olanlardan olun.' Sonra devamla dedi ki: 'Allah o kula rahmetiye muamele etsin ki; o kul kendi nefsini ve amelini Allah'ın kitabına arz eder. Allah'ın kitabına uymuşsa, Allah'a hamd eder ve Allah'tan bunun artmasını ister. Eğer Allah'ın kitabına muhalefet etmişse, kendi nefsini kınar ve en kısa sürede bu işten döner.' [2]

1. *Hadislerle Kur'an, s. 27. (Dr. Muhammed Zeki Hıdr, Polen yay.)*
2. *Acurri, Ahlaku Ehli'l Kur'an, 39.*

Allah'ın yardımı olmadan dünyanın tüm gücü elimizde olsa bile, biz asla başarıya ulaşamaz, hiçbir ciddî çalışmaya imza atamayız. Bu, bizim iman ettiğimiz en temelli gerçeklerdendir. Lakin şu da inkâr edilemez bir gerçektir ki, İslam, geldiği günden şu âna dek geçirdiği her safhasında Allah'ın yardımı yanında bir de Müslümanların gücü sayesinde ilerlemiştir.

Ticaret Ehli Müslümanlara Nasihatler

Faruk FURKAN

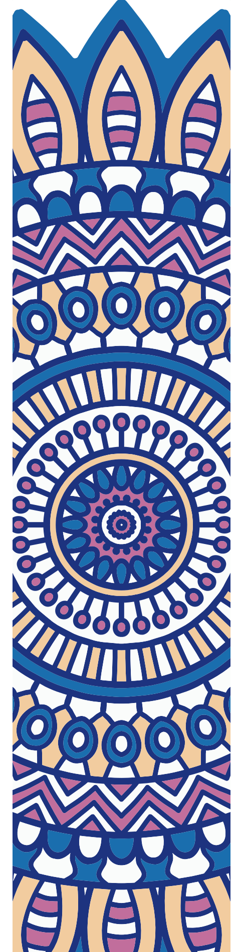
Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...

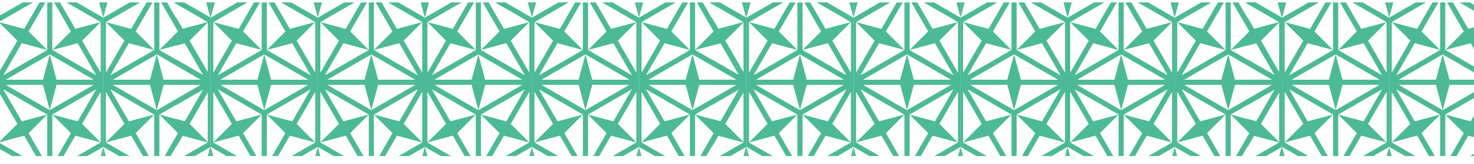
Değerli tacir kardeşim, bir önceki yazımızda sana peşin ticaretin öneminden bahsetmiş, ardına ticarethanelerimizi Dâru'l-Erkâm'a çevirmenin gerekliliğini vurgulamış, sonrasında da ticaretimizin Allah'ı zikretmeye ve namaza mani olmaması gerektiğini anlatarak yazımızı noktalamıştık. Bu yazımızda ise, malla cihadın öneminden söz ederek yazı dizimize devam edeceğiz.

21. Malınla Cihad Etmeyi İhmal Etme

Tacir kardeşim, senin de bildiğin üzere kendisine intisap etmekle şeref duyduğumuz bu yüce din; tüm insanlığa tebliğ edilmesi, dünyanın dört bir yanında yankı bulması ve daha güçlü temeller üzere varlığını sürdürebilmesi için bizlere Allah yolunda elimizden gelen her şeyle cihad etmeyi emretmiştir. Bu din asla cihadsız, mücadelesiz ve cehd-u gayretsiz olmaz. Bunlar olmaksızın bir adım öteye gitmez. Bundan dolayı ilahî kelimetullah'ın ikamesi adına verilen bu kutlu mücadelede her Müslümanın üzerine düşeni yapması, sorumluluk alması ve bu bağlamda hasbelkader gerek malı, gerek eli, gerek dili, gerek kalemi, gerek çoluk-çocuğu ve gerekse de canı ile bir çaba ortaya koyarak umumi bir seferberlik başlatması gerekmektedir. Yani Müslümanların yatarak değil, sahip oldukları tüm çabayı ortaya koyarak bu dine hizmet etmeleri gerekmektedir. Vurgulamaya çalıştığımız bu hakikati Rabbimiz Kitabı'nda da dile getirmiş ve Müslümanların her hâli ile cihad ehli olmaları gerektiğini belirtmiştir. Rabbimiz şöyle buyurur:

"Gerek hafif, gerek ağırlıklı olarak Allah yolunda sefere çıkın ve mallarınızla, canlarınızla Allah yolunda cihad edin. Eğer bilirseniz bu sizin için daha hayırlıdır." [1]

Rasûlullah da *sallallahu aleyhi ve sellem* bu manayı şöyle ifade etmiştir:

"Müşriklerle mallarınız, canlarınız ve dillerinizle cihad edin." [2]

Bugün kâfirler bile batıl ideolojilerini yaymak, sapkın itikatlarının tüm dünyada kabul görmesini sağlamak ve İslam'ın göz kamaştıran nurunu söndürmeye çalışmak için ellerinden gelen her metotla çalışmakta ve bu gaye uğrunda en değerli mallarını harcamaktadırlar.

"Gerçek şu ki kâfirler (insanları) Allah yolundan alıkoymak için mallarını harcarlar. Onlar (bu gayeyi gerçekleştirmek için) o mallarını yine harcayacaklardır. Sonra bu mallar onlara bir iç acısı olacak, sonra da yenilgiye uğrayacaklardır. İnkâr edenler toplanıp cehenneme sürüleceklerdir." [3]

Eğer kâfirler bile kendi inançlarının yayılması için bu denli çaba harcıyor ve ellerindeki en değerli şeyleri feda ediyorlarsa, cennetin talibi olan biz Müslümanların daha çok gayret etmesi, en değerli şeylerini feda ederek kâfirlerin çabalarından daha yoğun bir çabayla cihadlarını gerçekleştirmesi gerekmez mi?

Elbette gerekir...

Bu nedenle dinimizin daha iyi ikamesi ve yarınlara daha sağlıklı bir şekilde taşınması için her Müslümanın elinden gelen her türlü çabayı ve tüm cehd-u gayreti ortaya koyması lazımdır.

Sen, ticaretle meşgul olduğun ve bu dine şu şartlar itibariyle malınla cihad ederek yardım edebileceğin için burada söyleyeceğimiz sözler *'mal ile cihad'* dairesinde olacaktır. Onun için burada anlatılacak şeyleri bu gayeye matuf olarak okumaya çalış.

Hizmet Maddiyatla Güçlenir

Değerli tacir kardeşim, senin de bildiğin üzere bugün Müslümanların İslamî çalışmalarını başarılı bir şekilde ilerletebilmeleri için hayatlarının her alanında maddiyata ihtiyaçları vardır.

• Kitap basalım, dağıtalım desek maddiyatsız olmuyor.

• CD yayalım desek maddiyatsız olmuyor.

• İnsanlara el ilanı, broşür veya kartvizit verelim desek maddiyatsız olmuyor.

• İnternet sitesi kurup tebliğ yapalım desek maddiyatsız olmuyor.

• Ders hazırlayıp istifadeye sunalım desek maddiyatsız olmuyor.

• Eğitim kurumları açıp insanları eğitelim desek maddiyatsız olmuyor.

• İnsanların kalplerini İslam'a ısındırmak için bir takım faaliyetler yapalım desek maddiyatsız olmuyor.

• Garip gurabaya, fakir fukaraya yardım edip gönüllerini İslam'a açalım desek maddiyatsız olmuyor.

Hasılı, ne yapalım desek işin ucu bir şekilde gelip maddiyata dayanıyor ve Allah'ın kendilerine imkân verdiği Müslümanların fedakârlıklarına muhtaç olunuyor. Bu, gerçekten de böyle... Hangi İslamî alan olursa olsun maddî güçten bağımsız müspet tek bir adım atmak veya verimli herhangi bir çalışmadan söz etmek mümkün değil. Bu nedenle altını çize çize söylüyoruz ki, Müslümanların öncelikle bu noktada bilinçlenmesi, sonrasında da bu bilinçlerini pratiğe dökmesi gerekmektedir.

"Ey iman edenler! Elîm bir azaptan sizi kurtaracak bir ticareti size göstereyim mi? Allah'a ve Rasûlüne iman eder, mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihad edersiniz. Eğer bilirseniz, bu sizin için daha hayırlıdır. (Siz bunu yaparsanız) Allah günahlarınızı bağışlar ve sizi zemininden ırmaklar akan cennetlere, Adn cennetlerindeki güzel ve hoş meskenlere koyar. İşte bu, büyük bir kurtuluştur." [4]

Allah hepsinden razı olsun, Sahabe-i Kiram bu bilince ermiş ve hayatlarında hep bu bilinçle hareket etmişlerdi. Canlarından önce mallarını ortaya koyarak Efendimizin yanında yer aldılar ve ellerini ceplerine atmaktan bir an olsun geri durmadılar. Ortaya koy-

1. 9/Tevbe, 41
2. Ebu Davud rivayet etmiştir
3. 8/Enfâl, 36
4. 61/Saff, 10-12

dukları bu cömertçe tavır sayesinde de cahiliyenin koyu karanlığına gömülmüş olan insanlık, İslam'ın güzellikleriyle tanıştı.

İşte Hatice radıyallahu anha!

Davetin yardıma en çok ihtiyaç duyduğu o çetin günlerde Efendimizin ayaklarının altına tüm malını serdi, serpiştirdi. İslam'ın insanlara daha iyi bir şekilde ulaştırılması için elinde avucunda ne varsa hepsini feda etti ve bu sayede kendi çağındaki dünya kadınlarının en hayırlısı oldu.[5] Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem, onun bu eşsiz fedakârlıklarından dolayı vefatından sonra bile kendisini hemen her gün hayırla yâd eder ve överdi. Aişe annemiz anlatır:

"Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem *Hatice'yi anmadan ve kendisine güzel övgülerde bulunmadan neredeyse evinden ayrılmazdı. Bir gün yine onu andı. Bunun üzerine ben:*

— O, ihtiyar kadından başka biri değil! (kendimi kast ederek) Allah, sana ondan daha hayırlısını vermiştir, dedim.

Bu sözleri duyunca Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem *saçının ön tarafı titreyecek kadar öfkelendi ve şöyle dedi:*

— Allah'a yemin ederim ki hayır! Allah bana Hatîce'den daha hayırlı bir hanım vermemiştir. Çünkü insanlar beni inkâr ettiği zaman o bana iman etti. İnsanlar beni yalanladığı zaman o beni tasdik etti. İnsanlar beni mahrum ettiği zaman o bana malıyla sahip çıktı. Allah beni ondan, diğer hanımlara nasip olmayan çocuklarla rızıklandırdı." [6]

İşte Ebu Bekir *radıyallahu anh*! O da, İslam'ın sıkıntı çektiği her dönemde malını feda etmekten çekinmemiş, gerek Müslümanların zorluklarını bertaraf etme adına gerekse İslam'ın yücelmesi adına parasıyla Allah yolunda cihaddan geri durmamıştı. Hem de öyle bir fedakârlık yapmıştı ki, tarih neredeyse böyle bir fedakârlığın eşine bir daha rastlamadı.

Ömer *radıyallahu anh* anlatır: *"Rasûlullah* sallallahu aleyhi ve sellem *bir gün infakta bulunmamızı emretti. Bu da, elimde bir miktar mal bulunduğu bir zamana denk geldi. Kendi kendime:*

5. Buhari ve Müslim
6. İmam Ahmed rivayet etmiştir

— Ebu Bekir'i geçersem, ancak bu gün geçerim, dedim ve elimdeki malın tam yarısını getirip Rasûlullah'ın sallallahu aleyhi ve sellem *önüne koydum.*

Bunun üzerine Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem *bana:*

— !Ey Ömer! Ev halkına ne bıraktın?' diye sordu.

— !Getirdiğimin bir o kadarını bıraktım ya Rasûlallah' dedim.

Sonra Ebu Bekir geldi. Yanında bulunan servetinin hepsini getirmişti. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem *ona da:*

Nerede kaldı Ebu Bekir olmak?
Nerede kaldı Allah yolunda
ikişer ikişer harcamak?
Tamam, Ebu Bekir olamayabiliriz;
peki, Ebu Bekir gibi de mi
olamıyoruz?

— 'Ev halkına ne bıraktın?' diye sordu.

Ebu Bekir radıyallahu anh*:*

— Onlara Allah'ı ve Rasûlü'nü bıraktım, dedi.

Ömer radıyallahu anh *der ki: Bunun üzerine (kendi kendime dedim ki): Vallahi artık hiçbir şeyde asla onu geçemeyeceğim."* [7] [8]

7. Ebu Davud ve Tirmizi rivayet etmiştir.
8. Burada Ömer'in radıyallahu anh ortaya koyduğu bu fedakârca tavrı da görüp takdir etmemiz gerekmektedir. Onun Ebu Bekir radıyallahu anh ile girdiği hayır yarışı en az Ebu Bekir'in radıyallahu anh fedakârlığı kadar önemlidir. Bir insanın malının tamamını değil de, yarısını vermesi bile davasına hizmeti açısından hakikaten takdire şayandır.

İnsanların mal sevgisine tutkun olmaları şaşılacak ve kınanacak bir şey değildir aslında. Çünkü onları bu tabiat ile yaratan, onların sahibi olan Allah'tır.
O Allah, imtihanlarını daha kolay atlatmaları için evvelemirde insanoğlunun bu duygusunu Kitabında dile getirmiş, birçok ayetiyle hem mala hem de dünyalıklara tutkun olduklarını onlara hatırlatmıştır.

Ebu Bekir radıyallahu anh, mesele *'Allah'ın dini'* olunca geri kalan her şeyi teferruat görür ve neticesine aldırış etmezdi. İşte böyle olduğu içindir ki malının tamamını gözü arkada kalmadan Rabbinin dinini hâkim kılmak adına ortaya koyuyordu. Kitaplarımızda anlatıldığına göre o, Rabbi için harcama yaptığında birer birer değil, ikişer ikişer verirdi. Bir istense, bir fazlasıyla tasaddukta bulunarak cömertliğini ortaya koyardı. Aktaracağımız şu rivayet onun bu yönüne işaret etmektedir.

Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem buyurur ki:

"Kim Allah yolunda bir maldan çift çift verirse Cennet kapısında görevli olan melekler ona:

— Ey Allah'ın kulu! Haydi, gel buradan (cennete gir), diye seslenir.

Ebu Bekir radıyallahu anh:

— Ey Allah'ın Rasûlü! (O zaman) bu asla kaybı olmayan bir alışveriştir, dedi.

Bunun üzerine Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem:

— Ben senin onlardan (yani cennetin her kapısından cennete davet edilenlerden) olmanı umuyorum, buyurdu." [9]

Bugün bazı Müslümanlardan bir istense, bin bahane işitilebiliyor. Sanki *'gölge etme, başka ihsan istemez'* sözü böyleleri için söylenmiş! Nerede kaldı Ebu Bekir olmak? Nerede kaldı Allah yolunda ikişer ikişer harcamak? Tamam, Ebu Bekir olamayabiliriz; peki, Ebu Bekir gibi de mi olamıyoruz? Onu örnek almalı ve bu yüce din için bir şeylerimizi çekinmeden harcamalıyız. Allah bu ümmete Ebu Bekir'i örnek alacak yiğitler nasip etsin. (Allahumme âmin)

Osman da radıyallahu anh öyleydi. O da bu kervanın kutlu yolcularındandı... Mal ile cihad nasıl yapılır, bu dine para ile nasıl hizmet edilir, bunu fiilî olarak bize gösteren ender şahsiyetlerdendi. Hatırlarsanız, bu yazı serimizin ilkinde onun Rûme Kuyusu'nu satın alarak Müslümanların su ihtiyacını nasıl karşıladığına işaret etmiş ve bu ameliyle cenneti nasıl hak ettiğini zikretmiştik. Tebük Seferi'ne gidilirken de benzeri bir fedakârlık ortaya koyduğunu anlatmış ve ordunun teçhiz edilmesinde en büyük katkıyı sağlayarak mal ile cihadın nasıl olacağını fiili olarak bize öğrettiğini ifade etmiştik. Onun tüm bu fedakârlıkları karşısında Efendimiz ne diyeceğini bilememiş ve en sonunda onun için şöyle dua etmişti: *'Allah'ım! Ben Osman'dan razıyım, Sen de razı ol'*

Talha bin Ubeydullah da radıyallahu anh davasına malıyla hizmet etmede eşsiz şahsiyetlerdendi. Kaynaklarımızda nakledildiğine göre o; yetimleri gözetir, fakirlerin ihtiyaçlarını görür, biçarelere yardım eder, muhtaçlara para verirdi. Garibanları evlendirir, borçlularının borcunu kapatırdı. Tüm bunları, Allah'ın kendisine vermiş olduğu malın hakkını ödemek, malı ile cihad etmek ve Rabbinin rızasını kazanmak için yapardı.

Bu noktada sahabenin fedakârlıkları inanın anlatmakla bitmez. Şeyh Yusuf Kandehlevî'ye ait olan *'Hayatu's-Sahâbe'* adlı eserin *'Sahabenin Allah Yolunda Mallarını Harcaması'* adlı bölümüne baktığınızda, onların bu konuda nasıl bir özveri ve diğergamlık ortaya koyduğunu rahatlıkla görebilirsiniz.

9. *Buhari rivayet etmiştir*

Bugün Müslümanlar, İslamî çalışmalar ortaya koyan kardeşleriyle *'duygu'* anlamında her daim beraberler. Bunda şüphe yok. Ayrıca duaları da onların üzerinde. Bunda da en ufak şüphemiz yok. Ama şunu belirtelim ki, duygu anlamındaki bu beraberlikleri maddî güçle desteklenmediği sürece İslamî çalışmalar istenen düzeye gelmemekte, kâfirlerin belini kıracak bir güce ulaşmamaktadır. Bu demek değildir ki her şey maddedir. Asla! Bizim böyle bir inancımız yok. Allah'ın yardımı olmadan dünyanın tüm gücü elimizde olsa bile, biz asla başarıya ulaşamaz, hiçbir ciddî çalışmaya imza atamayız. Bu, bizim iman ettiğimiz en temelli gerçeklerdendir. Lakin şu da inkâr edilemez bir gerçektir ki, İslam, geldiği günden şu âna dek geçirdiği her safhasında Allah'ın yardımı yanında bir de Müslümanların gücü sayesinde ilerlemiştir. Bu kutlu seyri az-biraz inceleyenler bu gerçeği rahatlıkla görebilirler. İslam tarihinin hiçbir savaşı salt duygularla, hamaset dolu kelimelerle ve tahrik edici cümlelerle kazanılmamış, düşmanlar bu tarz şeylerle bertaraf edilmemiştir. Bilakis onların hezimete uğratılmaları Allah'ın yardımı başta olmak üzere Müslümanların cehd-u gayretleriyle olmuştur. Bu nedenle Müslümanların öncelikle bu gerçeği içselleştirmeleri, daha sonra da ellerini ceplerine atarak iman ettikleri davanın ileriye götürülebilmesi için gayret sarf etmeleri gerekmektedir.

Bunun yanı sıra İslam'ı yarınlara taşıma yükünün Müslümanlardan bir grubun üzerine yıkılıp, diğerlerinin buna sadece *'seyirci'* olmalarının yanlışlığı, bilmem izaha gerek duyar mı? Bu dava hepimizin davası ise bu davaya kolektif bir şekilde yardım ederek ensarullah olma şerefine nail olmalıyız.

Konumuz mal ile cihad...

Bu konu, fıtraten mala sevdalı olan insanoğlu için gerçekten çok zor bir konu. Yazması da zor, okuması da zor, amel etmesi de zor... Ama kolay, Allah'ın kolaylaştırdığı olduğu için O'ndan yardım dileyerek bu konuda üzerimize düşen şeyleri konuşmamız, yapmamız gereken şeyleri de yapmamız gerekmektedir.

Dediğimiz gibi mal ile cihad konusu fıtraten mala sevdalı olan insanoğlu için gerçekten çok zor bir konudur. Çünkü fıtratlar onun sevgisi üzere yaratılmıştır. Biz bu konuya ilişkin ne kadar hamasetli, süslü ve yaldızlı sözler söylesek, ne kadar kardeşlerimizi mallarıyla cihad etmeye teşvik etsek de, insan, nefsiyle baş başa kaldığı ve fıtratıyla yüzleştiği zaman mala olan baskın sevgisinden dolayı imtihanı kaybedebilmekte, üzerine düşen görevleri ihmal edebilmektedir.

İnsanların mal sevgisine tutkun olmaları şaşılacak ve kınanacak bir şey değildir aslında. Çünkü onları bu tabiat ile yaratan, onların sahibi olan Allah'tır. O Allah, imtihanlarını daha kolay atlatmaları için evvelemirde insanoğlunun bu duygusunu Kitabında dile getirmiş, birçok ayetiyle hem mala hem de dünyalıklara tutkun olduklarını onlara hatırlatmıştır.

"Kadınlara, oğullara, yük yük altın ve gümüşe, salma atlara, davarlara ve ekinlere beslenen aşırı arzu tutkusu insanlara süslü gösterilmiştir. Bunlar dünya hayatının geçimliğidir. Oysa asıl varılacak güzel yer ancak Allah'ın katındadır." [10]

"Siz malı pek aşırı bir şekilde seviyorsunuz." [11]

Allah, *'Siz malı pek aşırı bir şekilde seviyorsunuz'* demişse, birilerinin çıkıp da *'Biz malı sevmiyoruz'* demesi kadar abes bir şey olamaz. Yaratan bilmez mi? Eğer O, seviyorsunuz, hem de pek aşırı bir şekilde seviyorsunuz, demişse iş bitmiş, söylenecek sözler tükenmiştir. Bunun üzerine söylenecek her türlü söz laf-ı güzaf olacaktır.

Rasûlullah da *sallallahu aleyhi ve sellem* bu hakikati tıpkı Kur'ân'ın vurguladığı gibi ifade etmiş ve bu konuda biz Müslümanların bu hakikati bilmelerini istemiştir. O, şöyle buyurur:

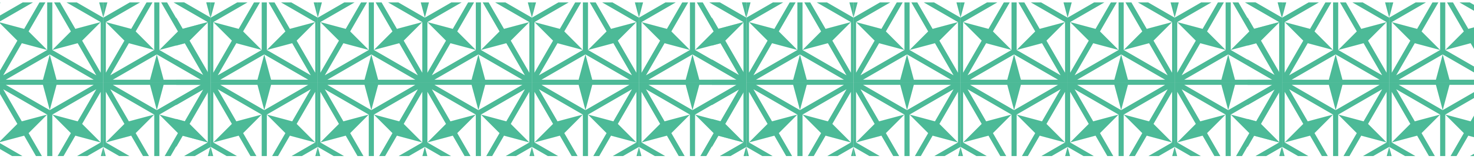
"İnsanoğlunun bir vadi dolusu altını olsa, bir vadi daha olmasını ister. İnsanoğlunun karnını topraktan başka bir şey doyurmaz. Ve Allah tövbe edenlerin tövbesini kabul eder." [12]

İnsanoğlu gerçekten de malı çok sever. Onun malı çok sevdiği hem şer'î nasslarla hem de pratik hayatla ispatlıdır. Şer'î nasslardan bir kaçını biraz önce zikrettik. Pratik hayata gelince;

• Kişinin sırf mal kazanıp biriktirmek için bazen rahatını terk etmesi,

---

10. *3/Âl-i İmrân, 14*
11. *89/Fecr, 20*
12. *Müslim rivayet etmiştir*

• Bazen konumunu, itibarını ve makamını zedeler tarzda davranışlar sergilemesi,

• Bazen özgürlüğünü tehlikeye atması,

• Bazen yalan söylemesi,

• Bazen insanlarla arasına barikatlar koyması,

• Bazen kardeşlerini terk etmesi,

• Bazen arkadaşlarından uzaklaşması,

• Bazen eşini ve oğullarını küstürmesi,

•Bazen de hayatını tehlikeye atması, malın ona ne kadar sevimli olduğunun açık birer göstergesidir.

İnsan, mal elde etme veya elde ettiği malı muhafaza etme adına kalkar ve tüm bu sayılanları riske atar. Bu da malın ona çok sevimli olduğunun bir göstergesidir. Mal hakikaten de insanoğluna sevdirilmiştir. Hatta bazen malı, neredeyse canından bile değerli oluverir ona. Sırf onu artırmak için kendisini tehlikelerin önüne atar, bela ve musibetlere dalar, başına gelecek acıları göz ardı eder. Mesela bir şoför düşünün. Bu şoförün uykulu bir şekilde ve kaza yapma ihtimali çok yüksek olduğu hâlde araç kullanması ne ile izah edilebilir? Veya bir casus düşünün. Bu casusun zann-ı galiple öleceğini bildiği hâlde düşman saflarında bulunması ne ile açıklanabilir? Ya da kalp hastası olan birisini düşünün. Bu adamın yasak olmasına rağmen kalbini yoracak şekilde çalışması nasıl tavzih edilir?

Bütün bunlar sadece üç-beş kuruş daha fazla kazanmak için değil midir?

O hâlde şunu tekrar ifade edelim ki mal, insanoğluna canını tehlikeye arz edecek kadar çok sevdirilmiştir.

Laf buraya geldiğinde şu soruyu sormadan edemeyeceğiz: Acaba Allah neden bizlere malı çok sevdirmiştir ve niçin mala meyyal bir yapıda bizleri yaratmıştır?

Bu sorunun cevabı tek kelimeyle şudur: İmtihan gereği...

Allah, sırf bizleri imtihan etmek için böylesi bir tabiatta yaratmıştır. Bu imtihanın neticesinde acaba kulları fıtraten çok düşkün oldukları malı mı daha çok sevecekler, yoksa kendisini ve insanlık için seçmiş olduğu dinini mi? Hangisini?

İşte bunu açığa çıkarmak için insana önce malı sevdirmiş, ardından da onu o malla imtihan etmiştir.

Eğer Allah, kendi davası için nefse basit gelen bir şey isteseydi, yalancılar da sadıklar da bu imtihandan başarıyla çıkar ve herkes bir şeylerini bu davaya takdim ederek imtihanını kolayca geçerdi. Ama Allah gerçek dava âşıklarını görmek için nefse çok ağır gelen bir şeyle onları imtihan etti ki bu sayede kim sadık, kim kâzip ortaya çıksın.

İslam'a Hizmette Malla Cihad, Canla Cihaddan Daha Önceliklidir

Kur'ân'da tam on ayette malla cihad, canla cihadla yan yana zikredilmiştir. İlginçtir ki bunlardan bir tanesi hariç, her birinde mal ile cihad, can ile cihadın önünde zikredilmiştir. Biraz sonra farklılık arz eden o bir yerin hikmetini anlatmaya çalışacağız; ama öncesinde gelin, bu ayetlerden birkaç tanesini zikrederek konuyu daha canlı bir hâle getirelim. Rabbimiz buyurur ki:

"Müminler ancak Allah'a ve Peygamberine iman eden, sonrasında da asla şüpheye düşmeyen ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad eden kimselerdir. İşte onlar sadıkların ta kendileridir." [13]

"İman edip hicret eden ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad eden kimseler, Allah katında derece bakımından daha üstündür. İşte onlar, başarıya erenlerin ta kendileridir." [14]

"Fakat Peygamber ve beraberindeki müminler, mallarıyla ve canlarıyla cihad ettiler. İşte bütün hayırlar bunlaradır ve bunlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir." [15]

Görüldüğü üzere bu ayetlerde malla yapılacak cihad, canla yapılacak cihaddan önce zikredilmiş. Bu manada daha birçok ayet vardır. Tevbe Sûresi, 41-44 ve 81; Saff Sûresi, 11; Nisa, 95 ve Enfal, 72 bu manadaki diğer ayetlerdir. Tüm bu ayetlerde mal, cana takdim edilerek adeta şu mesaj verilmek istenmiştir: Ey Müslümanlar! Bu davaya hizmette mala

13. 49/Hucurât, 15
14. 9/Tevbe, 20
15. 9/Tevbe, 88

duyulan ihtiyaç, cana duyulan ihtiyaçtan çok daha öncelikli ve çok daha fazladır. Bu nedenle dininize hizmet ederken malınızla cihadı, canınızla cihadın önüne almalı ve mal konusunda daha cömert davranmalısınız.

Evet, bu ayetlerde adeta bu mesaj verilmek istenmiştir. Ayetleri dikkatlice incelediğimizde onların tamamında malın, candan önce zikredildiğini ve müminlerin, davaları uğrunda canlarından önce mallarını feda etmek zorunda olduğunu görürüz. Bu, gerçekten de dikkate şayan bir husustur. Acaba neden Allah hep malla cihadı canla cihadın önünde zikretmiş ve müminlerin, davaları için mallarını canlarından önce feda etmeleri gerektiğini belirtmiştir?

Bunun birçok cevabı vardır; ama buna verilebilecek en pratik cevaplar şunlardır:

• Öncelikle bu davanın diğer insanlara hakkıyla ulaştırılabilmesi candan önce malla mümkündür. Mal olmadan istenildiği kadar can ortaya konsun davet bihakkın yerine getirilemeyecektir. Çünkü davetin yayılabilmesi ve diğer insanlara tebliğ edilmesi için *'vasıtalara'* ihtiyaç vardır. Bunlar dün farklıydı, bu gün farklı. Ama hepsinin ortak özelliği, bunların ancak mal ile temin edilebilir olmasıdır. İşte bu nedenle ayetlerde mal, candan önce zikredilmiştir.

• Can ile cihadın gerçekleşebilmesi, ancak mal ile mümkündür. Silahı, korunakları ve teçhizatı olmayan bir insan nasıl canını ortaya koyabilir, nasıl düşmanıyla karşı karşıya gelebilir ki? Canını ortaya koyabilmesi için önce silaha ve teçhizata ihtiyacı vardır. Bu da yine ancak mal ile mümkündür.

• Mal, insanoğluna aşırı bir şekilde sevdirilmiştir. İnsan bazen malı için nefsini ve onurunu ayaklar altına alabilir. Yani malı ile nefsi karşı karşıya geldiğinde, malını kaybetmeme adına nefsini çiğner, ayaklar altına alır. Mesela makam sahibi birisini düşünün. Birileri kendisinden malını istediğinde, sırf malını vermemek için ağız eğer, tevriye yapar, yalan söyler... İtibarını ayaklar altına alma pahasına malından vazgeçmez. Oysa itibar çok önemli bir meseledir. Ama mal sevgisiyle yan yana geldiğinde, insan, malını nefsinin heveslerine takdim eder.

• Yine mal, üstte de ifade etmeye çalıştığımız gibi insana çok sevdirilmiştir. İnsan malına zarar gelmesin diye canını bile tehlikeye atar. Üstte verdiğimiz şoför, casus ve kalp hastası örneğini tekrar düşünelim. Bunlar ne için canlarını tehlikeye atıyorlar? Sırf daha çok kazanmak veya kazandıklarını muhafaza etmek için. Canı riske atmak söz konusu olsa bile, malı muhafaza etmek gerektiğine göre malın candan önce zikredilmesi çok anlamlıdır.

Bu saydıklarımız bir anda akla gelen cevaplardır. Kur'ân'da malın candan önce zikredilmesinin başka sebepleri de vardır. Burayı cevaplandırdığımıza göre

Allah tarafından ortaya konan en değerli şey cennet; müminler tarafından ortaya konan en değerli şey de onların canlarıdır.

şimdi canın maldan önce zikredildiği tek ayet olan Tevbe Sûresi 111. ayeti ve bu ayette neden canın maldan önce zikredildiğinin gerekçesini izah etmeye geçebiliriz. Öncelikle ayetin mealini verelim. Rabbimiz buyurur ki:

"Şüphesiz ki Allah, müminlerden canlarını ve mallarını, kendilerine vereceği cennet karşılığında satın almıştır. Onlar Allah yolunda savaşırlar, öldürürler ve öldürülürler. Allah bunu Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an'da kesin olarak vaat etmiştir. Kimdir sözünü Allah'tan daha iyi yerine getiren? O hâlde, yapmış olduğunuz bu alışverişten dolayı sevinin. İşte bu, büyük başarıdır." [16]

16. 9/Tevbe, 111

Dikkat edileceği üzere Kur'an'da her yerde malla cihad, canla cihadın önünde zikredildiği hâlde bu ayette alışılagelenin tam aksine can, malın önünde zikredilmiştir. Acaba bunun hikmeti nedir? Neden Allah burada böyle bir farklılık yapmış ve malum olanın aksine canı maldan önce zikretmiştir?

El-cevap: Bilindiği üzere insan için en değerli şey, hiç kuşkusuz onun 'canı'dır. Her ne kadar bazı zamanlar malı öncelese, mal elde etmek için canını tehlikeye atsa da iş ciddiyete bindiğinde canını her şeye takdim eder ve onu muhafaza için gerektiğinde tüm malından feragat eder. Allah *subhanehu ve teâlâ* bu ayette mümin kullarıyla bir alış-veriş yapmaktadır. Öyle bir alış-veriş ki, dünya böylesine büyük ve pahalı bir alış-verişe şahit olmamıştır. Bu alış-verişte âlemlerin Rabbi olan Allah, kendi katındaki en değerli şeyini ortaya koyup, iman eden kullarından da sahip oldukları en değerli şeyi vermelerini talep etmiştir. Bu alış-veriş dünyadaki en değerli ticaret olduğu için 'en değerlilerin' ortaya konması gerekmektedir. Allah tarafından ortaya konan en değerli şey cennet; müminler tarafından ortaya konan en değerli şey de onların canlarıdır. İşte, her iki taraf için de en değerli olanlar ortaya konduğundan dolayı bu ayette can ile cihadın, mal ile cihaddan önce zikredilmesi münasip olmuştur.

Normal şartlarda Allah *subhanehu ve teâlâ*, mümin kullarının mallarıyla cihad etmelerini, canlarıyla cihad etmelerinden önde tutmuş ve sayısız ayetinde zımnen bunun gerekliliğini ifade etmiştir. Ama iş 'en değerli' olan şeylerin ticaretine gelince, bir anda sıralama değişmiş ve bu sefer can, malın önüne takdim edilmiştir.

İşte bazı âlimlerimizin zikrettiği bu ince nükteden dolayı Kur'ân'ın sadece bir yerinde canla cihad, malla cihaddan önce gelmiştir. Burayı iyi anlayan kimse Kur'ân'da malla cihadın neden sürekli canla cihada takdim edildiğini, neden hep malla mücadelenin ısrarla canla yapılacak mücadeleden önce vurgulandığını iyi kavrar. Bu gerçeği iyi idrak edenler de buna göre bir yol belirleyerek davasına daha aktif bir şekilde hizmet ederler.

Allah Bizden Borç İstiyor

Allah, borç almaktan en müstağni zat olduğu hâlde, maddeye hiçbir surette ihtiyaç duymadığı hâlde bizden borç istiyor. Bizi imtihan etmek, nefislerimizdeki cimriliği gidermek, doğrularla yalancıları ayırt etmek ve davasını bizim elimizle yüceltmek için bizden ödünç istiyor.

Allah hiç borç ister mi diye gelebilir akla.

Elbette ister... Bakınız Kitab-ı Kerimi'nde ne buyuruyor:

"Kim Allah'a güzel bir borç verir ki Allah da o borcu kendisine kat kat fazlasıyla ödesin ve onun için güzel bir ecir olsun?" [17]

Eğer biz Rabbimizin bu emrine icabet edip dünyadayken O'nun davası yüce olsun diye O'na borç verirsek, O da kıyamet günü geldiğinde bu borcunu fazlasıyla, kat kat ziyadesiyle veya –tabiri caiz ise– faiziyle bize geri ödeyecektir. Bilmek gerekir ki faiz, biz insanlar arasında haram kılınmıştır. Allah için böylesi bir şey söz konusu değildir. Bu nedenle Allah, dünyada kendisine borç verenlere borcunu faiziyle, yani kat kat fazlasıyla ödeyecektir. O hâlde daha fazlasını almak üzere niye Allah'a borç vermiyoruz ki?

Sahabeden Ebu Dahdah isminde bir zat vardı. Allah kendisinden razı olsun bu zat, Hadid Sûresi'nin 11. ayeti veya diğer bir rivayete göre Bakara Sûresi'nin 245. ayeti nazil olunca Allah Rasûlü'nün yanına gelerek:

— Ya Rasûlallah, Allah gerçekten bizden borç mu istiyor? dedi.

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*:

— Evet, ey Ebu Dahdah! Buyurdu.

Ebu Dahdah:

— Ey Allah'ın Rasûlü! Elini bana gösterir misin, dedi.

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* elini ona doğru uzattı. (Elini, elinin içine alarak)

— Ben, içerisinde altı yüz hurma ağacı bulunan şu bahçemi Rabbime borç olarak verdim, dedi...

Hanımı Ummu Dahdah ve çocukları o an içi o bahçede idiler. Ebu Dahdah yanlarına gelip hemen hanımına:

— Ey Dahdâh'ın annesi! dedi.

---

17. 57/Hadid, 11

Kadın:

— Buyur, diye karşılık verdi.

Ebu Dahdah:

— Haydi, dışarı çıkın; çünkü ben bu bahçeyi Aziz ve Celîl olan Rabbım'e borç olarak verdim, dedi.

Bunu duyan hanımı:

—Ebu Dahdah! Alış-verişin kârlı olsun, dedi sonra da eşyasını ve çoluk çocuğunu oradan taşıdı.

Bu olaydan sonra Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*:

'Ebu Dahdâh için cennette ne büyük ve ne ağır hurma salkımları vardır' buyurdu.

Bir başka rivayette ise Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem*:

'Ebu Dahdâh için cennette kökleri inci ve yakuttan olan aşağı doğru sarkmış nice hurma ağaçları vardır' dediği nakledilmiştir.[18]

Sahabe, Rablerinin emrine anında teslim oluyor ve Allah'ın buyruklarını bir an olsun geciktirmeden pratiğe döküyorlardı. İşte Ebu Dahdah *radıyallahu anh* bunun canlı bir örneğidir. Biz de onlar gibi olmalı ve davamıza hizmette kendimizi onlara benzetmeliyiz.

Burada son olarak bir şey daha söyleyerek yazımızı noktalandırmak istiyoruz: Bu dine hizmet için ille de zengin olmaya gerek yoktur. Çünkü mal ile cihad sadece zenginlerin görevi değildir; aksine zengin-fakir her Müslümanın yapabileceği bir görevdir. Buna göre bir Müslüman elindeki birkaç lirasıyla bile bu davaya hizmet edebilir. Hem de çok güzel hizmet edebilir. *'Hocam, birkaç liradan ne olur ki!'* demeyin; eğer Allah ona bereket verir ve katında kabul buyurursa, nice zenginin milyarlarından daha faydalı hâle gelir. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* buyurur ki:

— Bir dirhem, yüz bin dirhemi geçti!

Buna şaşıran Ashab-ı Kiram:

— Ya Rasûlallah, bir dirhem nasıl olur da yüz bin dirhemi geçer, diye sordular.

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* onların bu sorusuna şöyle cevap verdi:

18. *Taberâni rivayet etmiştir. Bkz. Tefsîru'l-Kur'ân'i-Azîm, 8/14*

— Bir adamın (sadece) iki dirhemi vardı, tuttu onlardan birisini sadaka olarak verdi. Diğer adamın ise birçok malı vardı, onun içinden yüz bin dirhem alıp sadaka verdi. (İşte böylece bir dirhem, yüz bin dirhemi geçmiş oldu.)[19]

Bir hadisinde de Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurur:

"Yarım hurma ile bile olsa ateşten korunun." [20]

Ateşten korunmak için tomar tomar paraya ihtiyaç yoktur. İnsan, 1 Lira bile etmeyen küçük bir hurmanın yarısını ihlâsla infak ederek ateşten korunabilir. İşte bu nedenle önemli olan çok çok paralar harcamak değil; Allah'ın rızasını gözeterek nitelikli, ihlâslı ve yerli yerince paralar harcamaktır. Bu gerçekleştiğinde verilenin az olmasının veya çok olmasının öyle ciddi bir önemi yoktur. Allah onu kabul edecek ve daha güzel bir günde ödemek üzere katında saklayacaktır.

Ne mutlu elinde avucunda olanla davasına hizmet etmeyi becerebilen ve onları hak uğrunda sarf ederek malı ile cihad edenlerden olabilenlere!

◆ ◆ ◆

Değerli tacir kardeşim, sen yapmış olduğun ticaretinle muhakkak davana hizmet etmeyi bilmelisin. Bu noktada ister aylık gelirinin belirli bir yüzdesini ayırarak, ister ihtiyaç anında vererek, istersen de kendinin belirleyeceği bir programa uyarak infakta bulunabilirsin. Ama önemli olan, malıyla Allah yolunda cihad edenlerden olarak kayıtlara geçmendir. Kayıtlara böyle geçerek Allah'ın uçsuz bucaksız o güzelim cennetlerine talip olduğunu fiilen ispatlamalısın.

"İşte sizler, Allah yolunda infak etmeye çağırılıyorsunuz da içinizden kiminiz cimrilik ediyor. Oysa her kim cimrilik ederse, ancak kendisine cimrilik etmiş olur. Çünkü Allah en zengin olandır, siz ise fakirsiniz. Eğer yüz çevirirseniz, yerinize sizden başka bir toplum getirir de, sonra onlar sizin gibi olmazlar." [21]

Bir sonraki yazımızda buluşmak dileğiyle, fî emânillâh...

19. *Hâkim rivayet etmiştir.*
20. *Buhari ve Müslim rivayet etmiştir.*
21. *47/Muhammed, 38*

Münafıklarla Mücadele Metodu

Özcan YILDIRIM
ozcanyildirim@tevhiddergisi.net

Eğer Allah'ın fazlı ve rahmeti senin üzerinde olmasaydı, onlardan bir grup, seni de saptırmak için tasarı kurmuştu. Oysa onlar, ancak kendi nefislerini saptırırlar ve sana hiçbir şeyle zarar veremezler. Allah, sana kitabı ve hikmeti indirdi ve sana bilmediklerini öğretti. Allah'ın üzerinizdeki fazlı çok büyüktür.

Allah'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selam olsun…

7. Onları Dinlemekten Sakınmak

*"Aranızda savaşa çıkmış olsalardı, ancak sizi bozmaya çalışırlar ve **fitneye düşürmek için aranıza sokulurlardı. İçinizde onlara kulak verecekler de vardır.** Allah zalimleri bilendir."* [1]

İbni Kesir *rahimehullah* ayetin tefsirinde şunları demiştir: *' **'İçinizde onlara kulak verecekler de vardır'** Yani, onlara itaat eden, onların sözlerinden ve konuşmalarından hoşnut olup onların durumunu bilmedikleri hâlde onların nasihatlerini kabul eden vardır. Bu ise müminler arasında bir şer ve büyük bir fesat oluşmasına götürür.'* [2]

Müfessirlerin ayet hakkındaki farklı ve uzun yorumlarını buraya aktarmak yerine İbni Teymiyye'nin farklı yerlerde ayet hakkında vakıaya uyan tespitlerini aktarmakta yarar var.

'Allah subhanehu ve teâlâ 'İçinizde onlara kulak verecekler de vardır' buyruğu ile müminler arasında münafıkların isteklerini kabul edip, onların söylediklerini benimseyenler olduğunu haber vermektedir. Bu husus, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem döneminde böyle olduğuna göre ondan sonra bazı müminlerin bazı münafıkların çağrılarını kabul etmeleri öncelikle söz konusu olabilir.' [3]

1. 9/Tevbe, 47
2. Tefsiru'l Kur'ani'l Azîm, 2/475
3. Mecmuûl Fetâvâ, 2/82

"Onlara itaat edecek kimseler de bulunur. Ashab arasında münafıkların söylediklerine kulak verecekler bulunuyorsa başkaları arasında nasıl olur?" [4]

'Sizin aranızda onların çağrılarını kabul edip, söylediklerini benimseyen kimseler vardır. Çünkü münafıklar o kimseye karşı hakkı batıla karıştırır ve hak gibi gösterirler.' [5]

*'Allah subhanehu ve teâlâ münafıklar hakkında 'Aranızda savaşa çıkmış olsalardı, ancak sizi bozmaya çalışırlar ve **fitneye düşürmek için aranıza sokulurlardı. İçinizde onlara kulak verecekler de vardır.**'* [6] *buyurmak suretiyle münafıkların herhangi bir gazvede orduyla beraber çıkmaları hâlinde, müminlerin aralarında fesadı arttırmaktan başka bir şey yapmayacaklarını ve onlar arasında onları fitneye düşürmek kastıyla ellerinden geldiği kadar çabuk hareket edeceklerini ve müminler arasında onların söylediklerini dinleyip kabul edecek, çağrılarını olumlu karşılayacak kimseler olacağını haber vermektedir.*

Maksat onlara haber taşıyıp götürenler -bazı kimselerin sandığı gibi- değildir. Aksine bu buyruk yüce Allah'ın 'Durmadan yalana kulak veren, huzuruna gelmeyen diğer bir kavim lehine dinleyen kimseler vardır.' [7] *buyruğunun bir benzeridir. Yani bunlar yalanı işitir, onu kabul ve tasdik ettikleri gibi senin huzuruna gelmeyen başka kimselere de kulak verir, onların çağrılarını kabul ederler. Böylelikle onların yalanı doğru kabul etiklerini, Rasûl'e muhalefet eden kimselerin çağrılarını da kabul ettiklerini beyan buyurmaktadır.*

Buradaki 'onlara kulak verenler' buyruğu ile kastedilenlerin orada bulunmayan kimseler lehine casusluk yapan kimseler olduklarını zannedip casusun hükmünü bu ayetten çıkarmaya çalışan kimseler ise hata etmişlerdir. Çünkü Nebi'nin münafık ve Yahudilerin işitecekleri kadar açıkça söylediği herhangi bir şey onun gizlediği şeylerden sayılmaz ki onu başkalarına nakletmek casusluk olsun. Maksat ise onların yalanı işittikleri yani onu tasik ettikleridir. Onların işiten kimseler olmalarından kasıt Rasûlullah'a sallallahu aleyhi ve sellem muhalif olan başka kimselerin çağrılarını kabul eden kimseler olmaları manasındadır. İşte kitabın ve sünnetin dışına çıkan herkesin durumu da budur. Böyle bir kimse yalanı kaçınılmaz olarak destekler. Böylelikle o da yalana kulak veren kimselerden olur. Allah'tan ve Rasûlü'nden başkalarının çağrılarını kabul etmesi kaçınılmazdır. Bu suretle de Rasûl'e uymayan başka kimselerin sözlerine kulak vermiş, onları dinlemiş olur.' [8]

Münafıkların İslam toplumu içerisindeki en tehlikeli fiilleri, toplumu çalkantıya sevk eden asılsız haberleri yayma, iftira atma, fitneyi körükleyecek laf taşımaları vb. Söyleme yönelik hamleleridir. Bu vb davranışlarını İfk, Beni Mureysi, Beni Mustalik, Uhud ve birçok olaylarda görebiliriz. Bu durum münafıkların bu şerrini bilen ve ona göre davranış gösterebilecek olan kimseler için sorun olmayabilir. Fakat yeni, zayıf, kalbi hasta olan kimseler için aynı şeyi söyleyemeyiz. Zira daha kökü sağlam olmayan kimselerin işin başında böyle ağır bir fırtınaya maruz kalması onların eğilmesine, kopmasına ve zarar görmesine yol açacaktır.

Yolun başında ittifak değil ihtilaf, kardeşlik değil adavet/düşmanlık, sevgi değil buğz, cemaat değil tefrika, sadakat değil ikircikliliği öğrenecek ve bunun sonucunda da İslam toplumu içerisinde beklenen sadık topluluk rötar yapmaya devam edecektir.

Bugün garipliğin zirvesini yaşayan, emperyal güçlerin mengenesine sıkışmış ve batılı uşakların hegemonyasına maruz kalmış bir toplum içerisinde yeni yeni hakkı bulabilen kişilerin itikadî, ahlakî ve

4. *Mecmuûl Fetâvâ, 17/129*
5. *Minhacu's Sünne, 8/316*
6. *9/Tevbe, 47*
7. *5/Maide, 41*
8. *Deru Tearudi'l Akli ve'n Nakli, 5/261-262*

menheci olarak savrulmaları da buna örnektir. Toplumun bozuk din anlayışından kurtulmaya yeni yeni adım atan kimselerin böylesine kara propaganda ile karşılaşıp da sıyrılabilmeleri zordur. Daha yolun başında ittifak değil ihtilaf, kardeşlik değil adavet/ düşmanlık, sevgi değil buğz, cemaat değil tefrika, sadakat değil ikircikliliği öğrenecek ve bunun sonucunda da İslam toplumu içerisinde beklenen sadık topluluk rötar yapmaya devam edecektir.

'Şaşkın kalpli insanlar, saflar arasında çöküntünün ve zaafın yayılmasına neden olurlar. Hain olan insanlar, ordular için büyük tehlikedir. Bu münafıklar, savaşa çıkmakla Müslümanların gücünü arttırmazlardı. Tersine, onların sıkıntıya ve disiplinsizliğe düşmelerine neden olurlardı. Müslümanlar arasında korkunun, fitnenin, ikiliğin ve yılgınlığın çabuk yayılmasına yol açarlardı. O zaman da bazı Müslümanlar onlara kulak verirdi. Fakat yüce Allah çağrısını kollamakta ve samimi olan dava erlerini korumaktadır. Mü'minleri fitneden korumaktadır. Yılgınlığa neden olacak münafıkları, evlerinde kendi hâllerine terketmektedir.' [9]

8. Onlara Arka Çıkmamak

"Kendi nefislerine ihanet edenlerden yana mücadeleye girişme (savunma). Hiç şüphesiz Allah, ihanette ilerlemiş günahkârı sevmez. Onlar, insanlardan gizlerler de Allah'tan gizlemezler. Oysa O, kendileri, sözden (plan olarak) hoşnut olmayacağı şeyi 'geceleri düzenleyip kurarlarken,' onlarla beraberdir. Allah, yaptıklarını kuşatandır. İşte siz böylesiniz; dünya hayatında onlardan yana mücadele ettiniz (savundunuz). Peki kıyamet günü onlardan yana Allah'a mücadele edecek kimdir? Ya da onlara vekil olacak kimdir?" [10]

Ayetin nüzul sebebi ilgili İmam Taberi şunları nakleder:

'Müfessirler, bu ve bundan sonra gelen yüz on altıncı ayete kadar olan ayetlerin, hırsızlık yapan veya kendilerine verilen bir emaneti inkar ederek ihanette bulunan, Rasûlullah'ın da bilmeden savunduğu bir kişi hakkında nazil olduğunu söylemişlerdir.

Bu hususta Numan diyor ki: 'Bizde bir aile vardı. Onlara 'Übeyrikin oğulları' deniliyordu. Bunlar, 'Bişr' 'Beşir' ve 'Mübeşşir' isimli kişilerdi. Beşir münafıktı, şiirler yazar onunla Rasûlullah'ı ve sahabelerini hicvederdi. Sonra da bu şiirleri başka kimselere isnad ederek 'Falan kişi böyle söyledi', 'Filan kişi şöyle söyledi' derdi. Sahabeler bu şiirleri duyunca 'Vallahi bu şiiri ancak bu habis herif söyler. Bunu Übeyrikin oğlu söylemiştir.' derlerdi. Bu aile, cahiliye döneminde de, İslam'ın gelişinden sonra da fakir ve muhtaç bir aile idi. O sırada Medine halkının gıdası, hurma ve arpa ekmeğinden ibaretti. Eğer bir insanın imkânı varsa, Şam'dan un taşıyan kervan geldiğinde ondan un satın alır ve sadece kendisi yerdi. Çocukları ise ancak hurma ve arpa ekmeği yiyebilirlerdi. İşte o günlerde Şam'dan bir kervan geldi. Amcam Zeyd oğlu Rifaa, bir hayvan yükü un satın aldı. Onu kilere koydu. Orada silah, zırh ve kılıçlar da bulunuyordu. Kilerin altından delik açılarak yiyecekler ve silahlar çalındı. Sabah olunca amcam Rifaa bana geldi ve 'Yeğenim bu gece soyulduk. Kilerimize delik açılarak yiyeceklerimiz ve silahlarımız çalındı.' dedi. Bunun üzerine evde inceleme yaptık. Sağa sola sorduk. Bazıları: 'Biz bu gece Übeyrikin oğullarının ateş yaktıklarını gördük. Kanaatimiz odur ki bunlar sizin yiyeceklerinizin bir kısmı için bu ateşi yakmışlardı.' Biz olayı çevreden soruştururken Übeyrikin oğulları şöyle diyorlardı: 'Vallahi biz bu işi Lebid b. Sehl'in yaptığı kanaatindeyiz.'

Halbuki Lebid aramızda salih ve dinine bağlı bir insandı. Lebid bunu işitince silahını çekip onlara hücum etti ve 'Ben çaldım ha? Vallahi ya bu kılıç sizi doğrar veya bu hırsızlığın mahiyetini ortaya çıkarırsınız.' dedi. Bunun üzerine Übeyrikin oğulları: 'Bizden uzak ol be adam, bunu sen yapmadın.' dediler. Bundan sonra çevreden tekrar soruşturduk ve kesinlikle anladık ki bu işi Übeyrikin oğulları yapmış. Amcam bana: 'Yeğenim, Rasûlullah'a gidip hadiseyi anlatsana.' dedi. Ben de Rasûlullah'a gittim ve ona: 'Bizden fakir ve şerli bir aile, amcam Zeyd oğlu Rifaa'nın kilerini yarıp silah ve yiyeceklerini aldı. Bari silahlarımızı bize iade etsinler, yiyeceklere ihtiyacımız yok.' dedim. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem 'Bunu emredeceğim.' buyurdu. Übeyrikin oğulları bunu işitince akrabaları olan ve adına 'Esir b. Urve' denen bir kişiye vardılar ve bu hususu ona anlattılar. Bunun üzerine çevre halkı toplandı ve Rasûlullah'ın yanına gelip şöyle dediler: 'Ey Allah'ın Rasûlü! Katade bin Numan ve amcası, aramızda Müslümanlıkları ve salih kişilikleriyle tanınan bir aile aleyhine kalkıştılar. Onları hiçbir delil ve ispat olmadığı hâlde hırsızlıkla itham ettiler.'

---

9. *Fi Zilal*

10. *4/Nisa, 107-109*

Katade bin Numan sözlerine devamla diyor ki: 'Ben de Rasûlullah'ın yanına vardım ve onunla konuştum. Rasûlullah bana: 'Müslümanlıkları ve salih kişilikleri anlatılan bir aile aleyhine kalkışmışsın. Onları, hiçbir delilin olmadan hırsızlıkla suçluyormuşsun.' dedi. Bunun üzerine geri döndüm ve 'Keşke bir kısım mallarımı kaybetseydim de Rasûlullah'a bu hususu anlatmasaydım.' diye pişmanlık duydum. Amcam Rifaa bana geldi ve 'Yeğenim ne yaptın?' dedi. Ona, Rasûlullah'ın bana söylediği şeyleri haber verdim. O da 'Allah yardımcımız olsun.' dedi. Çok geçmeden işte bu surenin yüz beşinci ayetinden yüz on altıncı ayetine kadar olan ayetler nazil oldu.

'Şüphesiz, Allah'ın sana gösterdiği gibi insanlar arasında hükmetmen için Biz sana kitabı hak olarak indirdik. (Sakın) Hainlerin savunucusu olma.

Ve Allah'tan bağışlanma dile. Gerçekten Allah, bağışlayandır, esirgeyendir.

Kendi nefislerine ihanet edenlerden yana mücadeleye girişme. Hiç şüphesiz Allah, ihanette ilerlemiş günahkârı sevmez.

Onlar, insanlardan gizlerler de Allah'tan gizlemezler. Oysa O, kendileri, sözden (plan olarak) hoşnut olmayacağı şeyi 'geceleri düzenleyip kurarlarken,' onlarla beraberdir. Allah, yaptıklarını kuşatandır.

İşte siz böylesiniz; dünya hayatında onlardan yana mücadele ettiniz. Peki kıyamet günü onlardan yana Allah'a mücadele edecek kimdir? Ya da onlara vekil olacak kimdir?

Kim kötülük işler veya nefsine zulmedip sonra Allah'tan bağışlanma dilerse Allah'ı bağışlayıcı ve merhamet edici olarak bulur.

Kim bir günah kazanırsa, o ancak kendi nefsi aleyhinde onu kazanmıştır. Allah, bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

Kim bir hata veya günah kazanır da sonra bunu bir suçsuza yüklerse, gerçekten o, böyle bir yalan (bühtan)ı ve apaçık bir günahı yüklenmiştir.

Eğer Allah'ın fazlı ve rahmeti senin üzerinde olmasaydı, onlardan bir grup, seni de saptırmak için tasarı kurmuştu. Oysa onlar, ancak kendi nefislerini saptırırlar ve sana hiçbir şeyle zarar veremezler. Allah, sana kitabı ve hikmeti indirdi ve sana bilmediklerini öğretti. Allah'ın üzerinizdeki fazlı çok büyüktür.

Onların 'gizlice söyleşmelerinin' çoğunda hayır yok. Ancak bir sadaka vermeyi veya iyilikte bulunmayı ya da insanların arasını düzeltmeyi emredenlerinki başka. Kim Allah'ın rızasını isteyerek böyle yaparsa, artık ona büyük bir ecir vereceğiz.

Kim kendisine 'dosdoğru yol' apaçık belli olduktan sonra, elçiye muhalefet ederse ve mü'minlerin yolundan başka bir yola uyarsa, onu döndüğü şeyde bırakırız ve cehenneme sokarız. Ne kötü bir yataktır o!' [11]

'Bu ayetler inince çalınan silahlar Rasûlullah'a getirildi. Rasûlullah onları Rifaa'ya verdi. Silahları amcam Rifaa'ya ben teslim ettim. Amcam, ömrünü cahiliye döneminde geçirmiş, ihtiyar birisiydi. Ben onun, istemeyerek Müslüman olduğu kanaatindeydim. Ona silahları götürünce şöyle dedi: 'Yeğenim bunları Allah yoluna veriyorum.' İşte o zaman sağlam bir şekilde Müslüman olduğu kanaatine vardım. Bu ayetler inince Übeyrikin oğullarından Beşir, müşriklerin safına geçti. Sa'd'in kızı Sülaka'nın yanında kalmaya başladı. Bunun üzerine Allah: 'Kendisine doğru yol açıklandıktan sonra kim Peygamberle ayrılığa düşer ve müminlerin yolunun dışında bir yol takib ederse onu gittiği yolda bırakırız ve cehenneme atarız. O cehennem ne kötü bir yerdir.' 'Şüphesiz Allah kendisine ortak koşulmasını

Kendisine doğru yol açıklandıktan sonra kim Peygamberle ayrılığa düşer ve müminlerin yolunun dışında bir yol takib ederse onu gittiği yolda bırakırız ve cehenneme atarız.

11. 4/Nisa, 105-115

Allah Rasûlü'ne bilmeden sadece meyletmesinden dolayı 'hainlerin savunucusu olma' ikazı indiyse, Müslümanların birliğini, dirliğini ve esenliğine karşı palazlanan nifak ehlini gördüğü hâlde savunanlara ve arka çıkanlara nasıl bir ikaz inerdi.

bağışlamaz. Bunun dışında dilediğini bağışlar. Kim Allah'a ortak koşarsa muhakkak ki derin bir sapıklığa düşmüştür.' ayetlerini indirdi.' [12]

Ayetlerde nifak ehlinin yalan, aldatma, emanetlere hainlik etme ve oluşturdukları şer kulisleriyle Müslümanlara zarar verme konusunda onlara arka çıkma konusunda açık bir yasak olduğu görülmektedir.

İmam Kurtubi ilgili ayetin tefsirinde de şunu aktarır: *'Alimler şöyle demiştir: Bir topluluğun münafıklığı Müslümanlar tarafından açıkça bilindiği takdirde, Müslümanlarından bir kesimin onları himaye etmek ve savunmak üzere tartışmaya girmemesi gerekir. Çünkü böyle bir durum Peygamber* sallallahu aleyhi ve sellem *döneminde meydana gelmişti. İşte onlar hakkında yüce Allah'ın: 'Hainlerin bir savunucusu olma' buyruğu ile: 'Kendi nefislerine hainlik edenleri savunma'* [13] *ayetleri nazil olmuştur.'*

Bugün nifak ameli olarak görülen bir çok durum, Müslümanlar tarafından *'art niyetle yapmıyor'* kalkanı ile savunulmaktadır. Bu ayetler Rasûlullah'ın şahsında ümmete bir ikazdır. Allah Rasûlü'ne bilmeden sadece meyletmesinden dolayı *'hainlerin savunucusu olma'* ikazı indiyse, Müslümanların birliğini, dirliğini ve esenliğine karşı palazlanan nifak ehlini gördüğü hâlde savunanlara ve arka çıkanlara nasıl bir ikaz inerdi Allah en doğrusunu bilir.

◆ ◆ ◆

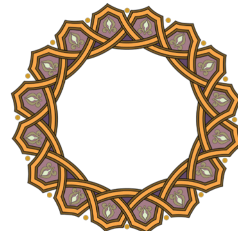
Bu yazımızla beraber, nifak ehlinin sıfatları, İslam toplumu içerisindeki eylemleri ve onlara karşı verilmesi gereken mücadelenin keyfiyetine dair yazmış olduğumuz yazılarımızı nihayete erdirmiş olduk.

Allah'ım bizleri nifakın şerrinden, sıfatlarından şerir meclislerinden uzak eyle! Onların tuzaklarını, desiselerini iyi (!) niyetle yaptıkları amellerinin içerisinde boğ! İslam toplumunun içerisine attıkları hastalıklardan bizi uzak tut. Müslümanların sahasına ekmeye çalıştıkları necis tohumlarını gösterecek basiret bizlere ver.

Ve bizleri esenlik yurduna çağıran pak davetçilerin yol arkadaşlığından ayırma.

Allahumme Amin.

'Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun' duamız ile...

12. *Bu hususta Taberi birkaç rivayet daha zikretmiştir.*
13. *4/Nisa, 107*

Bedevî Bakış Açısı

Devesiyle birlikte çölde yürümekte olan bir bedevî, güçlükle yürürken, susuzluktan dudakları kurumuş bir adama rastlamış. Adam bedevîyi görünce su istemiş.

Devesinden inmiş ona su vermiş.

Suyu içen adam birden bedevîyi iterek deveye atladığı gibi kaçmaya başlamış.

Bedevî arkasından bağırmış:

'Tamam, deveyi al git; ama senden bir ricam var. Sakın bu olayı kimseye anlatma!'

Bu isteği tuhaf bulan hırsız biraz duraklayıp, nedenini sormuş:

'Eğer anlatırsan' demiş bedevî, *'Bu her yere yayılır ve insanlar bir daha çölde muhtaç birini görünce yardım etmezler...'*

Bedevî gibi derdimiz deve değil de, kötülüğün yayılmaması olsaydı, millet olarak şimdiye dek çok şeyi halletmiş olacaktık. Kardelenlerimiz çoktan yeşermiş olacaktı...

Menfaatimize göre değil, vicdanımıza göre yaşayacağımız bir hayat dileğiyle...

Taif Seferi

Enes YELGÜN
enesyelgun@tevhiddergisi.net

Peygamber ile Zeyd bin Harise'ye atılan taşların bedende açtığı yaralar çok basittir ve hemen kapanıp gider. Ama tüm insanlığa Peygamber olarak gönderilen, Rabbi tarafından yedi kat göğün üzerinde ağırlanmış birisinin çocuklara, kölelere ve delilere taşlattırılması kolay kolay kapanacak bir yara değildir.

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a; salât ve selam, O'nun Rasûlü'ne olsun.

Allah Rasûlü Mekke'deki on yıllık davetinin sonucunda çalmadık kapı bırakmamış, kendinden önce geçen ve Kur'an'da örnek olarak gösterilen Peygamberlerin tecrübeleri ışığında risalet görevinin hakkını vermeye çalışmıştır. Tüm bu uğraşlara rağmen Mekkelilerin çoğunluğu yüz çevirmiş, daveti reddetmekle yetinmeyip fizikî ve psikolojik yöntemlerle hakkın sesini kısmaya çalışmışlardır.

"Kalk ve uyar!" emrini aldıktan sonra bir an olsun duraksamayan Allah Rasûlü yine Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* *"Ulu'l-Azm Peygamberler gibi sabret!"* emri gereğince zorluklara göğüs germiş ve Peygamberlerin öncüleri olan Ulu'l-Azm Peygamberlerin böyle zamanlarda neler yaptıklarını Kur'an mektebinden öğrenerek uygulamaya çabalamıştır.

O Ulu'l-Azm Peygamberler ki Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* en sevgili kulları olmalarına rağmen başta en yakınları olmak üzere kavimlerinin tepkisini çekmiş, işkencelere maruz kalmış, her türlü tehdit ve teklifler arasında davetlerini sürdürmüşlerdir. Engeller önlerine çıktıkça onlar yeni kapılar aramış, imkânsızlıkları Rablerinin yardımı ile aşmaya uğraşıp O'na *subhanehu ve teâlâ* yönelmeyi bir an olsun terketmemişlerdir. İşte Allah Rasûlü de buradaki örnekleri hayatının her alanına yayarak Rabbinin razı olacağı şekilde görevini yerine getirmiştir. Taif seferi de bu çabalardan bir tanesidir.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* yaşadığı mıntıkadaki herkese daveti ulaştırıp da olumlu olumsuz cevaplar aldıktan sonra davet için yeni bir soluk ve himaye olacak merkezler aramaya başladı. Habeşistan'a bir grup Müslümanı gönderirken Taif'e bizzat kendisi gitti. Sakif'in ileri gelenleri ile görüşmeler yaptı. Ancak Taifliler ne Peygamberin *sallallahu aleyhi ve sellem* davetine icabet ettiler ne de ona himaye sözü verdiler. Bilakis sokaklarda çocuklara, kölelere Allah Rasûlü'nü ve Zeyd bin Harise'yi taşlattılar.

Şimdi siyer ve hadis kitaplarında var olan, Aişe annemizin sorusu üzerine Allah Rasûlü'nün Taif seferi ile alakalı verdiği cevabı okuyalım ve bunun üzerinde biraz duralım:

"Aişe annemiz bir gün Peygamber'e sallallahu aleyhi ve sellem*: 'Ey Allah'ın Rasûlü! Senin başına, Uhud gününden daha çetin bir gün geldi mi?' diye sordu.*

Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem*: 'Senin kavminden neler çektim neler! Hele onların yüzünden Akabe günü çektiğim ise, çektiklerimin en çetini idi. Taif'e gidip kendimi Abdi Yalillere arz ve bana yardımcı olmalarını niyaz ettiğim zaman, isteğimi kabul etmemiş, reddetmişlerdi. Ben de üzgün bir hâlde Mekke'ye yönelip, yüzümün doğrusuna gittim durdum. Ancak Karnu's-Seâlib'de kendime gelebildim. Başımı kaldırıp baktığım zaman, bir bulutun beni gölgelemekte olduğunu gördüm. Tekrar baktığımda, bir de ne göreyim? Bulutun içinde Cebrail var! Hemen bana seslendi: Şüphe yok ki, Allah* subhanehu ve teâlâ *kavminin sana söylediklerini ve sana verdikleri red cevaplarını işitti de, onlar hakkında dilediğini kendisine emredesin diye sana Dağlar Meleğini gönderdi, dedi.*

Dağlar Meleği bana seslendi ve selam verdi. Sonra da: Ey Muhammed! Şüphe yok ki, Allah subhanehu ve teâlâ *kavminin sana söylediklerini işitti. Ben Dağlar Meleğiyim! Rabbin, dilediğini bana emredesin diye beni sana gönderdi. Şimdi, ne dilersen, dile! Eğer onların üzerlerine iki dağı (Mekke'yi kuşatan Ebû Kubeys ve Kuaykıan dağına bakan el-Ahmer dağlarını) kapamamı dilersen dile! Hemen kapayıvereyim, dedi.*

Ben: 'Hayır! Ben onların helak olmalarını istemem. Bilakis, Allah'ın subhanehu ve teâlâ *onların nesillerinden, yalnız Allah'a* subhanehu ve teâlâ *ibadet edecek, O'na hiçbir şeyi ortak koşmayacak kimseler çıkarmasını dilerim.' dedim, buyurmuştur."* [1]

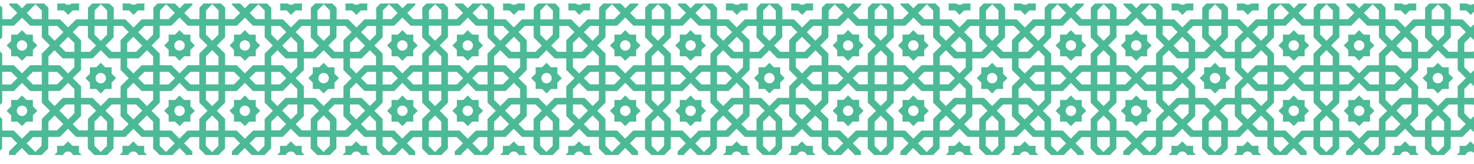
Bu bölümde dikkatimizi çeken ilk husus bütün Peygamberlerin kendilerinde bulundurdukları hilm sıfatıdır. Onlar kavimlerinden türlü türlü eziyetler görmelerine rağmen bir an olsun nefsî davranmamışlar ve kavimlerinin hidayeti için Allah'a *subhanehu ve teâlâ* çokça dua etmişlerdir. Ta ki kavimlerinin azgınlıkları ve yüz çevirmeleri had safhaya ulaşınca onları Allah'a *subhanehu ve teâlâ* havale etmişlerdir.

Müslümanların da Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* Halim ismiyle ahlaklanıp bu Peygamberleri örnek almaları gerekir. Kavimleriyle muamele ederken onlara, Allah'a *subhanehu ve teâlâ* isyan ettikleri için buğz etmeli ama bu durum daha çok acıma ve dua etmeyi gerektirmelidir. Davetçi ateş çukurunun kenarındaki bu insanlara son bir tekme vurmak için değil, oradan onları çekip çıkartmak için yanıp tutuşmalıdır. En önemlisi de her bir Müslüman kendi hidayet sürecini düşünmeli, onu hak edecek hiçbir şey yapmamış olmasına rağmen Rabbinin ona nasıl lütufta bulunduğunu hatırından çıkartmamalıdır.

> Sadece Allah subhanehu ve teâlâ için sevmeli, harekete geçecek iseler sadece Allah dediği için harekete geçmeliydiler. İşte bu yüzden Mekke'de Allah için sabreden topluluk yine Allah'ın emriyle Bedir günü babalarına, çocuklarına, kardeşlerine karşı kılıç çekebildiler.

Taif seferinin bu bölümünden çıkan başka bir nokta da İslam davasının Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* davası olduğu ve her bir sürecinin bizzat onun tarafından planlandığı gerçeğidir. Dolayısıyla İslam davasının hizmetkârı olduğunu iddia eden fertler de bu hakikati

1. Buhari

akıllardan çıkartmayarak olayları değerlendirmeli ve ona göre hareket etmelidir.

Sadece Taif seferine değil Mekke'nin bütününe de baktığımızda şu durumu rahatlıkla görürüz: Müşrikler başta Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* olmak üzere sahabelerin hepsine akıl almaz sıkıntılar yaşatmışlardır. Ve bu yapılanların hepsine, sonunda komple yok olmak pahasına da olsa cevap verebilecek Müslümanlar Allah Rasûlü'nün etrafında mevcut idi. Buna rağmen bazı ani müdahaleler hariç sahabelerin bu durum karşısında kıllarını dahi kıpırdatmadıklarını, savunma pozisyonunda kalmakla yetinip dilleriyle bu zulme karşı çıktıklarını görmekteyiz. Elbette ki sahabelerin bu fiili kendi aldıkları bir karar değildi. Sahabelerin uygulaması Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* İslam davasının o merhalesi için takdir ettiği ve Müslümanlara emrettiği haldi. Yani sabır hâli.

Sahabeler olaylar karşısında duygularını o kadar eğitmeliydiler ki sadece Allah için öfkelenmeli, sadece Allah *subhanehu ve teâlâ* için sevmeli, harekete geçecek iseler sadece Allah dediği için harekete geçmeliydiler. İşte bu yüzden Mekke'de Allah için sabreden topluluk yine Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* emriyle Bedir günü babalarına, çocuklarına, kardeşlerine karşı kılıç çekebildiler. Mekke fethedildiği gün geçmişin bütün hıncını çıkartabilecek güçteyken yine Allah'ın emri ile işkencecilerini affedebildiler.

Müslümanlar şuanda umumen Mekke dönemini yaşamaktadırlar. Hemen hemen her gün kalpleri öfke ile dolduran, insanları adım atmaya zorlayan birçok hadise ile karşılaşmaktadırlar. Bu tip durumlarda öncelikle sahabelerin yaşadıkları ile kendi vakıamızı kıyas etmeli, sonra da duygular ile hareket etmeyi bir kenara bırakıp Peygamberin *sallallahu aleyhi ve sellem* bizzat bıraktığı Nebevî menhec üzere yol almalıyız. Unutulmamalıdır ki davanın sabır merhalesinin hakkını veremeyenler, yarın güç ellerine geçtiğinde ölçüsüz davranmaya mahkumdurlar.

Aişe annemizden zikrettiğimiz rivayet üzerinde durulması gereken başka bir husus ise Allah Rasûlü'nün yaptığı kıyaslamadır. Siyeri baştan sona okuyan bir kişi Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* ve ashabının yaşadığı sıkıntıların her çeşidi ile karşılaşır. Ama Uhud bunların içinde ayrı bir yere sahiptir. Daha yeni yeni oluşmaya başlayan İslam Devleti bu savaş neticesinde çok ciddi darbe almış, Peygamberin *sallallahu aleyhi ve sellem* en güzide sahabelerinin de aralarında bulunduğu yetmiş Müslüman şehid olmuştur. En önemlisi de Allah Rasûlü ölümle burun buruna gelmiş ve bir müddet sahabeler O'ndan haber alamamıştır.

Bu tablonun oluşturduğu ruh hâlinin başka bir zamanda yaşanması mümkün değil derken Allah Rasûlü önümüze Taif seferini koymaktadır. Ve Taif'in Uhud'dan daha zor olduğunu söylemektedir.

Peki neden? Aslında Allah Rasûlü'nün hayatına sadece okumak için değil de sanki o havayı teneffüs ediyormuş gibi bakan her Müslüman için bu sorunun cevabı apaçık ortaya çıkacaktır.

Uhud'da olan, bedene gelen zarar, yol arkadaşlarından bazılarının kaybı ve bir savaşta yenilgi yüzü görmekten ibarettir. Taif'te olan ise çok daha derindir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* ile Zeyd bin Harise'ye atılan taşların bedende açtığı yaralar çok basittir ve hemen kapanıp gider. Ama tüm insanlığa Peygamber olarak gönderilen, Rabbi tarafından yedi kat göğün üzerinde ağırlanmış birisinin çocuklara, kölelere ve delilere taşlattırılması kolay kolay kapanacak bir yara değildir.

İnsan şerefli bir varlıktır. Şirk ve masiyetler önce kalbini sonra tüm bedenini kirletince bu şerefinden değer kaybetmeye başlar. İslam ise insanlık şerefinin derecelerini kat ve kat arttırır. En önemlisi de insana izzet verir. İşte Allah Rasûlü'nün Taif'te karşılaştığı muamelenin ağır gelmesinin sebebi bu izzet duygularının zedelenmesidir. Bunu bilen kafirlerin Müslümanları davalarından vazgeçirmek ya da onları farklı çizgilere kaydırmak için kullandıkları yöntemlerden birisi de Muvahhidlerin izzetlerini zedeleyecek fiillere girişmeleridir. Müslüman aynı şekilde bu tip vakıalarda da soğukkanlılığını kaybetmemeli, fevri davranışlar ile İslam davasına zarar gelmesine müsaade etmemelidir.

Davamızın sonu; âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamddır.

Ebu'l Hasen en-Nedvi der ki:

'Kur'an'ı Kerim'den yararlanmanın ilk şartı, okuyan kişide yararlanma arzusunun olmasıdır. En ufak bir isteği ve arzusu olmayan kimseye Kur'an'ı Kerim'in ne etkisi olabilir? Allah'ın sünneti (kuralı), kişinin istemesine göre vermesidir. Talep ve isteğin O'nun katında büyük bir değeri vardır. Mevcut durumdan huzursuz olma ve bu durumu düzeltmeye çalışmak için bir yol arama, O'nun katında muradına ermenin ilk adımıdır. Yapılacak ilk şey Allah'a yöneliştir, arkasından gelen ikinci şey ise durumun değişmesidir.

'Allah insanları kendisine doğru yöneltir de onlara hidayet eder.' [1]

'Kendisine yöneleni, Allah kendi tarafına çevirir' [2]

'Şüphesiz ki, bir kavim kendi durumunu değiştirmedikçe Allah onların durumunu değiştirmez.' [3]

Dinin yönlendirmesine ve buyruklarına minnetsizlik ve ihtiyaç duymayıp ilgisiz kalış, nasipsizliğin ve bedbahtlığın işaretidir;

'Sonra kâfir olmuşlar ve yüz çevirmişlerdi. Allah da müstağni olduğunu gösterdi. Allah hiç kimseye muhtaç olan değildir. Kendisine en çok hamd edilendir.' [4] *"*

'Ey insanlar! Siz Allah'a muhtaçsınız. Allah ise her bakımdan sınırsız zengin olandır, övülmeye hakkıyla lâyık olandır.' [5]

Dinde, bir isteği bulunmayan ve dinin sesine kulak verme duygusu kalmamış olan insanlar için Allah şöyle buyuruyor;

'Onlardan sana kulak verenler de vardır. Fakat sağırlara, hele akılları da ermiyorsa, sen mi işittireceksin?' [6]

'İçlerinden sana bakanlar da vardır. Fakat körlere, hele gerçeği görmüyorlarsa, sen mi doğru yolu göstereceksin?' [7]

'Şüphesiz sen ölülere duyuramazsın. Arkalarına dönüp kaçarlarken sağırlara da çağrıyı duyuramazsın. Körleri sapıklıklarından vazgeçirip doğru yola getiremezsin. Ancak ayetlerimize inanıp da Müslüman olmuş olanlara duyurabilirsin.' [8] *'* [9]

---

1. *13/Rad, 27*
2. *42/Şura, 13*
3. *13/Rad, 11*
4. *64/Teğabun, 6*
5. *35/Fatır, 15*
6. *10/Yunus, 42*
7. *10/Yunus, 43*
8. *27/Neml, 81*
9. *Kur'an'dan nasıl istifade edilir s. 121. (Kayıhan yay.)*

Terk Edilmiş Sünnetler: Yoculuk Adabı

Emre ACAR
emreacar@tevhiddergisi.net

Öyle milletler vardır ki, hayatın hiçbir alanlarında rivayet ettikleri edepleri yoktur. O kadar ki, yolculuk edebi bir kenara, hela edepleri dahi yoktur. Fakat en büyük mirasımız ve huzur kaynağımız İslam dini, hayatı adaplar ile donatmış ve süslemiştir.

Yolcunun duasını geri çevirmeyen, kuluna rahmetle muamele eden Allah'a hamd olsun. Dini bize aktaran, en güzel şekilde beyan eden Rasûlullah'a salât ve selam olsun.

Değerli kardeşim! Mübarek olan Ramazan ayını geride bıraktık. Rabbim o ayda yaptığımız amelleri kabul buyursun. Bizlere bir sonraki Ramazan ayına erişmeyi, günahlarımızdan arınmayı nasip etsin. Allahumme amin.

Bir önceki aylarda terk edilmiş sünnetlerde, uyku adabını yazdık. Bu yazımızda da Rabbimizin yardımı ve müsadesi ile terk edilmiş sünnetlerden seferilik/yolculuk adabını yazmaya çalışacağız.

Yolculuk, hayatımızın bir parçasıdır. Hele şu dönemde hayatın kendisi yolculuk olmuş iş yerine giderken, alışverişe giderken, gezmeye giderken dahi kilometrelerce yolculuk yapmak zorunda kalmıştır insanlık. Bu yolculuğun zorluğundan kurtulmak için adap üzerine yapmak gerekir.

Yolculuk, hayatımızın büyük bir alanını kaplamasına rağmen, birçoğumuz onun ahkamından habersizdir. Yaptımız amelleri cehalet üzerine veya atalardan duyduklarımızla yetinerek yapmak maalesef şirk toplumundan bizlere bulaşan kötü bir hastalıktır. Rabbim bu hastalığımıza şifa verip düzeltmeyi mukadder eylesin. Allahumme amin.

Her işi bir adap üzere olan Peygamberimiz, yolculuğunu da adap üzere yapardı. Bu adaplarla yolculuğunu güzelleştirir, seferin verdiği meşakkati hafifletirdi. Bu adaplar bizler için büyük bir mirastır.

Öyle milletler vardır ki, hayatın hiçbir alanlarında rivayet ettikleri edepleri yoktur. O kadar ki, yolculuk edebi bir kenara, hela edepleri dahi yoktur. Fakat en büyük mirasımız ve huzur kaynağımız İslam dini, hayatı adaplar ile donatmış ve süslemiştir. Allaha hamd olsun. Bu huzuru hayatımıza dahil etmek istiyorsak öğrendiklerimizi hayatımızda uygulamamız gerekmektedir.

Yolculuk edeplerine geçmeden önce şu noktayı hatırlatmak isteriz; aşağıda yazacağımız edepler, seferi ismini aldığımız yolculuklar için geçerlidir. Yoksa bakkala ekmek almaya giderken, yan komşumuzu ziyaret etmeye giderken uygulanacak edepler değildir.

Peygamberimizin yolculuk yaparken dikkat ettiği edepleri maddeler hâlinde şöyle sıralayabiliriz:

a. Yolculuğa çıkmadan önce vedalaşmak:

Peygamberimiz, yolculuğa çıkmadan önce vedalaşır, yolculuğa giden kişiyi uğurlardı. Yolculuğa çıkmadan önce vedalaşmamızdaki hikmet şudur: Vedalaştığımız kişilerin duası bereketlidir. İnsanlar yolculuk yapan birine mutlaka dua ederler. Eğer yolculuk yapacak bir kişi yakınları, dostları ve ev halkı ile vedalaşmadan yola çıkarsa bu duadan ve o duanın bereketinden mahrum olmuş olacaktır.

Kuze'a adinda bir sahabe şöyle anlatır: *"İbn Ömer bana 'Gel seni Rasûlullah'ın beni uğurladığı gibi uğurlayayım' dedi ve şöyle dua etti 'Senin dinini, emanetini ve amellerinin sonlarını Allah'a emanet ediyorum.' "* [1]

Ebu Hureyre şöyle anlatır: *"Birisi yolculuğa çıkmak istedi. Rasûlullah'a gelip şöyle dedi; 'Ey Allah'ın Rasûlü! Bana tavsiyede bulun. Rasûlullah o adama şunu tavsiye etti 'Sana yüce Allah'tan korkup sakınmanı ve her yüksek yerde tekbir getirmeni tavsiye ediyorum.' Adam oradan ayrılınca Rasûlullah o adam için şöyle dua etti: 'Allah'ım! Bu mesafeyi ona kısalt ve yolculuğunu kolaylaştır.' "* [2]

1. *Ebu Davud*
2. *Sünen Sahipleri*

b. Tek başına yolculuk yapmamak:

Peygamberimiz tek başına yolculuk yapmazdı. Bununla beraber tek başına yolculuk yapmayı kınar, kerih görürdü.

Peygamberimiz şöyle buyurur: *"Eğer insanlar yalnız başına yapılan yolculuk konusunda benim bildiğim sakıncayı bilselerdi, hiçbir atlı yalnız başına yolculuk etmezdi."* [3]

Yolculuk, yolun uzunluğu, yırtıcı hayvanların varlığı, çetelerin yol kesmeleri, hasta olma vb. ihtimallerden dolayı başlıbaşına bir sıkıntıdır. Bunlar bizim ihtimal olarak söyleyebileceğimiz sıkıntılardır. Bir de bizim bilmediğimiz Peygamberimizin bildiği sıkıntılar da vardır. Bu sebeple Peygamberimiz yolculuk için *"Yolculuk, azaptan bir parçadır"* [4] buyurmakta ve tek başına yapılan yolculukları kerih görmektedir.

Öyleyse günümüzde yolculuk yaparken otobüs, uçak, tren gibi toplu taşıma araçlarını tercih etmeli, özel arabamızla yolculuk yapacaksak da tek başına yola çıkmamaya özen göstermeliyiz. Bu sünnete daha uygun olandır.

> Dua kulluğun özü ve Müslümanın en önemli silahıdır. Azap parçası olan yolculuk ancak dua ile kolaylaşır.

3. *Buhari*
4. *Buhari*

c. Üç veya daha fazla kişi ile yolculuğa çıkıldığı zaman mutlaka birisini başkan seçmek:

Peygamberimiz üç kişiden fazla yolculuk yapanlara başlarına bir emir, başkan tayin etmelerini emrederdi.

Peygamberimiz şöyle buyurur: *"Üç kişi yolculuğa çıktıkları zaman içlerinden birini emir olarak seçsinler."* [5]

Bunun hikmeti ise şudur: İnsanoğlu ihtilaf etmeye ve tartışmaya meyillidir. İhtilaf ise, insanların birliğini bozar, o topluluğu paramparça eder. Yolculukta ise asıl olan tek başına yolculuk yapmamaktır. İnsanları fırkalaşmadan kurtarmak, bir araya toplamak ise ancak başkan seçmek ile mümkün olur.

Gerek toplu pikniğe giderken, ister toplu bir şekilde mescid açılışına giderken, ister düğün davetine toplu bir şekilde icabet ederken olsun fark etmez mutlaka birini başımıza başkan tayin etmeliyiz. Ancak günümüzde yolculuk yapılırken bu hususa dikkat edilmiyor. Daha doğrusu gördüğüm kadarınca insanlar yolculukta da birine bağlı hareket etmek istemiyorlar. İstediğim gibi hareket edeyim, rahat olayım, özgür olayım düşüncesi olduğu için emir tayin edilmesi gerektiğini bilse de emir seçmiyor. Allah muhafaza bu Peygamberimizin sünnetine muhalefet etmekten öte, çok kötü bir ahlaktır.

d. Yolculuğa Perşembe günü sabah erkenden çıkmak:

Peygamberimiz yolculağa çıkacağı zaman perşembe gününü ve sabah erken vakitleri tercih ederdi. Ka'b ibni Malik anlatır: *"Peygamber Tebuk gazvesine Perşembe günü çıkmıştı. O, Perşembe günü yola çıkmayı severdi."* Başka bir rivayette şöyle geçmektedir *"Rasûlullah bir sefere çıkmak istediğinde Perşembeden başka günlerde pek az yola çıkardı."* [6]

Peygamberimizin Perşembe günü yolculuğa çıkmasının hikmetini bilmiyoruz. Fakat Peygamberimizin sabah erken yolculuk yapmasının hikmetini bilmekteyiz. Sabahın erken vakitleri bereketin bol olduğu ve bol bol dağıtıldığı vakitlerdir. Peygamberimiz sabah erken vakit için *"Allah'ım! Ümmetim için gündüzün erken vakitlerini bereketli kıl."* diye dua etmiştir. Sabah erkenden yolculuğa çıkanlar bu bereketi elde etmişlerdir.

e. Yolcunun, işini bitirir bitirmez ailesinin yanına dönmesi:

Yolcunun, yolculuğa çıkmasını gerektiren amacı gerçekleştirdikten sonra hemen ailesinin yanına dönmesi, daha fazla kalmaması müstehab olandır.

Peygamberimiz şöyle buyurur: *"Yolculuk azaptan bir parçadır. Sizi uykudan, yemekten ve içmekten eder. Sizden birisi işini görünce hemen ailesinin yanına dönsün"* [7]

f. Yolculuğa çıkmadan, yolculuktan döndükten sonra iki rekat namaz kılmak:

Sefere çıkan kimsenin, abdest alıp iki rekat namaz kılması Peygamberimizin sünnettir. Efendimiz sefere çıkarken abdest alır, iki rekat namaz kılar, aynı şekilde de seferden dönüşünde eve uğramadan mescide girip iki rekat namaz kılardı.[8]

Ümmetine de yolda tembihte bulunarak şöyle buyurmuştur:

"Bir kimse sefere çıkmayı isterken çoluk çocuğunun yanında kılacağı iki rekat namazdan daha üstün bir şey bırakmış olmaz. -Namaz onun yerine hayru'l Halef olur.-" [9]

g. Yolculukta dua etmek:

Peygamberimiz yolculukta mutlaka dua ederdi. Dua kulluğun özü ve Müslümanın en önemli silahıdır. Azap parçası olan yolculuk ancak dua ile kolaylaşır.

Peygamberimiz seferide iken şuralarda dua ederdi;

- Yolculuk yapılacak vasıtaya binme duası

((اَللهُ أَكْبَرُ،اَللهُ أَكْبَرُ،اَللهُ أَكْبَرُ ﴿سُبحَٰنَ ٱلَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقرِنِينَ ١٣ وَإِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ ١٤ ﴾ اَللَّهُمَّ إِناَّ نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِناَ هَذاَ الْبِّرَّ وَالتَّقْوَى، وَمِنَ الْعَمَلِ ماَ تَرْضَى، اَللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْناَ سَفَرِناَ هَذَا وَاطْوِ عَنَّا بُعْدَهُ، اَللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ، وَالْخَلِيفَةُ فِي الأَهْلِ، اَللَّهُمَّ إِنيِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْثاَءِ

5. Ebu Davud
6. Buhari
7. Buhari
8. Müslim
9. Taberâni

السَّفَرِ وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ.))

"Allah en büyüktür. Allah en büyüktür. Allah en büyüktür. Bunu bizim hizmetimize veren Allah'ı tüm noksanlıklardan tenzih ederiz. Yoksa biz buna güç yetiremezdik. Şüphesiz ki biz, Rabbimize döneceğiz. Allah'ım! Senden, bu yolculuğumuzda iyilik ve takva, razı olacağın amel dileriz. Allah'ım! Bu yolculuğumuzu bize kolaylaştır ve onun uzaklığını bize yakın kıl. Allah'ım! Sen, yolculukta dost ve ailemiz için vekilsin. Allah'ım! Yolculuğun meşakkatinden, üzücü manzara (görmekten), ailem ve malımda kötü değişiklikler (ile karşılaşmaktan) sana sığınırım."

Yolculuktan dönünce bu duayla birlikte şunu da söyler:

((آيِبُونَ تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ.))

"Biz, (yolculuktan, vatanımıza selamet içerisinde) dönenler, tevbe edenler, ibadet edenler, Rabbimize hamd edenleriz." [10]

- Bir köy veya beldeye girerken yapılan dua

((اَللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَمَا أَظْلَلْنَ، وَرَبَّ الْأَرَضِينَ السَّبْعِ وَمَا أَقْلَلْنَ، وَرَبَّ الشَّيَاطِينَ وَمَا أَضْلَلْنَ، وَرَبَّ الرِّيَاحِ وَمَا ذَرَيْنَ. أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ وَخَيْرَ أَهْلِهَا، وَخَيْرَ مَا فِيهَا وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ أَهْلِهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا.))

"Yedi kat gök ve onun gölgelediklerinin Rabbi, yedi kat yer ve onun barındırdıklarının Rabbi, şeytanlar ve onların saptırdıklarının Rabbi, rüzgarlar ve onların sürükleyip götürdüklerinin Rabbi olan Allah'ım! Bu köyün, bu köy halkının ve bu köyde bulunanların hayırlısını senden dilerim. Bu köyün şerrinden, bu köy halkının şerrinden ve bu köyde bulunanların şerrinden sana sığınırım." [11]

- Binek tökezlediği zaman yapılan dua

((بِسْمِ اللهِ.))

"Bismillah (Allah'ın adıyla)." [12]

- Yolcunun geride kalanlar için yapacağı dua

((أَسْتَوْدِعُكُمُ اللهَ الَّذِي لاَ تَضِيعُ وَدَائِعُهُ))

"Sizi, kendisine bırakılan emanetler kaybolmayan Allah'a emanet ederim." [13]

- Geride kalanların yolcu için yapacağı dua

((أَسْتَوْدِعُ اللهَ دِينَكَ، وَأَمَانَتَكَ، وَخَوَاتِيمَ عَمَلِكَ.))

"Allah seni takva ile rızıklandırsın,günahını bağışlasın ve nerede olursan ol, senin için hayırlı olanını kolaylaştırsın."

"Dinini, emanetini ve işlerinin akibetini Allah'a emanet ederim." [14]

((زَوَّدَكَ اللهُ التَّقْوَى، وَغَفَرَ ذَنْبَكَ، وَيَسَّرَ لَكَ الْخَيْرَ حَيْثُ مَا كُنْتَ.))

"Allah seni takva ile rızıklandırsın,günahını bağışlasın ve nerede olursan ol, senin için hayırlı olanını kolaylaştırsın." [15]

- Yolculukda yüksek yerlere çıkınca ve vadiden inince yapılan dua

---

10. *Müslim*
11. *Hakim*
12. *Ebu Davud*
13. *Ahmed*
14. *Ahmed*
15. *Tirmizi*

Biz, (yolculuktan, vatanımıza selamet içinde) dönenler, tevbe edenler, ibâdet edenler, Rabbimize hamd edenleriz.
Allah vaadinde durdu, kuluna yardım etti ve (düşman) grupları yalnızca O hezimete uğrattı.

Câbir *radıyallahu anh* şöyle dedi:

"Biz, (Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ile birlikte) yükseğe çıkınca 'Allahu Ekber', aşağı inince de 'Subhanallah' derdik." [16]

• Yolcunun seher vaktinde yapacağı dua

((سَمِعَ سَامِعٌ بِحَمْدِ اللهِ، وَحُسْنِ بَلاَئِهِ عَلَيْنَا. رَبَّنَا صَاحِبْنَا، وَأَفْضِلْ عَلَيْنَا عَائِذًا بِاللهِ مِنَ النَّارِ.))

"Üzerimize olan lütfundan dolayı Allah'a yaptığımız hamdi işiten işitti. Rabbimiz! Bize yoldaş ol ve bize ihsanda bulun! Cehennemden Allah'a sığınırım." [17]

• Yolcu konuklayınca yapacağı dua

((أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ.))

"Yarattıklarının şerrinden, Allah'ın noksansız sözlerine sığınırım."

16. Buhari
17. Müslim

• Yolculuktan dönünce yapılacak dua

Her tepenin üzerinde üç defa *'Allahu Ekber'* der, sonra şöyle dua eder:

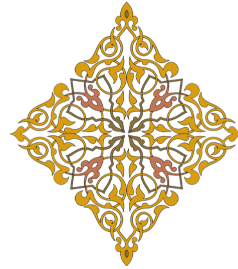
((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَشَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، آيِبُونَ، تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ، صَدَقَ اللهُ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ.))

"Allah'tan başka hak ilah yoktur. O birdir ve O'nun ortağı yoktur. Mülk O'nundur, hamd da O'nadır. O, her şeye gücü yetendir. Biz, (yolculuktan, vatanımıza selamet içinde) dönenler, tevbe edenler, ibâdet edenler, Rabbimize hamd edenleriz. Allah vaadinde durdu, kuluna yardım etti ve (düşman) grupları yalnızca O hezimete uğrattı." [18]

Değerli kardeşim! Seferde dikkat edebileceğimiz sünnetleri yukarıda yazmış olduk. Rabbim bizlere yazdıklarımız ve okuduklarımızla amel etmeyi nasip etsin. Bizleri Rasûlullah'ın sünnetinden ayırmasın. Ayaklarımızı bu din üzerine sabit kılsın ve canımızı bunun üzerine alsın. Allahumme amin.

Bir sonraki yazımızda görüşme ümidi ile...

Davamızın sonu âlemlerin Rabbine hamd etmektir.

18. Müslim

'...Nefis lağım kuyusuna benzer; o kuyuyu ne kadar kazsan da dibi görünmez ve temizlenmez. Fakat bu kuyunun ağzını kapatacak şekilde bir kapak yapıp örtebilirsen bunu yap ve eşelemekten vazgeç. Sen asla bu kuyunun dibine ulaşamazsın, kazıp eşeledikçe de dibinden yeni şeyler çıkar.'

Nefsin Afetleri, İstismarı ve Marabalığı

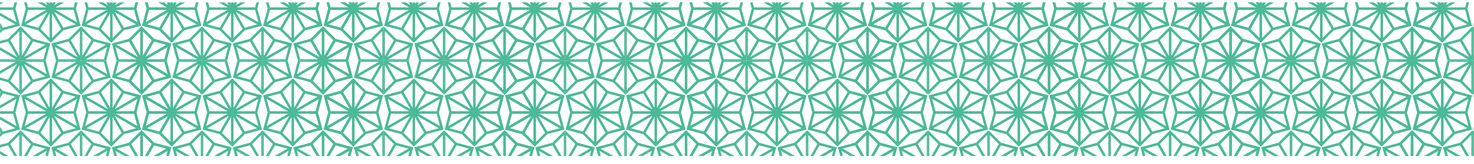
Kerem ÇAĞLAR
keremcaglar@tevhiddergisi.net

Nefis, sözlük anlamı itibariyle *'bir şeyin zatı olan, kendisi, hayat, öz varlık, can, ruh, asıl ve benlik'* gibi manâlara gelir. Istılahta ise; öfke ve şehvetin kaynağı olan nefsî kuvveti ifade eder. Günümüzdeki yaygın tabiriyle bir tür ego gücü de denebilir. Ego, esasen ben merkezli bir hayata hakim olan bir düşünce sistemidir. Hodbinlik, bencillik, egoizm, enaniyet ve kendini beğenmişlik, nefsî kuvvetin/egonun sonuçlarıdır ki; bu durum, hem şer'î şerifin, hem de fıtratın reddettiği bir hâldir. Kişinin fikrî yönelimi ve bedenin hissî istekleri de nefsin tanımı içerisinde değerlendirilebilir.

Her bir insan açısından nefsin mertebe ve çeşitleri bulunur. Bu mertebeler ve çeşitler insanoğlunun hem lehinde hem de aleyhinde olmak üzere kendini göstermektedir. Şer'î ve fıtrî ölçülerden uzaklaşan insan nefsini gerçek anlamda tanıyamadığından ve hilelerine muttali olamadığından nefsin afetlerine uğramış ve helake sürüklenme tehlikesiyle yüz yüze kalmıştır.

Aralarında bazı tasavvufçuların da olduğu bir kesim; mesele nefis muhasebesi ve tezkiye olunca, manastır keşişleri gibi nefisten (veya egodan) korunma adına onun tamamen yok edilmesi gerektiğini iddia ederler. İnsandaki nefis de, mizaç da, kişi hayatını sürdürdüğü müddetçe ölmez ve yok olmaz. Eğer nefis olmasaydı şu yaşadığımız alemde ne imtihan ne de mükellefiyet olurdu. Hayat devam ettiği sürece nefis de varlığını devam ettirir. Nefis tümüyle yok edilemez; fakat nefsi ilimle, imanla ve marifetle zayıflatıp kontrol altında tutmak en doğal ve mümkün olanıdır. Nefis bu durumda yenilmiş ve zayıflatılmış da olsa, kişinin imânî doygunluğuna ve kalp hâllerine göre zaman zaman harekete geçmesi ve ataklarda bulunarak iradeyi kısmen yahut tamamen ele geçirmesi her zaman için muhtemeldir. O hâlde kul, Allah'tan *subhanehu ve teâlâ* başka hiçbir şeye tüm

kalbiyle meyletmemelidir. Bir kimse kalbinde ne zaman ki Allah'tan *subhanehu ve teâlâ* başkasına bir şeye güçlü bir yönelim bulursa, müflis, mahrum ve muhtaç birisine yönelip sığınmış demektir. Zahiren dünyevî bir fayda ve kazanım elde ediyor gibi görünse de, o kimse bilmelidir ki bu kapı kendisi için bir hile, ayartma ve istidrac[1] kapısıdır.

Bilinmelidir ki nefsin şiddetli bir düşman hâline gelmesi veya emre amâde bir köle olması, kişinin itikadî durumu, imânî doygunluğu ve kalp ahvaliyle ilgilidir. Şayet nefis, mümin kulun itikaden sağlam, imanî olarak doygun ve kalben mutmain olduğunu ve ubudîyet hususunda da ciddî olduğunu anlarsa, en sıkıntılı anlarında dahi onunla bereber olur. Bu durumda kişi, nefsinin üzerinde emir ve hakim konumuna geçer. Fakat aynı nefis, kişinin itikaden müzebzeb[2], imanî olarak mütereddit ve kalben marazlı olduğunu anlarsa, o kimse nefse ne kadar boyun eğdirmeye çalışırsa çalışsın bunda başarılı olamayacaktır. Nefis de daha önce esir ve yenik durumdayken o saatten sonra buyurgan ve yön verici bir pozisyon elde eder.

Nefis; esasen doyumsuz bir mizaca sahiptir. Nefsin doyumsuzluğunun biri Rahmanî, diğeri de şeytanî olmak üzere iki yönü vardır. Bu, tıpkı bir bıçağın, hem kesimi helal kurbanlık bir hayvanın boğazlanmasında, hem de masum bir insanın boğazlanması gibi ağır bir cinayette kullanılabilmesine benzer. Bu manâda bütün insanlar iki sınıftır. Ya nefs-î emmareye (kötülüğü emredici nefse) teslim olmuş zayıf karakterli zavallı bir biyolojik varlıktır ya da nefislerini kâmil iman, salih ve muslih amel ve üstün ahlak ile temizlemeye çalışan ve nefsini kendi iradesine boyun eğdirebilecek ölçüde kalben güçlü mümindir.

Mümin kul, nefsini zaptu rapt altına alarak Allah'a takdim ettiği ubudiyette onu da bir binek hâline getirdiğinde Allah *subhanehu ve teâlâ* ile münasebetini daha sağlıklı ve sağlam bir zemine oturtmuş olur.

Mümin kişi için nefis; kendisini Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* gazabına ve azabına doğru sürükleyen bir düşman iken, tezkiye edilmeye çalışmakla onun için ubudîyette yoldaş ve yaren hâline gelmesi umulur. Nefsin tezkiyesi mutlak manâda ak-u pâk olmak şeklinde anlaşılmamalıdır. Zira insan her ne kadar cehd-u gayret gösterse de, nefsini mutlak manâda ve mükemmel bir şekilde tezkiye etmeye güç yetiremez. Esasen böyle bir şey ile de mükellef kılınmamıştır. Şeyhu'l İslam İbn Teymiye *rahimehullah* bu hususla ilgili olarak şöyle der:

'...Nefis lağım kuyusuna benzer; o kuyuyu ne kadar kazsan da dibi görünmez ve temizlenmez. Fakat bu kuyunun ağzını kapatacak şekilde bir kapak yapıp örtebilirsen bunu yap ve eşelemekten vazgeç. Sen asla bu kuyunun dibine ulaşamazsın, kazıp eşeledikçe de dibinden yeni şeyler çıkar.'

Nefis tezkiyesi; nefsi, kişinin iradesini kontrol altına alamayacak ölçüde şehvet, hırs, tamah, öfke, mal tutkusu vb. arzu ve isteklerinden vazgeçirerek zayıflatıp, sahibine itaat edecek hâle getirmeye çalışmakla daha kolay ve mümkün olur.

Kimlik Oluşumunda Nefsin Etkisi

İnsan, yaradılışı itibariyle hem melekûtî, hem de hayvanî istikamete yönelebilen bir varlıktır. Her yeni doğan insan, fıtrat üzere ve tabiri caizse iki *'geçici kimlik'*le dünyaya gelir. Bu iki *'kimlik'* kişinin ileriki hayatında farklı sıfatlarla ifade edilebilen gerçek bir kimliğe dönüşür. Mümin, kafir, muttaki, facir isimleri de inanç ve karakter olarak temyiz çağıyla beraber edinilen (hâl itibariyle) aslî hüviyetlerdir.

Nefis terbiyesi, tezkiyesi ve tahlîyesi[3] hususunda samimi ve sürekli gayretlerle ciddî bir mesafe kaydedebilen muvahhid bir mümin işte bu hâliyle melekutî ve hayvanî konumlar arasında insana özgü mutedil bir istikamet üzere istikrar bulur.

Muvahhid mümin o kimsedir ki; nefsinden hiçbir zaman razı olmaz, bizzat kendi öz nefsi hakkında kötü zan besler ve haşyet duyarak ihsânı elde eder. Selef imamlarının eserlerinde de bu hususla ilgili birçok nakil vardır.

'Şüphesiz ki kişinin afeti, nefsinden razı olmasıdır. Kim nefsine, onun herhangi bir şeyini güzel görerek

1. *İstidrac: Ehil değilken, hakkı yokken, hakiki değeri de olmadığı hâlde ve yeteneksizliğine rağmen bir kimsenin büyük çapta mal ve mülk sahibi olması, yahut yüksek makamlar elde etmesi ve bu nedenle kişinin Allah'ın gazabına ve azabına yaklaştırıcı küfür, isyan ve tuğyana devam etmesi hâli.*
2. *Müzebzeb: Elinden iş gelmez, bir şeye kesin karar veremeyen, beceriksiz. İki arada bir derede kalanın hâli.*
3. *Tahlîye: Nefsin arzu ve isteklerinden tathir edilip temizlenmesinden sonra ibadet, taat, ilim ve güzel ahlakla tezyin edilmesi/süslenmesi.*

bakarsa kendisini mahvetmiştir. Nefsini sürekli bir şekilde itham etmeyen ise gerçek bir aldanış içerisindedir.' [4]

Bâtıl arzular (umniye) ve nefsini hoş görüp ondan razı olmak, müflislerin sermayesidir. Kişi Allah'a *subhanehu ve teâlâ* müteveccih kılmak dışında, kalbiyle eğer başkaca herhangi bir şeye meylederse hakiki manâda o şeyden de mahrum bırakılır. Kul mesela kalben Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* rızasını ve dinine hizmet etmek dışında bir amaçla ilme meylederse ilmin izzeti, saygınlığı ve aydınlatıcılığından mahrum bırakılır. Bu durumda belki bir sıfat/etiket sahibi olur ama kimlik ve mürüvvetten mahrum kalır.

Allah *subhanehu ve teâlâ* nefsin arındırılmasıyla beraber kalp katılığının giderilmesi ve ahlakın güzelleştirilmesini de büyük ölçüde kulun cehd ve gayretine havale etmiştir. Kulu, korkutmak ve sakındırmak suretiyle nefis *'kuyu'*sunu gücü ve nasibi nisbetinde arınmaya teşvik edip yöneltmiştir.

Nefis kaynaklı kötü huylar, arızalar ve alışkanlıklar asıl itibariyle arızîdir.[5] Bunlar ne kadar kökleşmiş olsalar dahi ıslah edilebilir ve değiştirilebilir türdendir. İnsan, nefsin arıza ve afetlerinden, içinde doğup büyüdüğü aileden aldığı terbiyeyle, eğitimle, yaşadığı çevrenin etkisiyle ve bizzat kendi kesbiyle korunabilir. Hayvanların dahi alışkanlıkları değişebildiğine göre, yaratılış itibariyle mahlukatın en şereflisi olan insanın alışkanlıklarının değişmesi gayet tabii mümkündür. Mesela hayvanlardan, gündüz yırtıcı kuşu doğanın bazı türleri, vahşi yaşamdan alışılmışlığa nakledilebilmektedir. Köpek, bazı cinslerinin saldırganlığından ve yemesinin oburluğundan eğitilmeye ve yememeye (misalen avı sahibine bırakmaya) alışabilmektedir. Her biri bir tonun üzerinde bir ağırlıkta olan at, serkeşlikten uysallığa ve itaate alışabilmektedir. İnsan nefsinin iyiliğe ve hayra yönelik değişimi ve ıslahı daha kolaydır. Bunun için ciddi bir gayret, zaman ve güçlü bir irade gereklidir.

Tabiatların farklı olmasından ötürü kimi insan nefis terbiyesini çabucak kabul eder, kimisi ise bunun için belki de çok uzun yıllar uğraşmak zorunda kalabilir. Bunun bir sebebi de kişide var olan şehvet, öfke ve gurur kuvvetinin her bir insanda farklı olmasıdır.

İfrat ve Tefrit Arasında Nefis Terbiyesi(!)

Konunun başında değindiğimiz gibi nefiste varolan hassaların tamamen yok edilmesi hem şer'î şerife, hem de fıtrata aykırı olmakla beraber esasen mümkün de değildir. Her bir hassanın birçok amacı ve hikmeti vardır.

> Eğer öfke iddia edildiği gibi, afetlerinden korunmak amacıyla tamamen ortadan kaldırılmaya çalışılırsa bu durumda insan bizzat kendi öz nefsini, nesilleri ve ekinleri helak edici tehdit ve tehlikelere karşı savunma yapmaktan bile aciz kalır.

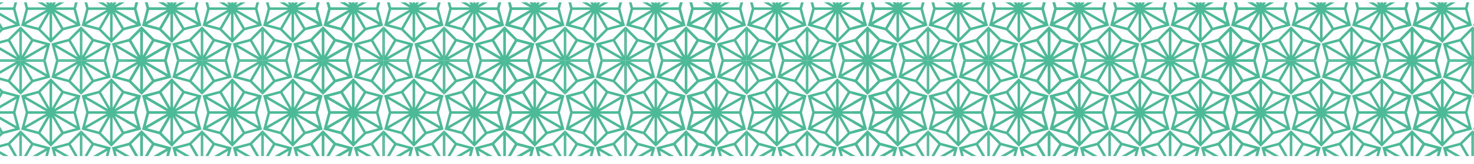
Nefsin temel hassaları olan şehvet ve öfkenin olmadığı bir hayatın sürmesi mümkün değildir. Şer'î ve fıtrî ölçüler korunduğunda nezih bir hayatın bu iki hassa etrafında döndüğünü görürüz. Bunların bütünüyle yok edilmeye çalışılması demek, insan neslinin helak edilmesi demektir.

Hristiyan keşişler bizzat tahrif ettikleri dinlerine göre nefsî riyazete yoğunlaşarak dünyayı tamamen terk yoluna yöneldiler. Bu yönelimleri esasen dünyayı amaçlayıp ahireti unutan Yahudilerin sapkın inançlarına karşı ortaya koydukları tepkisellik ve bir başka sapkın reaksiyondu. Her iki uç da nefsi ve nesli helak edici yıkıcılığın temelidir.

Yahudileşme temayülünün arttğı bir dünyada Firavun'unkinden daha beter zulümlerin yaşandığı malumdur. Nefsî riyazet adı altında İslam coğrafyasında

---

4. *İbn Kayyım, Medaric-2. Cilt*
5. *Arızî: Aslî, zatî ve esastan olmadığı hâlde sonradan ortaya çıkıp taallûk eden. Mesela ilim insanda aslî değil, sonradan elde edilen arızî bir hâldir.*

yaygınlaştırılan sapkın tasavvuvçuluğun görünen sonuçları da tam anlamıyla bir yıkımdan ibaretttir. Bu anlamda tasavvufçulukta nefsin temel hassaları olan şehvet ve öfkede ifrat ve tefrit hâli vardır.

'Şehvet' itibariyle bazı tasavvufçu tarikatların içinde bulundukları durum, toplumdaki yahudileşme temayülünün ibretlik bir belgesi mahiyetindedir. Nefsî riyazet iddiasıyla toplum içerisinde kök salmış tasavvufçu tarikatlardan kimisinin sahip olduğu ticarî şirketlerden bazılarının ülkenin en büyük iktisadi kuruluşları arasında yer bulması ifratın uç noktasıdır. Bu hâl nefsî tezkiye değil, Şeyhu'l İslam'ın tabiriyle *'nefsin lağım kuyusu'*nda boğulma tehlikesinin alarmıdır.

Nefis terbiyesi adı altında nefsin diğer temel hassalarından olan öfkenin şer'î ölçülere aykırı bir biçimde kontrol altına alınarak minimize edilmesinde de şer'î bir gaye ve maslahatın bulunduğunu söylemek pek de mümkün değildir. Eğer İslam coğrafyasında yaşayan halkların tamamı üzerinde tasavvufçuların, demokratların ve batıcıların istediği kıvamda bir öfke kontrolü gerçekleşmiş olsaydı *'ümmet'* coğrafyasında emperyalist (yerli veya yabancı) işgalci küffara karşı hiçbir muvahhid mücahidin şu an izzetli cihad farizasını yerine getirmiyor olması gerekirdi. Çünkü eğer öfke iddia edildiği gibi, afetlerinden korunmak amacıyla tamamen ortadan kaldırılmaya çalışılırsa bu durumda insan bizzat kendi öz nefsini, nesilleri ve ekinleri helak edici tehdit ve tehlikelere karşı savunma yapmaktan bile aciz kalır. Allah *subhanehu ve teâlâ* müminleri *"...kafirlere karşı şiddetli kendi aralarında merhametli..."* [6] olarak vasıflandırmaktadır. Halbuki şiddet ancak öfkeden doğup meydana gelmektedir. Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyurmaktadır:

6. 48/Fetih, 29

"O takva sahipleri ki, bollukta da darlıkta da Allah için harcarlar; öfkelerini yutarlar ve insanları affederler..." [7] Dikkat edilirse öfkelerini yok ederler veya tamamen bitirirler ifadesi kullanılmamaktadır.

Nefsin en büyük afetlerinden birisi de, hiç şüphe yok ki kişinin bizzat kendi öz nefsini müminlere zarar verici istikamette istismara açık hâle getirmesidir. Bu istismarın bir yönü itikadla, diğer yönü ise karakterle ilgilidir. Zahiren muvahhid bir mümin olarak görünmekle beraber kalben bambaşka bir alemde küfrün farklı tonlarındaki envai güç odaklarının uzantılarıyla gönüldaşlık ve işbirliği yapmak bunun en tehlikeli hâlidir. Şüphesiz ki böyle bir hâl tarih boyunca müminler nezdinde de, indallahta da hoş veya mazur görülebilir bir şey olmamıştır.

Dünya siyasetine ve ekonomisine yön veren güçlü devletler, etkileri ve dolaylı olarak da olsa kontrolleri altında bulunan birçok ülkede siyasal ve ekonomik hegemonyayla beraber askerî üs de kurarlar. Bu üsler aynı zamanda birer istihbarat ve fesat merkezidir. Kurdukları bu iğrenç sistemle sözkonusu ülkede perde gerisinde neler olup bittiğine dair en taze ve sahih bilgiler elde edip kendi ulusal çıkarları için etkin bir biçimde kullanarak o ülkenin geleceğini adetâ ipotek altına almaya çalışarak nesilleri helak edici aşağılık politikalar üretmeye çalışırlar. Bu örnekteki en vahim mesele ise, hedef ülkenin halkından birkaç şeytanî hileyle kısa sürede ayartılabilen zayıf karakterli ve hain tıynetli zavallıların da yabancı veya yerli İslam düşmanı güçlere kolaylıkla ve canı pahasına neredeyse bedavadan marabalık yapmayı kabul edebiliyor olmalarıdır.

7. 3/Âl-i İmran, 134

Yerli yahut yabancı tüm şer ve şirk odaklarının profesyonelce taktikleri, müthiş planları ve acem oyunları olabilir, vardır da. Müminlerde de Allah'ın inayetiyle feraset ve tecrübe vardır.

Bizzat kendi öz nefsini başka güç odaklarının istismarına açık hâle getirmekle nefsin en büyük afetlerinden birine uğramış bir kimsenin durumu da biraz buna benzer. İtikadının temeli dilinde ve karakterinin *'fiyat'*ı da kendisine vaad edilen boş kuruntular olan bu mürüvvetsizler, tarihin her döneminde kullanılmışlar ve işleri bitince de *'Kullan, işin bitince de at!'* şeklinde, taharet peçetesi muamelesine tabi tutulmuşlardır

Mümin Ferasetin Ufkunda, Münafık İse Nefsin *'Foseptik Çukuru'*ndadır

Nefsin afetleri konusu gündeme her geldiğinde işte bu müşrik marabası münafık tiplerin de gündem olması gayet doğaldır. Zira geçmişten günümüze hemen hemen her devirde özellikle de muvahhid toplum bu tür problemlerle yüz yüze kalmıştır. Hem geçmişte yaşanmış tecrübeler, hem de Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* mümine verdiği ferasetten dolayı bu türden bir fesada bulaşmış mürâî ve münafık tipler hem dünyada rüsvay olmuşlar, hem de ukbâda kesin olarak ziyana uğrayanlardan olacaklardır. Yerli yahut yabancı tüm şer ve şirk odaklarının profesyonelce taktikleri, müthiş planları ve acem oyunları olabilir, vardır da. Müminlerde de Allah'ın inayetiyle feraset ve tecrübe vardır.

Ebû Said el-Hudrî'den *radıyallahu anh* rivayet edildiğine göre Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*,

"Müminin ferasetinden sakının. Çünkü o, Allah'ın nuruyla bakar." buyurdu ve ardından, *"Elbette bunda feraset sahipleri için ibretler vardır."* [8] ayetini okudu.[9]

Ebu Said'in *radıyallahu anh* rivayet ettiği hadis-i şerifte de Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

"Tökezlemeyen, halîm (akıllı) olmaz; tecrübe edinmeyen hakîm olmaz." [10]

Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* feraset ve fetanet sahibi olması, anlayış kabiliyeti ve üstün zekâsı ile içinden çıkılmaz gibi görünen birçok karmaşık meseleyi çözmüş ve istikbale dair isabetli öngörülerde bulunmuştur. Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem*, bir arada yaşadığı münafıkları işte bu özellikleriyle beraber, onları devekuşu misali saklamaya çalıştıkları hâlde ondan gizleyemedikleri hâl ve davranışlarından ve ağız kalabalıklarından tanıması, onun ferasetini, yüksek idrak kuvvetini ve üstün yeteneğini göstermektedir.

Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyurmaktadır:

"... Andolsun, sen onları, konuşma tarzlarından da tanırsın. Allah, yaptıklarınızı bilir." [11]

Feraset (veya Firâset); zihin uyanıklığı ve bir şeyi çabucak anlama yeteneğidir. Bir topluluk içerisinde herhangi bir kimsenin ahlâk ve istidadını yüzünün *'defteri'*nden anlamaktır firâset. Mümindeki ferasetin bir çeşidi de sebebini anlamadan ve ilhâm eseri olarak hissedilen seziştir. Diğer bir çeşidi ise, farklı karakterleri ve kişilik özelliklerini tanımak sonucunda ortaya çıkan bilgiyle hâsıl olan tecrübî bir hâldir. Kalbi selim, ameli salih ve bir davetçi olarak aynı zamanda muslih olan bir mümin de, tıpkı muvahhid ve ilmiyle amil bir alimin Peygamber varisi olması gibi, bu hususta Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* varisi olmaya namzettir. *'Allah'ın nuru'*yla bakan muvahhid bir müminin ferasetinden, nefsinin dipsiz gayyasında dibe batmakta olan imân ve mürüvvet mahrumlarının daha çok endişelenmeleri gerekir.

Bizzat kendi öz nefsini nifak yoluyla, Tevhid davetine ve muvahhid davetçilere düşmanlıkta ahlakî hiçbir sınır tanımayan küfür ve şirk odaklarının istismarına açık hâle getirerek nefsin en büyük afetlerinden birine maruz bırakan münafıklar için acil ve öncelikli olan; nefis tezkiyesi değil, nefsini ins veya cin şeytanlara kulluk zilletinden kurtararak Allah'a *subhanehu ve teâlâ* kulluk izzetine ve gerçek özgürlüğe kavuşturmaya gayret etmektir.

Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* nuruyla bakan müminin feraseti her zaman ve her çeşit münafık ve mürâî tipler için korku ve endişe sebebi olmuştur.

Kalbi selim, ameli salih ve aynı zamanda muslih olan mümine feraset nimetini bahşeden Allah'a hamd ederiz. Allah'ın salât ve selamı Efendimiz ve dostumuz Muhammed'in, pak ehlibeytinin ve seçkin ve saygıdeğer ashabının üzerine olsun.

8. *15/Hicr, 75*
9. *Tirmizi, Tefsiru'l Kur'an, 15; Taberani, Mucemu'l Kebir, 8/102*
10. *Tirmizi, Birr, 86; Buhari, el-Edebü'l-müfred, 199*
11. *47/Muhammed, 30*

Saatu'l Usra

Mahi
mahi@tevhiddergisi.net

Beni onlarla bir mi tutuyorsunuz? Rasûl'ü kandırabileceğinizi mi düşünüyorsunuz. Allah bir ayet indirirse hâlim ne olur? Asla… Sabredeceğim. Allah'tan yardım isteyeceğim. Gidin başımdan…

Ben hemen eve gidiyorum arkadaşlar. Yolculuk beni çok yordu. Ayaklarım şişti resmen.

Sana zayıfla diyoruz ama anlamıyorsun Hubeyb. Bak bizde aynı yolculuğu yaptık ama senin kadar yorulmadık.

Hem de giderken giydiğimiz sandaletlerle geri döndük.

Ha ha haa, evet Hubeyb; yol boyu tam üç sandalet yırttın.

Ne yapayım arkadaşlar? Ayaklarım taraklı.

Hep olayları tevil ediyorsun arkadaşım…

Aman… Ben gidiyorum. Size kendimi ıspatlamak zorunda değilim. Beni seven böyle sevsin. Şişman bir çocuğum, ne olmuş yani?

Dur, duuur!

Ah yaaa… Şakada biraz ileri gittik galiba?

Evet sanırım. Çok kızdı baksana. Neyse evlerimize gidelim, namazda buluşur gönlünü alırız.

Tamam Rafi.

Salim ve Hubeyb eve gider gitmez uyumuştu. Rafi ise Tebuk seferi boyunca tarih defterine kaydettiklerini gözden geçirdi. Sayfalardan birinde küçücük bir yere iki not düşmüş… Ne için yazdığını bir türlü hatırlayamadı.

Acele ile yazdığı belli… Kargacık burgacık bir yazı… İlkini zorlukla okuyabildi: Canım Peygamberimin gözleri yolda. Birini bekliyor sanki…

İkincisi daha okunaklı idi: Canım Peygamberim, Kab bin Malik Amca'yı sordu. O gelmedi dediler...

Hemen bu durumu soruşturmalıydı. Canım Peygamberim gözü yollarda Kab bin Malik'i mi bekliyordu acaba? İyi de neden? Ve Kab gibi Bedir savaşına katılmış cesur bir sahabi neden Tebuk'e gelmemişti? Hemen abdest aldı ve üstünü değiştirdi. Annesine görünmeden mescide gitti. Mescitte büyük bir kalabalık vardı. Rafi şaşırdı. Kalabalığın arasına karışarak ilerlemeye çalışıyordu. Canım Peygamberim mescitte oturmuştu. Yüzü her zamankinden farklıydı. Sürekli tebessüm eden Peygamber, elini tutan adamlara hiç yüz vermiyor, başını sallamakla yetiniyordu. Biraz daha sokuldu. Kimdi bu adamlar, ne diyorlardı Canım Peygamberime?

Galiba bunlar savaşa katılmayanlar. Her biri bir mazeret sunuyor Rasûl'e. Aaaaa, işte işte Kab bin Malik geldi. Bakalım ne diyecek?

— Ey Allah'ın elçisi! Gazan mübarek olsun. Beni seferden alıkoyacak hiçbir mazeretim yoktu. Özür diliyorum.

Allah'tan bağışlanma dile. Şimdi git. Ta ki Allah senin hakkında hükmünü indirinceye kadar bekle.

Herkes dondu kaldı. Mazeret uyduranlara hiç ses etmemişti Rasûl. Onlar münafıklardı. Peygamberimi aldatacaklarını sanıyorlardı. Kab ise doğruyu söyledi. Rasûl onu yanından uzaklaştırdı... Başını öne eğip mescitten hızla çıktı. Ardından da birkaç adam... Rafi de peşlerine takıldı. Adamlar Kab'a yetişmişti:

— Dur ey Kab! Doğruyu söylemek zorunda değilsin. Hadi, git sen de bir bahane uydur.

— Hayır bunu asla yapamam.

— Neden yapamazsın? Bak onca insan yaptı.

— Beni onlarla bir mi tutuyorsunuz? Rasûl'ü kandırabileceğinizi mi düşünüyorsunuz. Allah bir ayet indirirse hâlim ne olur? Asla... Sabredeceğim. Allah'tan yardım isteyeceğim. Gidin başımdan...

Rafi duyduklarına inanamıyordu. Rasûl'ü kandırmayı düşünenlere baktı önce. Sonra da doğruluğu seçen Kab bin Malik'e...

Kab mescitten çıkınca Canım Peygamberim ashabına dönerek:

'Kab hakkında Allah hüküm indirinceye kadar kimse onunla konuşmasın, dedi.'

Eve gelen Kab durumu hanımına anlattı. Hanımı da çok üzülmüştü. Başlarına gelen bu musibet kendi hatalarının sonucuydu. Sabretmekten başka çare yoktu.

Gece olmuştu... Kab, bir türlü uyuyamıyordu. Kendi kendine söyleniyor, sefer hazırlığı yapmadığı için çok hayıflanıyordu. Birkaç kez yataktan kalktı. Su içti. Yüzünü yıkadı. Uykusu iyice dağıldı. Evin damına çıktı. Gökyüzü sanki onun omuzlarındaymış gibi iki büklüm yere çöktü. Çekirge sesleri ve ara ara köpek ulumalarından başka hiçbir ses yoktu. Başını yukarı kaldırdı: *'Beni temizle ya Rab'* diyebildi. Ve hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı...

O gece Rafi de hiç uyumadı. Evin balkonundaki sedire uzanmış gökyüzünü izliyordu. Pırıl pırıldı gök... Yıldızlarla kaplıydı. Ay sanki tüm Medine'yi aydınlatıyordu... Acaba Kab bin Malik ne yapıyor şimdi diye geçirdi içinden. Canım Peygamberimin konuşmama kararını duymuş muydu? Sedirden doğruldu. Birileri vardı sanki sokakta. Çok uzaktan fısıltı şeklinde konuşmalar geliyordu. İyice kulak kabarttı. Sesler gittikçe yaklaşıyordu. Sokağı izlemeye başladı. Bu saatte gelenler kim olabilirdi? Hah işte iki karartı belirdi sokak başında... Allah Allah, yüzleri kapalı iki adam. Hızla yürüyorlardı. Biri yabancıydı sanki. Kıyafeti farklıydı çünkü. Kim bunlar, gecenin bu saatinde Medine sokaklarında ne işleri var? İçinde inanılmaz bir merak duygusu kabarmıştı, biraz da korku... Bu adamların Kab bin Malik ile alakaları olabilir miydi? Sessizce peşlerine düşmeliydi... Ve bu işi çözmeliydi...

Kendini göstermeden takip etmeye başladı adamları. Evet, yanılmamıştı. Kab bin Malik'in evine yöneldiler. Yabancı olan aşağıda bekledi. Diğeri Kab'a seslendi. Kab aşağıya indi. Yabancı adam koynundan bir zarf çıkarıp ona verdi. Sabah cevabını bekliyorum diyerek oradan hızla uzaklaştı...

Rafi daha da meraklanmıştı. O zarfta ne vardı? Ve bu yabancı kimdi?

1. Ünite: Zaman Ve Mekân Açısından Kur'an'ın Nüzulü İle Alakalı Meseleler

Enes DOĞAN

"Sabret! Senin sabrın ancak Allah'ın yardımı iledir. Onlardan yana üzülme. Tuzak kurmalarından dolayı da sıkıntıya düşme. Şüphesiz Allah, kendisine karşı gelmekten sakınanlar ve iyilik yapanlarla beraberdir."

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun. Salat ve Selam Rasûlullah'a Ehli Beytine, sahabeye ve onlara ihsan üzere tabi olanlara olsun...

Bir önceki yazımızda 1. Ünite'nin birinci ve ikinci konusu olan Mekki ve Medeni ayetler bahsini işlemiştik. 1. Üniteye dahil olan konuları anlatmaya devam ediyoruz. Bu sayımızda işleyeceğimiz konular şunlardır:

- Üçüncü ve dördüncü bölüm: Hadari ve Seferi ayetler
- Beşinci ve altıncı bölüm: Leyli ve Nehari ayetler
- Yedinci ve sekizinci bölüm: Sayfi ve Şitai ayetler
- Dokuzuncu bölüm: Firaşi ayetler

Öncelikle belirtmeliyiz ki, bu konular ekseriyetle üzerine faide bina edilen mühim konular değildir. Nazm'ın tertibine riayet etmek amacı ile bu konuları incelemeye çalışacağız. Allah'tan sevip razı olduğu amellere muvaffak olmayı isteriz. Başarı Allah'tandır. *subhanehu ve teâlâ*

Üçüncü ve Dördüncü Bölüm: Hadari ve Seferi[1]

Zemzemi *rahimehullah* dedi ki:

النَّوعُ الثالثُ والرابعُ : الحَضَرِيُّ والسَّفَرِيُّ

والسَّفَرِيْ كَآيَةِ التَّيَمُّمِ ... مَائِدَةٌ بِذَاتِ جَيْشٍ فَاعْلَمِ

1. Bu konuda şu kaynaklara müracaat edebilirsiniz; El-İtkan s. 58; Mevsuatu'l Kur'aniyye 2/16 (İbrahim el-İbyari, Müessesetu Sicil el-Arab)

أَوْ هِيَ بِالبَيْدَاءِ ، ثُمَّ الفَتْحُ فِيْ ...كُراعِ الغَمِيْمِ يا مَنْ يَقْتَفِيْ

وبِمِنَى {اتَّقُوْا} وبعدُ {يَومَاً} ... و{ تُرْجَعون } أَوْلِ هذا الخَتْمَا

ويومَ فَتْحِ{آمَنَ الرَّسُولُ } ... لآخرِ السُّورَةِ يا سَئُولُ

ويومَ بَدْرٍ سُورَةُ الأَنْفَالِ مَعْ ... { هَذَانِ خَصْمَانِ } ومَا بَعْدُ تَبَعْ

إِلى {الحَمِيدِ} ، ثُمَّ { إِنْ عَاقَبْتُمُ ... فعاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوْقِبْتُمُ }

بِأُحُدٍ ، وعَرَفاتٍ رَسَمُوا ... {اليومَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِيْنَكُمُ}

وما ذَكَرْنَا هَا هُنَا اليَسِيْرُ ... والحَضَرِيْ وقُوعُهُ كَثِيْرُ

"Üçüncü Dördüncü Bölüm: Hadari (Mukim hâlde) ve Seferi (yolculukta inen) Ayetler

23. Seferi; Teyemmüm Ayeti gibidir.

Maide (suresinde olan) ki (Bu ayet) Zat-u Ceyş'te indi (bunu) bil

24. Ya da Beyda'da.[2] Sonra Fetih Suresi

Kurai'l Gamim'de[3] (inmiştir) Ey (bu ilmin) peşine düşen.

25. Mina'da[4] (şu ayet indi) 'Sakının' (bu kelimeden) sonra 'bir günden'

(Ki o günde) 'Döndürüleceksiniz.'[5] (kelimesini de) kesin bir şekilde ekle.

26. Fetih günü (indi) 'Rasûl iman etti...' (ayeti),

(Bu ayet Bakara) Suresinin en son kısmından olan (bir ayettir) Ey çokça sorgulayan!

27. Bedir[6] günü Enfal suresi ve beraberinde

(Hac Suresi'nde geçen) 'Bu iki hasımdır' (ayeti) ve (bu ayetten) sonra tabi olan

28. 'Hamid' kelimesine kadar (olan ayetler). Sonra 'Şayet cezalandırırsanız

Size yapılanın misli ile cezalandırın.' (ayeti ki;)

29. (Bu ayet) Uhud'da[7] (indirilmiştir). Arafat'ta[8] resmettiler,

'Bugün size dininizi ikmal ettim.' (ayetini)

30. Burada (Seferi olarak) zikrettiklerimiz azdır.

Hadari olarak ayetlerin vuku bulması daha fazladır."

Şerh

Zemzemi'nin *rahimehullah* Hadari sözünden kastı; Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* herhangi bir seferde

Allah, size herhangi bir güçlük çıkarmak istemez. Fakat O, sizi tertemiz yapmak ve üzerinizdeki nimetini tamamlamak ister ki şükredesiniz.

değilken yani, mukim iken kendisine inen ayetlerdir. Seferi'den kasıt ise; Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* yolculukta iken kendisine inen ayetlerdir.

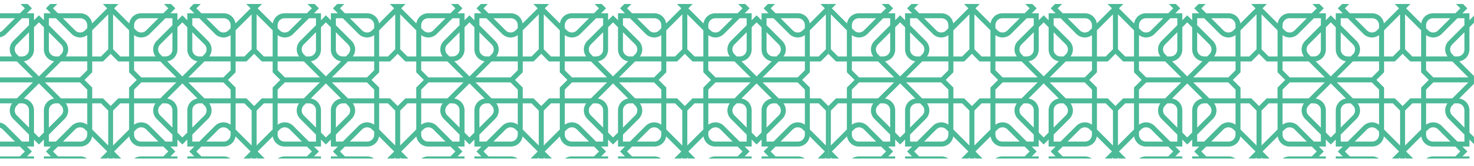
Hadari ayetlerin sayısı oldukça fazladır. Bundan dolayı Zemzemi *rahimehullah* sayıca az olan Seferi ayetleri zikretmekle yetinmiştir. Seferi olanlar anlaşıldığında, bunların dışında kalanlar Hadari'dir diyebiliriz rahatlıkla.

Maide Suresi 6. Ayet

Zemzemi *rahimehullah* dedi ki;

(والسَّفَرِيْ كَآيَةِ التَّيَمُّمِ ... مَائِدَةٌ بِذَاتِ جَيْشٍ فَاعْلَمِأَوْ هِيَ بِالبَيْدَاءِ.)

2. Mekke ve Medine arasında kurak bir bölgedir. Mekke'ye daha yakındır.
3. Mekke ile Medine arasında, Usfan'a 16. Km. uzaklıkta bir vadi.
4. Hacıların Şeytan taşladığı Mescid-i Harâm'ın yaklaşık 7 km. Kuzeydoğuşunda bir bölge.
5. Zemzemi nazmın kafiyesi bozulmasın diye ayette geçen kelimelerin arasında bazı ekler yapmıştır.
6. Medine'nin 160 km. kadar güneybatısında küçük bir kasaba.
7. Uhud savaşının cereyan ettiği Medine'ye 5 km. uzaklıkta bir dağ.
8. Mekke'nin 21 km. doğusunda, hacıların vakfe yaptıkları yer.

'Seferi ayet, Zat-u Ceyş veya El-Beyda bölgesinde inen Maide Suresindeki teyemmüm ayeti gibidir.'

Kur'an'da teyemmümden bahseden iki ayet vardır;

• Allah *subhanehu ve teâlâ* Nisa Suresinde şöyle buyurur:

"Ey iman edenler! Sarhoş iken ne söylediğinizi bilinceye kadar, bir de -yolcu olmanız durumu müstesna- cünüp iken yıkanıncaya kadar namaza yaklaşmayın. Eğer hasta olur veya yolculukta bulunursanız, veyahut biriniz abdest bozmaktan gelince ya da eşlerinizle cinsel ilişkide bulunup, su da bulamazsanız o zaman temiz bir toprağa yönelip, (niyet ederek onunla) yüzlerinizi ve ellerinizi mesh edin. Şüphesiz Allah, çok affedicidir, çok bağışlayıcıdır." [9]

• Allah *subhanehu ve teâlâ* Maide suresinde şöyle buyurur:

"Ey iman edenler! Namaza kalkacağınız zaman yüzlerinizi, dirseklere kadar ellerinizi ve -başlarınıza mesh edip- her iki topuğa kadar da ayaklarınızı yıkayın. Eğer cünüp iseniz, iyice yıkanarak temizlenin. Hasta olursanız veya seferde bulunursanız veya biriniz abdest bozmaktan (def-i hacetten) gelir veya kadınlara dokunur (cinsel ilişkide bulunur) da su bulamazsanız, o zaman temiz bir toprağa yönelin. Onunla yüzlerinizi ve ellerinizi mesh edin (Teyemmüm edin). Allah, size herhangi bir güçlük çıkarmak istemez. Fakat O, sizi tertemiz yapmak ve üzerinizdeki nimetini tamamlamak ister ki şükredesiniz." [10]

Zemzemi *rahimehullah* Maide Suresinde geçen ayetin seferde indiğini söylemiştir.

Aişe *radıyallahu anh* anlatıyor:

"Bizler Rasûlullah'ın yaptığı seferlerin birinde[11] *O'nunla birlikte yola çıktık. Nihayet ya el-Beyda'ya veya Zatu'l Ceyş'e vardığımızda gerdanlığım kayboldu. Aransın diye Rasûlullah o yerde bekledi. İnsanlar da O'nunla beraber beklediler. Herhangi bir su başında değillerdi, yanlarında da su yoktu. İnsanlar Ebu Bekir'e radıyallahu anh gelip: 'Aişe'nin radıyallahu anh yaptığını görmüyor musun? Rasûlullah'ı da sallallahu aleyhi ve sellem insanları da yollarından alıkoydu. Su başında değiller, beraberlerinde de su yok.' dediler. Bunun üzerine Ebu Bekr radıyallahu anh (benim yanıma) geldi. Rasûlullah da sallallahu aleyhi ve sellem başını benim dizimin üstüne koyup uyumuştu. Ebu Bekir bana: 'Sen Rasûlullah'ı da sallallahu aleyhi ve sellem insanları da yollarından alıkoydun. Su başında değiller, beraberlerinde de su yok.' dedi. Aişe radıyallahu anh dedi ki: Ebu Bekr radıyallahu anh beni azarladı ve Allah'ın subhanehu ve teâlâ söylemesini istediği sözleri söyledi. Eli ile de böğrüme vurmaya başladı. Beni kıpırdamaktan, Rasûlullah'ın sallallahu aleyhi ve sellem dizim üstünde bulunmasından başka hiçbir şey menetmiyordu. Sabah olunca Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem kalktı, hiç su yoktu. Allah subhanehu ve teâlâ teyemmüm ayetini indirdi (herkes teyemmüm etti). Useyd bin Hudayr radıyallahu anh: 'Ey Ebu Bekir ailesi! Bu sizin ilk bereketiniz değildir.' dedi. Aişe radıyallahu anh dedi ki: '(Sonra gideceğimiz sırada) üzerine bindiğim deveyi kaldırdık. Bir de gördük ki, gerdanlık onun altındaymış.' "* [12]

Fetih Suresi

Zemzemi *rahimehullah* der ki,
(ثُمَّ الفَتْحُ فِيْ ...كُراعِ الغَمِيْمِ يا مَنْ يَقْتَفِيْ) *"Ey (bu ilmin) peşine düşen! Kurai'l Gamim'de Fetih Suresi inmiştir."*

Ömer *radıyallahu anh* anlatıyor;

"Seferlerinden birinde Rasûlullah ile birlikteydik. Rasûlullah ile konuştum, sustu tekrar konuştum yine sustu sonra tekrar konuştum yine sustu. Ben de devemi hareket ettirdim ve bir kenara çekildim. Kendi kendime: 'Ey Hattab'ın oğlu, anan acına yansın. Rasûlullah'a üç kere ısrar ettin üçünde de seninle konuşmadı. Dolayısıyla hakkında bir Kur'an ayetin inmesine ne kadar da layık hâle geldin.' dedim. Tam bu durumda iken beni çağıran birini duydum ve derhal Rasûlullah'ın yanına geldim. Rasûlullah: 'Ey Hattab'ın oğlu! Allah subhanehu ve teâlâ bu gece bana bir sure indirdi ki bu sure karşılığında güneşin doğduğu her şey benim olsun istemem: 'Şüphesiz biz senin için apaçık bir zaferin önünü açtık.' [13] *' "* [14]

Rivayette geçen olay ise, Ömer'in *radıyallahu anh* belirttiği üzere seferde gerçekleşmiştir. Rasûlullah'a *sallallahu aleyhi ve sellem* vahiy geldiği için Ömer *radıyallahu anh* ile konuşmamıştır. Daha sonra Ömer'e *radıyallahu anh* kırgın

---

9. 4/Nisa, 43
10. 5/Maide, 6
11. Beni Müstalık gazvesi. Bu gazveye Mureysi Gazvesi de denmiştir. Hicri 4. 5. veya 6. senede yapıldığı söylenmiştir. (En-Nukaye s. 25.)
12. Buhari, 4332.
13. 48/Fetih, 1
14. Buhari, 3943; Tirmizi, 3262.

olmadığını göstermek için yanına çağırmış ve ona Fetih Suresinin yeni nazil olan ayetlerini okumuştur.

İmam Ebu Davud'un *rahimehullah* rivayet ettiği hadiste ise, Peygambere *sallallahu aleyhi ve sellem* vahyin geldiği bölgenin Kurai'l Gamim bölgesi olduğu geçmektedir.

Mücemmi' bin Cariye el-Ensari *radıyallahu anh* anlatıyor:

"Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ile birlikte Hudeybiye'de bulunduk. Oradan döndüğümüz sırada, insanlar develerini koşturmaya başladı. İnsanların bir kısmı, diğerlerine 'İnsanlara ne oluyor?' diye sormaya başladılar. 'Onlar da Rasûlullah'a vahiy geldi.' diye cevap verdiler. Bunun üzerine koşarak çıktık ve Peygamberi Kurai'l Gamim (denilen yer) de devesi üzerinde dururken bulduk. İnsanlar yanında toplanınca onlara 'Biz sana apaçık bir fetih verdik.' [15] ayetini okudu." [16]

Bakara Suresi 281. Ayet

Zemzemi *rahimehullah* dedi ki;
(وبِمِنَى {اتَّقُوْا} وبعدُ {يَوماً} ... و{ تُرْجَعونَ } أَوْلِ هذا الخَتْمَا)
"Mina'da (şu ayet indi) 'Sakının' (bu kelimeden) sonra 'bir günden' (ki o günde) 'Döndürüleceksiniz.' (kelimesini de) kesin bir şekilde ekle."

Zemzemi'nin *rahimehullah* bu beyitte kastetmiş olduğu, Bakara suresi 281. ayettir. Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyurur:

"Öyle bir günden sakının ki, o gün hepiniz Allah'a döndürülüp götürüleceksiniz. Sonra herkese kazandığı amellerin karşılığı verilecek ve onlara asla haksızlık yapılmayacaktır."

Beyhaki *rahimehullah*, Delailu'n Nubuvve[17] isimli eserinde bu ayetin Veda Haccı'nda Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Mina'da iken nazil olduğunu söylemiştir. Bu ayetin en son indirilen ayet olması hakkında ihtilaf edilmiştir. Mina'da indirildiğine dair de tefsir kitaplarında herhangi bir bilgi yoktur.

Bakara Suresi 285. Ayet

Zemzemi *rahimehullah* dedi ki:
(ويومَ فَتْحٍ {آمَنَ الرَّسُولُ} ... لآخرِ السُّورَةِ يا سَئُولُ) *"Fetih günü Bakara Suresinin en sonunda bulunan 'Rasûl iman etti...' ayeti indirildi. Ey çokça sorgulayan!"*

15. 48/Fetih, 1
16. Ebu Davud, 2736.
17. 7/137.

Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyurur:

"Peygamber, Rabbinden kendisine indirilene iman etti, mü'minler de (iman ettiler). Her biri; Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve Peygamberlerine iman ettiler ve şöyle dediler: 'Onun Peygamberlerinden hiçbirini (diğerinden) ayırt etmeyiz.' Şöyle de dediler: 'İşittik ve itaat ettik. Ey Rabbimiz! Senden bağışlama dileriz. Sonunda dönüş yalnız sanadır.' " [18]

İmam Suyuti *rahimehullah*, En-Nukaye,[19] Et-Tahbir[20] ve El-İtkan[21] isimli eserlerinde bu ayetin Mekke'nin

"Peygamber, Rabbinden kendisine indirilene iman etti, mü'minler de (iman ettiler). Her biri; Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve Peygamberlerine iman ettiler ve şöyle dediler: 'Onun Peygamberlerinden hiçbirini (diğerinden) ayırt etmeyiz.' "

Fethinde indiğini söyleyenlerin olduğunu ve buna delil olacak bir hadise rastlamadığını söylemiştir.

Enfal Suresi'nin Bazı Ayetleri

Zemzemi *rahimehullah* dedi ki: (ويومَ بَدْرٍ سُورَةُ الأَنْفَال) *'Bedir günü Enfal suresi (indirildi.)'*

• Enfal Suresi'nin ilk beş ayeti Bedir savaşından sonra sahabenin ganimetler hakkında tartışması üzerine inmiştir ve seferidir.

18. 2/Bakara, 285
19. En-Nukaye s. 26.
20. Et-Tahbir fi İlmi't Tefsir s. 68. (Suyuti, Daru'l Ulum baskısı)
21. El-İtkan s. 59.

İbni Abbas *radıyallahu anh* anlatıyor:

"Rasûlullah: 'Kim (savaşta) şöyle şöyle yaparsa, ona ganimet hissesinden fazla olarak, şu kadar mükafat var.' buyurdu. Bunun üzerine gençler, ileri atıldılar, ihtiyarlar da bayraklara sarılıp onlardan ayrılmadılar. Allah, onlara fethi nasip edince, ihtiyarlar: 'Biz size yardımcı olduk, eğer siz bozguna uğrasaydınız bize dönecektiniz. Binaenaleyh (biz eli boş) kalırken sizler ganimetleri alıp götürmeyin.' dedi. Gençlerse 'Rasûlullah ganimetleri bize vadetti.' diyerek (onların bu teklifini) kabul etmediler. Bunun üzerine Allah, 'Sana savaş ganimetlerinden sorarlar...' ayetinden '... Nitekim hak uğruna (savaşa gitmek için) Rabbin seni evinden çıkardığı zaman, Müminlerden birtakımı bundan hoşlanmıyorlardı...' [22] ayet-i kerimesine kadar indirdi." [23]

• Enfal Suresi'nin 9. Ayeti Bedir savaşında inmiştir ve Seferi'dir. Ömer *radıyallahu anh* anlatıyor:

"Bedir günü, Peygamber, bir ashabına bir de müşriklere baktı. Üzerinde ridası ve izarı olduğu hâlde kıbleye doğru yönelerek şöyle dedi: 'Allah'ım! Bana vadettiğini gerçekleştir. Allah'ım! Bu İslâm topluluğu helak olursa, yeryüzünde sana asla ibadet olunmaz...' Ömer rivayetine şöyle devam eder: 'Rabbine öyle dua edip yalvardı ki, ridası omuzlarından düştü. Ebu Bekir gelip ridasını alıp omuzlarına attı. Sonra: 'Ey Allah'ın Peygamberi! Rabbine duan yeter. Muhakkak O, sana vadettiğini gerçekleştirecek.' dedi. Bunun üzerine Allah: 'Hani siz Rabbinizden yardım istiyordunuz. O da: 'Muhakkak ben size birbiri ardınca bin melekle yardım edeceğim' diyerek duanızı kabul etmişti' [24] ayetini indirdi. O gün Müslümanlarla müşrikler karşılaştılar. Allah müşrikleri hezimete uğrattı. Müşriklerden yetmiş erkek öldürüldü, yetmiş erkek de esir alındı.' " [25]

Hac Suresi 19-24. Ayetler

Zemzemi *rahimehullah* dedi ki:
(مَعْ ... {هَذَانِ خَصْمَانِ} ومَا بَعْدُ تَبَعْ إلى {الحَمِيدِ}) '(Enfal ile) beraber 'Bu iki hasımdır...' ayeti ve 'Hamid...' kısmına kadar ona tabi olan (ayetler Bedir'de inmiştir.)'

Zemzemi *rahimehullah* bu beytte Hac Suresinde 19 ile 24. ayetlerin arasının Bedir'de indiğini kastediyor.

Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyurur:

"İşte iki hasım taraf ki, Rableri hakkında tartışmaya girmişlerdir. Bunlardan inkâr edenler için ateşten giysiler biçilmiştir. Başlarının üstünden de kaynar su dökülür. Onunla, karınlarının içindekiler ve derileri eritilir. Onlar için bir de demirden topuzlar vardır. Her ne zaman cehennemden, o ızdıraptan çıkmak isteseler, oraya geri döndürülürler ve onlara, 'Tadın ateşin azabını!' denilir. Şüphesiz Allah, iman edip salih ameller işleyenleri içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyacak, orada altından bileziklerle, incilerle süsleneceklerdir. Oradaki giysileri ise ipektir. Onlar hem sözün hoş olanına ulaştırılmışlar hem de övgüye lâyık olan Allah'ın yoluna iletilmişlerdir." [26]

Kays bin Ubad *radıyallahu anh* der ki:

"Ben Ebu Zer'i radıyallahu anh kasem ederek şöyle dediğini işittim; 'İşte iki hasım taraf ki, Rableri hakkında tartışmaya girmişlerdir.' ayeti Bedir günü mübareze[27] yapanlar hakkında inmiştir. Bunlar; Hamza, Ali, Ubeyde bin Haris, Rebia'nın iki oğlu Utbe, Şeybe ve Velid bin Utbe'dir." [28]

Bu ayetler Bedir günü indiği için Seferi'dir.

Nahl Suresi 126-128. Ayetler

Zemzemi *rahimehullah* dedi ki:
(ثُمَّ { إِنْ عَاقَبْتُمُ ... فَعاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوْقِبْتُمْ } بِأُحُد) 'Sonra 'Eğer ceza verecekseniz, size yapılanın misli ile ceza verin' ayeti Uhud'ta inmiştir.'

Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyurur:

"Eğer ceza verecekseniz, size yapılanın misliyle cezalandırın. Eğer sabrederseniz, elbette bu, sabredenler için daha hayırlıdır. Sabret! Senin sabrın ancak Allah'ın yardımı iledir. Onlardan yana üzülme. Tuzak kurmalarından dolayı da sıkıntıya düşme. Şüphesiz Allah, kendisine karşı gelmekten sakınanlar ve iyilik yapanlarla beraberdir." [29]

• Bazı alimler bu ayetlerin Uhud savaşında indiğini söylemişlerdir. Delil olarak şu rivayete dayanmışlardır; Ebu Hureyre *radıyallahu anh* anlatıyor:

---

22. 8/Enfal, 1-5
23. Ebu Davud, 2739.
24. 8/Enfal, 9
25. Müslim, 1763; Tirmizi, 3081; İbni Hibban, 4793.
26. 22/Hac, 19-24
27. Düşman olan taraflardan birer kişinin çıkıp, teke tek çarpışması.
28. Buhari, 3969; Müslim, 3033.
29. 16/Nahl, 126-128

Şüphesiz Allah, iman edip salih ameller işleyenleri içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyacak, orada altından bileziklerle, incilerle süsleneceklerdir. Oradaki giysileri ise ipektir.

"Peygamber, amcası Hamza şehid olduğu ve müsle[30] yapıldığı zaman onun başında ayakta durmuş: 'Yemin olsun ki, senin yerine onlardan yetmiş kişiye böyle müsle yapacağım.' demişti. Henüz Peygamber ayakta iken Cebrail, Nahl Suresi'nin son ayetlerini indirmişti: 'Eğer ceza verecekseniz, size yapılanın misliyle cezalandırın. Eğer sabrederseniz, elbette bu, sabredenler için daha hayırlıdır...' Bunun üzerine Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem bu arzusundan vazgeçmiş, bu isteğini yerine getirmemişti." [31]

• Bazı alimler ise, bu ayetlerin Mekke'nin Fethi'nde indiğini şöylemiş ve şu rivayete dayanmışlardır; Ubeyy bin Ka'b *radıyallahu anh* anlatıyor:

"Uhud savaşı bitince Ensar'dan altmış dört kişi muhacirlerden de aralarında Hamza'nın radıyallahu anh da bulunduğu altı kişi şehid düşmüştü müşrikler o şehidlerin kulak ve burunlarını kesmek suretiyle 'müsle' yapmışlardı. Ensar bunun üzerine 'Eğer bir başka savaşta onlardan bazılarını öldürürsek mutlaka kendilerine bu yaptıkları 'müsle' den fazlasını yapacağız.' dediler Mekke fethi günü Allah subhanehu ve teâlâ, Nahl Suresi 126- 128. ayetleri indirdi. Bunun üzerine bir adam: 'Bugünden sonra Kureyş'in işi bitmiştir artık.' dedi Rasûlullah ise: 'Dört kişiden başkasına dokunmayınız" buyurdu.' " [32]

Her iki görüşün ortak noktası bu ayetin seferi oluşudur.

30. *Ölen kimsenin burnunu, kulağını vs. kesmek.*
31. *Bezzar, Müsned, 1795; Beyhaki, Delailu'n Nubuvve, 3/287. Bu zayıf bir rivayettir. İbni Kesir Tefsirinde bu rivayetin Mürsel olduğunu, içerisinde meçhul bir ravi bulunduğunu söyler.*
32. *Tirmizi, 3129; Ahmed, Müsned, 20280; Hâkim, Müstedrek, 3667.*

Maide Suresi 3. Ayet

Zemzemi *rahimehullah* dedi ki:
(وعَرَفاتٍ رَسَمُوا ... {اليومَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِيْنَكُمُ}) *'Arafat'ta 'Bugün size dininizi ikmal ettim.' ayetini resmettiler.'*

Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyurur:

"Ölmüş hayvan, kan, domuz eti, Allah'tan başkası adına boğazlanan, (henüz canı çıkmamış iken) kestikleriniz hariç; boğulmuş, darbe sonucu ölmüş, yüksekten düşerek ölmüş, boynuzlanarak ölmüş ve yırtıcı hayvan tarafından parçalanmış hayvanlar ile dikili taşlar üzerinde boğazlanan hayvanlar, bir de fal oklarıyla kısmet aramanız size haram kılındı. İşte bütün bunlar fısktır. Bugün kâfirler dininizden (onu yok etmekten) ümitlerini kestiler. Artık onlardan korkmayın, benden korkun. Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim. Size nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslam'ı seçtim. Kim şiddetli açlık durumunda zorda kalır, günaha meyletmeksizin (haram etlerden) yerse, şüphesiz ki Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir." [33]

Tarık bin Şihab'ın, Ömer'den *radıyallahu anh* aktardığına göre;

"Yahudilerden biri ona şöyle dedi: 'Ey müminlerin emiri! Sizin kitabınızda okuduğunuz bir ayet biz Yahudiler topluluğuna inmiş olsaydı, o ayetin indiği günü bayram edinirdik'. Ömer sordu: 'Hangi ayet?' Yahudi cevap verdi: 'Bugün size dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâm'dan razı oldum.' [34] *Bunun üzerine Ömer şöyle dedi: 'Biz bu günü ve Peygamber'e sallallahu aleyhi ve sellem*

33. *5/Maide 3*
34. *5/Maide, 3*

bu ayetin indirildiği yeri biliriz. Bu ayet Peygamber Arafat'ta ayakta beklerken Cuma günü indirildi.' " [35]

Rivayetten anlaşılıyor ki, bu ayet Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Mekke'ye gittiğinde nazil olmuştur.

Beşinci ve Altıncı Bölüm: Leyli ve Nehari[36]

Zemzemi *rahimehullah* der ki;

الخامسُ والسادسُ : الليليُّ والنَّهاريُّ

٣١ وسُورَةُ الفَتْحِ أَتَتْ فِي اللَّيْلِ ... وآيةُ القِبْلَةِ أَيْ {فَوَلِّ}

٣٢ وقَوْلُهُ :{يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ } ... بَعْدُ {لأَزْوَاجِكَ} والخَتْمُ سَهُلْ

٣٣ أَعْنِي الَّتِي فيها البَنَاتُ لا الَّتِيْ ... خُصَّتْ بِها أَزْواجُهُ فَأَثْبِتِ

٣٤ وآيةُ {الثَّلاثَةِ الَّذِينَ } ... أَيْ { خُلِّفُوا } بِتَوبَةٍ يَقِينَا

٣٥ فَهذِهِ بَعْضٌ لِلَيْلِيٍّ عَلى ... أَنَّ الكَثِيْرَ بالنَّهارِ نَزَلا

"Beşinci ve Altıncı Bölüm: Leyli ve Nehari

31. Fetih suresi gece indirilmiştir

Kıble ayeti yani 'Dönün…' (ayeti de gece gelmiştir.)

32. Allah'ın 'Ey Nebi de ki;…'

(bu kısmından) sonra 'eşlerine' (ibaresi vardır ve ayetin) sonu(nu getirmek) kolaydır.

33. Bu ayetten kastım içerisinde 'Kızlar…' lafzı onlardır, Şu değil;

(o ayet ki) kendisinde sadece eşleri (ile alakalı ibare) vardır. Bunu iyice belle.

34. 'Üç kimse ki…' (diye başlayan) ayet

Yani, 'Geride kalmış (üç kişi)…' (ayeti Leyli'dir.) Kesin olarak (bu ayet) Tevbe suresindedir.

35. Bu Leyli ayetlerden bazısıdır.

Ancak çoğu ayet gündüz gündüz indirilmiştir."

Şerh

Leyli ayetten kasıt; gece indirilen ayetlerdir.

Nehari ayetten kasıt ise, gündüz indirilen ayetlerdir.

Gece vaktinde indirilen ayetler gündüz vaktinde indirilen ayetlere kıyasla çok azdır. Zemzemi bu bölümde sadece gece indirilen bazı ayetleri zikredecektir. Gece inen ayetler tanındığında, onun dışında kalanların gündüz indiği anlaşılacaktır.

Fetih Suresi

Zemzemi *rahimehullah* dedi ki: (وسُورَةُ الفَتْحِ أَتَتْ فِي اللَّيْلِ) 'Fetih Suresi gece gelmiştir.'

Yukarıda zikrettiğimiz Ömer'in *radıyallahu anh* rivayet ettiği hadiste Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Fetih Suresi hakkında şöyle demiştir:

"Ey Hattab'ın oğlu! Allah bu gece bana bir sure indirdi ki bu sure karşılığında güneşin doğduğu her şey benim olsun istemem." [37]

Bu rivayet Fetih suresinin gece indirildiğine işarettir.

Kıble ayeti

Zemzemi *rahimehullah* dedi ki: (وآيةُ القِبْلَةِ أَيْ {فَوَلِّ}) *'Kıble ayeti yani 'Dönün…' (ayeti de gece gelmiştir.)'*

Kıble ayetinden kasıt Bakara suresi 144. Ayettir:

"(Ey Muhammed!) Biz senin çok defa yüzünü göğe doğru çevirip durduğunu (vahiy beklediğini) görüyoruz. (Merak etme) elbette seni, hoşnut olacağın kıbleye çevireceğiz. (Bundan böyle), yüzünü Mescid-i Haram yönüne çevir. (Ey Müslümanlar!) Siz de nerede olursanız olun, (namazda) yüzünüzü hep onun yönüne çevirin. Şüphesiz kendilerine kitap verilenler, bunun Rabblerinden (gelen) bir gerçek olduğunu elbette bilirler. Allah, onların yaptıklarından habersiz değildir." [38]

Kıble ayetinin ne zaman indiği konusunda ihtilaf vardır.

- Abdullah bin Ömer *radıyallahu anh* anlatıyor:

"İnsanlar Kuba mescidinde sabah namazını kılarken bir kişi geldi ve dedi ki: 'Bu gece Rasûlullah'a sallallahu

35. Buhari, 45; Müslim, 3017; Ahmed, 188.
36. Bu konu hakkında şu kaynaklara başvurabilirsiniz; El-İtkan s. 66; Mevsuatu'l Kur'aniyye 2/20.
37. Buhari, 3943; Tirmizi, 3262.
38. 2/Bakara 144

aleyhi ve sellem Kur'an (ayet) indirilmiştir ve Rasûlullah Kabe'ye dönmekle emrolunmuştur. Siz de o tarafa dönün.' Onlar Şam tarafına yönelmişlerdi. Hemen Kabe'ye döndüler." [39]

Bu rivayete göre Kıble ayeti gece indirilmiştir.

• Bera bin Azib *radıyallahu anh* anlatıyor:

"Rasûlullah, Beytu'l Makdis'e doğru on altı ya da on yedi ay süreyle namaz kıldı. Ancak kıblesinin Kabe'ye doğru olmasını arzu ediyordu. Onun (Kabe'ye doğru) kıldığı ilk namaz ikindi namazıydı. Onunla birlikte bir topluluk da namaz kılmıştı. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem ile birlikte namaz kılanlardan birisi, çıkıp rükuya varmış oldukları bir hâlde bir mescid halkının yanından geçti ve şöyle dedi: 'Allah adına şahitlik ederim ki ben Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem ile birlikte Mekke'ye doğru namaz kıldım.' Onlar oldukları gibi Beytullah'a (Kabe'ye) doğru yöneldiler." [40]

Bu rivayete göre ise, Kıble ayeti öğle ile ikindi arasında gündüz inmiştir.

Bu konunun üzerine bir hüküm bina edilmediği için tercih yapılmasına gerek yoktur.

Ahzab Suresi 59. Ayet

Zemzemi *rahimehullah* dedi ki:

وقَولُهُ :{يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ } ... بَعْدُ {لِأَزْوَاجِكَ} والخَتْمُ سَهُلْ

أَعْنِي الَّتِي فيها البَنَاتُ لا الَّتِيْ ... خُصَّتْ بِها أَزْواجُهُ فَأَثْبِتِ

'Allah'ın 'Ey Nebi eşlerine de ki...' ayeti (Leyli'dir.) Ayeti(n devamını getirip) tamamlamak kolaydır. Benim bu ayetten kastım içeriğinde 'Kızlar...' (ibaresi) olan ayet olup, sadece eşlerine has kılınan ayet değildir. Bunu ispat et.'

Ahzab suresinde (يَا اَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِاَزْوَاجِكَ) şeklinde başlayan iki ayet vardır;

يَا اَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِاَزْوَاجِكَ اِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ اُمَتِّعْكُنَّ وَاُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَميلًا

"Ey Peygamber! Hanımlarına de ki: 'Eğer dünya hayatını ve onun süsünü istiyorsanız, gelin size dünyalığı vereyim ve sizi güzelce bırakayım.' " [41]

يَا اَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِاَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذٰلِكَ اَدْنٰى اَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحيمًا

"Ey Peygamber! Hanımlarına, kızlarına ve Müminlerin kadınlarına söyle, bedenlerini örtecek elbiselerini giysinler. Bu, onların tanınıp incitilmemelerine de daha uygundur. Şüphesiz Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir." [42]

"Ey Hattab'ın oğlu! Allah bu gece bana bir sure indirdi ki bu sure karşılığında güneşin doğduğu her şey benim olsun istemem."

Zemzemi'nin *rahimehullah* kastettiği ayet Ahzab Suresi 59. ayettir. 33. Beytte bunu açıklaması karışıklığı önlemek içindir.

Aişe *radıyallahu anh* anlatıyor:

"Peygamber'in eşlerinden Sevde bint. Zem'a radıyallahu anh, hicap ayeti indikten sonra bir ihtiyacı için evinden dışarı çıkmıştı. Sevde iri yapılı bir kadındı. Bu sebeple kendisini tanıyanlara (örtülü olsa bile) gizli olmazdı. Bu defa Ömer bin Hattab radıyallahu anh onu dışarıda gördü ve 'Ey Sevde! Vallahi sen bize karşı

39. Buhari, 395; Müslim, 526.
40. Buhari, 40; Ahmed, 18519.
41. 33/Ahzab, 28
42. 33/Ahzab, 59

gizli kalmadın. Bak, düşün! Sen nasıl evinin dışına çıkıyorsun?' dedi. Aişe (rivayetine devamla) dedi ki: Bunun üzerine Sevde evine dönüp geldi. O sırada Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem benim odamda akşam yemeği yemekteydi. Elinde de etli bir kemik vardı. Bu hâlde iken Sevde radıyallahu anh içeri girdi ve 'Ey Allah'ın Rasûlü! Ben bazı ihtiyaçlarım için evimden çıkmıştım. Ömer radıyallahu anh bana şöyle şöyle söyleyip çıkışıma itiraz etti.' diye şikâyet etti. Aişe devamla dedi ki: Bunun üzerine Allah, Peygamber'ine vahiy gönderdi. Sonra kendisinden vahiy hâli kaldırıldı. O kemik elinde olduğu hâlde ve onu yere koymaksızın Sevde'ye: 'Siz kadınlara kendi ihtiyaçlarınız için (örtünmüş olarak) evlerinizden dışarı çıkmanıza izin verilmiştir.' buyurdu." [43]

Ömer'in *radıyallahu anh* böyle yapması başka bir rivayette şöyle açıklanmaktadır:

Aişe *radıyallahu anh* anlatıyor:

"Peygamber'in zevceleri geceleyin hela ihtiyacı için çıkarlar ve (Medine'nin yakınlarında olan) Mesani' bölgesine kadar giderlerdi. Orası ise açık bir araziydi. Ömer, Peygamber'e: 'Hanımlarını insanlardan gizle (yani, dışarı çıkmasınlar.)' derdi. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem onun dediğini yapmıyordu. Nihayet Peygamber'in sallallahu aleyhi ve sellem zevcesi Sevde bint. Zem'a radıyallahu anh bir gece yatsı namazı vaktinde dışarıya çıktı. Sevde uzun boylu bir kadın idi. Ömer radıyallahu anh, hicap emrinin indirilmesini çok istediği için, ona: 'Ey Sevde! Bilmiş ol ki, biz seni muhakkak tanıdık.' diye bağırdı. Bundan sonra Allah hicap ayetini indirdi." [44]

Ömer'in *radıyallahu anh* bu şekilde davranması iki sebeple açıklanmıştır:

- Ömer *radıyallahu anh* Peygamber'i *sallallahu aleyhi ve sellem* çok seviyor ve O'nun hanımlarına bir zarar gelmesini istemiyor.
- Ömer *radıyallahu anh* çok kıskanç bir sahabedir.[45]

43. *Buhari, 4795; Müslim, 217; Ebu Davud, 2663.*

44. *Buhari, 146.*

45. *Ömer'in kıskançlığına şu hadis işaret etmektedir; Ebu Hureyre radıyallahu anh anlatıyor,*
"Biz Rasûlullah ile beraberdik. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem demişti ki; 'Ben uykuda iken rüyamda Cenneti gördüm. Bir kadın bir sarayın bahçesinde abdest alıyordu. Ben 'Bu saray kime aittir?' diye sordum. 'Ömer bin Hattab'a aittir.' dediler. Ben Ömer'in kıskançlığını hatırladım ve hemen arkamı dönüp oradan ayrıldım.' Ömer ağlamaya başladı ve 'Ey Allah'ın Rasûlü ben sana karşı da mı kıskanç olacağım?' dedi." (Buhari, 3242; Müslim, 2395.)

Allah Rasûlünün *sallallahu aleyhi ve sellem* hanımlarının başka insanlar tarafından görülmesini ve tanınmasını istemediği için böyle bir şeye başvurmuştur.

Tevbe Suresi 118. Ayet

Zemzemi *rahimehullah* dedi ki:
(وآَيةُ {الثَّلاثَةِ الَّذِينَ} ... أَيْ {خُلِّفُوا} بِتوبَةٍ يَقِينًا) ' *'Geride kalan üç kişi...' (diye başlayan) ve kesin olarak Tevbe Suresinde geçen ayet'*

Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyurur:

"Savaştan geri kalan üç kişinin de tövbelerini kabul etti. Yeryüzü bütün genişliğine rağmen onlara dar gelmiş, vicdanları da kendilerini sıktıkça sıkmış, böylece Allah'(ın azabın)dan yine O'na sığınmaktan başka çare olmadığını anlamışlardı. Sonra (eski hâllerine) dönsünler diye, onların tövbelerini de kabul etti. Şüphesiz Allah, tövbeyi çok kabul eden ve çok merhamet edendir." [46]

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* Tebuk gazvesine çıktığında seksen civarında Münafık savaşa katılmıyor. Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* savaştan döndükten sonra ise, gelip Peygamber'e *sallallahu aleyhi ve sellem* özür beyan ediyorlar. Yalnız Sahabe'den Hilal bin Ümeyye, Mürare bin Rabia ve Ka'b bin Malik (r.hum) Peygamber'e *sallallahu aleyhi ve sellem* gelip, herhangi bir özürlerinin olmadığını, nefislerine uydukları için savaşa katılmadıklarını söylüyorlar. Bunun üzerine Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* onlara Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* emri gelinceye kadar beklemelerini emrediyor. Kimse onlarla konuşmuyor, selam vermiyor ve selamlarını almıyor. Bu şekilde elli gün bekliyorlar. Tevbe Suresi 118. Ayet bu üç sahabenin tevbelerinin kabul olması hakkında inmiştir. Bu Sahabelerden biri olan Ka'b bin Malik *radıyallahu anh* anlatıyor:

"Allah bizim tevbemizin kabul olduğunu geceden son üçte bir vakit kaldığı zaman indirdi." [47]

Bu rivayet bu ayetin gece indirildiğini göstermektedir.

46. *9/Tevbe, 118*

47. *Buhari, 4677; Ahmed, 27175.*

Yedinci ve Sekizinci Bölüm: Sayfi ve Şitai[48]

Zemzemi *rahimehullah* dedi ki:

السابعُ والثامنُ : الصَّيفيُّ والشتائِيُّ

٣٦ صَيْفِيَّةٌ كآيةِ الكَلالَةِ ... والشِّتَائِيْ كالعَشْرِ في عَائِشَةِ

"Yedinci ve Sekizinci Bölüm: Sayfi ve Şitai

36. Kelale ayeti yazın indirilmiş olan bir ayettir.

Aişe hakkında indirilen on ayet ise, kışın indirilmiştir."

Şerh

a. Sayfi: Yaz mevsiminde indirilen ayetlerdir.

Zemzemi *rahimehullah* buna örnek olarak dedi ki: (صَيْفِيَّةٌ كآيةِ الكَلالَةِ) *'Kelale ayeti yazın indirilmiş olan bir ayettir.'*

Kelale ayeti Nisa Suresi 176. Ayettir. Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyurur:

"Senden fetva istiyorlar. De ki: 'Allah, size Kelale'nin mirası hakkında hükmünü açıklıyor: çocuğu olmayan bir kişi ölür de kız kardeşi bulunursa, bıraktığı malın yarısı onundur. Eğer kız kardeşi ölür ve çocuğu da bulunmazsa, erkek kardeş ona varis olur. Eğer kız kardeşler iki iseler, (erkek kardeşin) bıraktığının üçte ikisi onlarındır. Eğer kardeşler erkekli kızlı iseler, o zaman (bir) erkeğe, iki kızın hissesi kadar (pay) vardır. Sapmayasınız diye Allah size (hükmünü) açıklıyor. Allah, her şeyi hakkıyla bilendir.' "

Ömer *radıyallahu anh* anlatıyor:

"Ben Peygamber'e Kelale ayetinden soru sorduğum kadar başka hiçbir meselede soru sormadım. Peygamber de başka hiçbir meselede olmadığı kadar bu konuda sert davranırdı. Hatta bir defasında işaret parmağıyla göğsüme dürttü ve 'Sana Nisa Suresinin en sonunda bulunan Sayf (yaz) ayeti yetmez mi?' dedi." [49]

b. Şitai: Kış mevsiminde indirilen ayetlerdir.

Zemzemi *rahimehullah* dedi ki: (والشِّتَائِيْ كالعَشْرِ في عَائِشَةِ) *'Aişe hakkında indirilen on ayet ise, kışın indirilmiştir.'*

Zemzemi'nin *rahimehullah* burada bahsettiği on ayet Nur Suresi 11. ayetten 21. kadar olan kısımdır.

Bu ayetler İfk hadisesi üzerine inmiş olan ayetlerdir. İfk hadisesi Hicri 5. yılda Beni Müstalik gazvesinin dönüşünde gerçekleşmiştir. Aişe'ye *radıyallahu anh* iftira atıldığında kırk gün boyunca vahiy gelmemiş ve Müslümanlar zor bir süreçten geçmişti. Çünkü Allah Müslümanları imtihan etmek, ahlaki ilkeleri anlayanlar ile ahlaki ilkeleri anlamayanları birbirinden ayırmak istiyordu. Böylece fitne ortamlarında kimin fitnenin peşinden koştuğu ve kimin de asli ve ahlaki kurallara bağlı kaldığı açığa çıktı.

Allah Müslümanları imtihan etmek, ahlaki ilkeleri anlayanlar ile ahlaki ilkeleri anlamayanları birbirinden ayırmak istiyordu.

Bu vakıada ise, dört şahit olmadan Aişe annemize *radıyallahu anh* iftira atılmıştır. Burada asıl ilke, Allah'ın belirtmiş olduğu gibi hüsnü zan yapmaktır.

Aişe annemiz *radiyallahu anh* der ki:

"Nihayet Rasûlullah üzerine vahiy indirildi ve O'nu vahyin ağırlık ve şiddetinden terlemek gibi vahiy eserleri kapladı. Hatta kış günü olmasına rağmen vahiy esnasında bile O'ndan inci tanesi gibi ter döküldü. Rasûlullah'tan vahiy eserleri gidince, O sevincinden

48. *Bu konuda şu kaynaklara müracaat edebilirsiniz; El-İtkan s.70; Mevsuatu'l Kur'aniyye 2/24.*

49. *Müslim, 567; İbn Mace, 2726; Ahmed, 89.*

gülüyordu. Ve bana ilk söylediği söz şu oldu: 'Ey Aişe! Allah 'a hamd et! Allah seni temize çıkardı.' " [50]

Rivayetten anlaşılıyor ki bu ayetler kış mevsiminde inmiştir.

Dokuzuncu Bölüm: Firaşi[51]

Zemzemi *rahimehullah* dedi ki:

التاسع : الفِراشيُّ

٣٧ كآيَةِ الثَّلاثةِ المُقَدَّمَةْ ... في نَوْمِهِ في بَيْتِ أُمِّ سَلَمَةْ

٣٨ يَلْحَقُهُ النَّازِلُ مِثلُ الرُّؤْيَا ... لِكَوْنِ رُؤيَا الأَنْبِياءِ وَحْيَا

"Dokuzuncu Bölüm: Firaşi

37. Daha önceden geçen üç kişinin (bahsedildiği) ayet

Peygamber, Ümmü Seleme'nin evinde uykusunda iken (inmiştir.)

38. Ona (yani, Firaşi'ye) Rüya gibi inen (ayetler) de eklenir

Peygamberlerin rüyaları vahiy olmasından ötürü."

Şerh

Firaşi: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* yatağında iken indirilen ayetlerdir. Bunun uyanık iken ya da uyur iken olması fark etmez.

Zemzemi *radıyallahu anh* der ki:
(كآيَةِ الثَّلاثةِ المُقَدَّمَةْ ... في نَوْمِهِ في بَيْتِ أُمِّ سَلَمَةْ) *"Daha önceden geçen üç kişinin (bahsedildiği) ayet, Peygamber, Ümmü Seleme'nin evinde uykusunda iken (inmiştir.)"*

Zemzemi'nin *rahimehullah* bu beyitten kast ettiği, Leyli ayetler bölümünde aktardığımız Tevbe suresi 118. ayettir. Ka'b bin Malik *radıyallahu anh* der ki:

"Allah bizim tevbemizin kabul olduğunu geceden son üçte bir vakit kaldığı zaman indirdi. O sırada Rasûlullah Ümmü Seleme'nin yanındaydı." [52]

Zemzemi *rahimehullah* dedi ki:
(يَلْحَقُهُ النَّازِلُ مِثلُ الرُّؤْيَا ... لِكَوْنِ رُؤيَا الأَنْبِياءِ وَحْيَا) *'Ona (yani, Firaşi'ye) Peygamberlerin rüyaları vahiy olmasından ötürü Rüya gibi inen (ayetler) de eklenir.'*

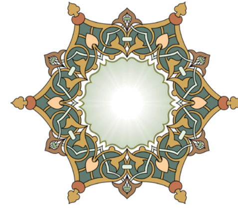
Peygamberlere gelen vahiy çeşitlerinden birisi rüya yolu ile gelen vahiydir.[53] Peygamber uykuda iken kendisine gelen ayetler Nevmi ayet olarak isimlendirilir.

Bazı alimler Müslim'de[54] geçen bir rivayete dayanarak Kevser Suresinin Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* hafif bir uykuya daldığında indiğini ve bunun Nevmi bir ayet olduğunu söylemişlerdir. Bazı alimler ise, Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* burada tam bir uyku hâlinin olmadığını ve bundan dolayı da bu surenin Nevmi sayılamayacağını söylemişlerdir. Allahu alem...

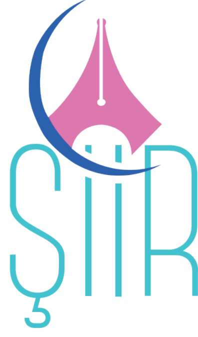
Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* izni ile bir sonraki yazımızda birinci ünitenin on ikinci bölümü olan Esbabu'n Nüzul konusuyla yazımıza devam edeceğiz.

Bir sonraki sayıda buluşmak duası ile...

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun...

50. Buhari, 2661, 4141.
51. Bu konuda şu kaynaklara müracaat edebilirsiniz; El-İtkan s. 71; Mevsuatu'l Kur'aniyye 2/26.
52. Buhari, 4677.
53. Bu konu ile alakalı Hocamızın şu dersine müracaat edebilirsiniz; Sahihi Buhari Şerhi 4. Ders. https://www.youtube.com/watch?v=j48EvBFYN7I&index=4&list=PLrg38B2wu_AUJdyovpFHUeNprdfWplr_D
54. Müslim, 400; Ebu Davud, 4747. Enes'ten.

Bizim Şarkımız

Kırılır da bir gün tüm dişliler
Döner şanlı şanlı çarkımız bizim
Gökten bir el yaşlı gözleri siler
Şenlenir evimiz barkımız bizim

Yokuşlar kaybolur çıkarız düze
Kavuşuruz sonu gelmez gündüze
Sapan taşların yanında füze
Başka alemlerle farkımız bizim

Kurtulur dil, tarih, ahlak ve iman
Görürler nasılmış neymiş kahraman
Yer ve gök *'su vermem'* dediği zaman
Her tarlayı sular arkımız bizim

Gideriz nur yolu izde gideriz
Taş bağırda sular dizde gideriz
Bir gün akşam olur biz de gideriz
Kalır dudaklarda şarkımız bizim...

Necip Fazıl Kısakürek

Amellerde Vasat Olmanın Önemine Dair

Hilal ÇİFTÇİ

Allah'a karşı kulluk görevimiz olan ibadetlerde kolaylık yolunu seçmek esastır. İslam, kullara zorluk değil, kolaylığı teşvik eder. Din kolaylık dinidir ki bu, Allah'ın kullara rahmetinden ileri gelir.

Her şeyi bir ölçü ile yaratan Allah'a *subhanehu ve teâlâ* hamd olsun. İslam'ın ölçüsünü bize en iyi şekilde tebliğ eden Peygamberimiz'e salât ve selam olsun.

Vasat olmak, İslam'ın övdüğü fakat günümüzde sahih anlamından soyutlanan, neredeyse içi boşaltılan ve sadece orta yollu olmak ya da ortacı bir din kalıbına sıkıştırmaya çalışmak suretiyle istismar edilen bir kavramdır. Ümmetin vasıflarından biri olan vasatlık; orta yol adı altında gevşeklik değil, bilakis hayatın her alanında ölçülü olmaktır. Müslümanın her ânı ameldir. Dolayısıyla amellerde bu önemli vasfı taşımak büyük ehemmiyet arz etmektedir. Amellerde vasat olmanın önemine dair, kaleme aldığımız bu yazımızda İslam'ın amellerde istediği ölçü nedir sorusuna cevap aramaya çalışacağız.

Vasat kelimesinin birçok anlamı mevcuttur. Her meselede olduğu gibi bu meselede de Kur'an ve Sünnete başvurmak bizi en doğru sonuca götürecektir.

Kur'an'da *'vasat'* kelimesinin geçtiği tek ayet Bakara Suresi 143. ayettir.

"Sizin insanlığa, Rasûl'ün de size şahitlik etmesi için sizi vasat bir ümmet kıldık..." [1]

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem*, bu ayeti şöyle tefsir etmiştir:

"Kıyamet gününde Nuh aleyhisselam çağırılır. Çağrıya 'Lebbeyk ya Rab' diye karşılık verir. Allah subhanehu ve teâlâ: 'İnsanlara tebliğ ettin mi?' diye sorar.

1. 2/Bakara,143

'Evet, ya Rabbi!' der. Allah, Nuh'un aleyhisselam kavmine sorar: 'Size tebliğ etti mi?' 'Hayır ya Rabb, bize hiçbir uyarıcı gelmedi' derler. Allah Nuh'a aleyhisselam yönelir: 'Bu konuda sana şahitlik edecek kimse var mıdır?' der. Nuh: 'Muhammed'in sallallahu aleyhi ve sellem ümmeti' der...

... Ve siz O'nun, kavmine tebliğ ettiğine şahitlik edersiniz. Bu, Allah'ın subhanehu ve teâlâ şu sözüdür: 'İşte böylece sizi vasat bir ümmet kıldık...' Vasat, yani adalet demektir." [2]

Buradan açıkça anlaşıldığı gibi Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*, vasat olmayı adaletle tefsir etmiştir. Bunun yanı sıra vasat kelimesinin diğer anlamlarına bakacak olursak vasat kelimesinin geniş bir anlam ifade ettiği görülecektir.

- Adil olmak
- Seçkin ve değerli
- Bir miktarın iki eşit tarafı/iki uç noktanın ortası

"Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz..." [3]

Bu ayet ile Bakara 143. ayete bakılırsa, *"... vasat bir ümmet ..."/"... en hayırlı ümmet ..."* ifadelerinin birbirlerini destekledikleri görülür. Yani vasat kelimesi, lügat manası olan seçkin, değerli ve hayırlı anlamı taşıdığı için İslam bu manayı reddetmez.

Diğer manaya -iki uç noktanın ortası- gelecek olursak; Kur'an'da bu manaya şahitlik eden bir nas mevcut değildir. Fakat İslam, meselelerde orta yollu olmayı övdüğünden dolayı bu mana da reddedilmez.

Vasat, hayatın her alanında Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* emrettiği ve nehyettiklerine misli misline itaat etmektir.

Vasat kavramı hakkında verilen kısa bilgilerden sonra amellerde vasatlığı tanımlayabilmek için İslam'ın amellere yaklaşma biçimine göz atmak gerekir. Allah'a *subhanehu ve teâlâ* karşı kulluk görevimiz olan ibadetlerde kolaylık yolunu seçmek esastır. İslam, kullara zorluk değil, kolaylığı teşvik eder. Din kolaylık dinidir ki bu, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* kullara rahmetinden ileri gelir.

2. *Buhari, 3339, 4486; Tirmizi, 2961.*
3. *Âl-i İmran, 110*

"Allah sizin için kolaylık ister, güçlük istemez." [4]

Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmaktadır:

"Kolaylaştırınız, zorlaştırmayınız; müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz." [5]

"Din kolaylıktan ibarettir." [6]

"Allah subhanehu ve teâlâ, beni zorlaştırıcı ve şaşırtıcı değil, öğretici ve kolaylaştırıcı olarak gönderdi." [7]

Yukarıda bahsi geçen ayet oruçla ilgili olup, hasta ve yolcu olduğu için oruç tutmayanların, iyileştikleri ve yolculukları bittiği zaman oruçlarını tutabileceklerini haber vermektedir. İşte bu, mu'minler için büyük kolaylık ve Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* rahmetidir. Kur'an ve sünnete müracaat edildiğinde, İslam'ın kolaylık dini olduğu açıkça görülmektedir. Bu kolaylık, hayatın her alanında olması gereken bir esastır. Bu bağlamda amellerde ifrat ve tefrite değinmek yerinde olacaktır.

İfrat ve tefrit kelimelerinin Türkçe'de tam bir tanımı mevcut olmamakla beraber ikisi için de aşırılık manası kullanılabilir. İfrat, normalden fazla; tefrit ise normalden az demektir. Örneğin, çok uyumak ifrat; az uyumak tefrittir. İhtiyaç kadar uyumak ise vasattır. Örnekleri çoğaltacak olursak;

İsraf ifrat, cimrilik; tefrit ve cömertlik ise vasattır.

"Harcarken ne israf ne de cimrilik eder; ikisi arasında bir yol tutarlar..." [8]

İsa'yı *aleyhisselam* aşırı sevmek ifrat, sevmemek tefrittir. İsa'ya *aleyhisselam*, Allah ve Allah'ın oğlu diyen Hristiyanlar ifrattadır; O'nu sevmeyen, annesine iftira eden Yahudiler ise tefrittedir. Müslümanlar ise İsa'yı *aleyhisselam*, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* kulu ve Peygamberi olarak kabul ederler. İşte bu, vasat yollu olmaktır.

Bir kimseyi aşırı sevip bütün sırlarını ona vermek ifrattır. Arkadaşına sevgisini belli etmemek ve her şeyini ondan gizlemek ise tefrittir. Düşmanlıkta da aşırı gitmek ifrattır. Dostluk ve düşmanlıkta da vasat bir yol tutulmalıdır.

4. *2/Bakara, 185*
5. *Buhari, İlim, 11; Muslim, Cihad, 5*
6. *Buhari, İman, 29.*
7. *Muslim, Talak, 29.*
8. *25/Furkan, 67*

Örneklerden de anlaşılacağı üzere vasat, ifrat ve tefritten yani tüm aşırılıklardan uzak olmaktır. İslam, tüm yaşantımızda ifrat ve tefritten arınmamızı ister. Bu durum, amellerde de böyledir. Az ibadet etmek tefrit, çok fazla ibadet etmek ise ifrattır. Gücünün yetmediği şekilde ibadet etmeye çalışmak, mesela geceleri hiç uyumadan namaz kılmak; gündüzleri hep oruç tutarak geçirmek; hanımından uzak kalmak; et, süt, tatlı gibi şeyleri hiç yememek ifrattır, aşırıya gitmektir.

Gücünün yettiği nispette ibadet etmeniz size yeter. Allah'a yemin ederim ki siz bıkıp usanmadıkça, Allah bıkıp usanmaz.

Enes bin Malik'ten *radıyallahu anh* rivayet edildiğine göre:

"Peygamber'in nafile ibadetlerini öğrenmek üzere üç kişilik bir grup, Peygamber'in sallallahu aleyhi ve sellem *hanımlarının evlerine geldiler. Kendilerine Peygamberimiz'in* sallallahu aleyhi ve sellem *ibadetleri bildirilince, onlar bunu azımsadılar ve:*

'Allah Rasûlü nerede, biz neredeyiz? O'nun geçmiş ve gelecek tüm günahları bağışlanmıştır,' dediler. İçlerinden biri:

'Ben ömrümün sonuna kadar, bütün gece uyumaksızın namaz kılacağım,' dedi. Bir diğeri:

'Ben de hayatım boyunca gündüzleri oruç tutacağım ve oruçsuz gün geçirmeyeceğim,' dedi. Üçüncü sahabi de:

'Ben de sağ olduğum sürece kadınlardan uzak kalacak, asla evlenmeyeceğim,' diye söz verdi.

Bir müddet sonra Peygamberimiz sallallahu aleyhi ve sellem *onların yanına geldi ve kendilerine şunları söyledi:*

'Şöyle şöyle diyen sizler misiniz? Sizi uyarıyorum! Allah'a yemin ederim ki, ben sizin Allah'tan en çok korkanınız ve O'na en saygılı olanınızım. Fakat ben bazen oruç tutuyor bazen tutmuyorum. Gece hem namaz kılıyor hem de uyuyorum. Kadınlarla da evleniyorum. Benim sünnetimden yüz çeviren kimse benden değildir.' " [9]

Sürekli oruçlu olmak, ibadet maksadıyla bütün geceyi uykusuz geçirmek hoş karşılanmamıştır. Ayrıca bu tür aşırı davranışlar takvadan da sayılmaz. Bu durum ruhbanların ibadetlerine benzemektedir ki Peygamberin *sallallahu aleyhi ve sellem* engel olmak istediği şey, dinde haddi aşma ve İslam'da caiz görmediği bir nevi ruhbanlığa yönelmedir. Oysa Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyurmuştur:

"Ey iman edenler! Allah'ın size helal kıldığı güzel ve temiz şeyleri kendinize haram etmeyin, sınırı aşmayın. Çünkü Allah sınırı aşanları sevmez." [10]

Bu ayetin nüzul sebebine bakacak olursak mesele daha iyi anlaşılacaktır.

"Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem *bir gün sahabeye kıyametten bahsetmişti. Sahabe çok duygulanmış ve ağlamışlardı. Sonra aralarından on kişi Osman bin Maz'un' un evinde toplandılar. Onların içinde Ebubekir ve Ali bin Ebi Talib de vardı. Yaptıkları istişare neticesinde, bundan böyle dünyadan el-etek çekmeye, kendilerini hadım ettirmek suretiyle erkeklik duygularından kesilmeye, gündüzleri oruçlu, geceleri de yatakta yatmaksızın uyanık ve ibadetle geçirmeye, et ve et ürünleri yememeye, kadınlara yakın olmamaya, güzel koku sürmemeye, yeryüzünde gezip dolaşmamaya karar verdiler. Bu haber Peygamberimiz'e* sallallahu aleyhi ve sellem *ulaşınca kalkıp Osman ibni Maz'un'un evine geldi, fakat kendisini evde bulamadı. Hanımına, Osman ve arkadaşlarının kendisine gelmeleri için haber bıraktı. Sonra onlar da Peygamberimiz'in* sallallahu aleyhi ve sellem *yanına geldiler. Peygamber* sallallahu aleyhi ve sellem *karar aldıkları hususları kendilerine sayarak:*

9. Buhari, Nikah, 1; Muslim, Nikah, 5; Nesai, Nikah, 4.
10. 5/Maide, 87

— Bu konularda ittifak yapmışsınız öyle mi, dedi. Onlar:

— Evet ya Rasûlullah! Bizim bunlarda hayırdan başka bir gayemiz, arzu ve isteğimiz yoktur, dediler.

— Bunun üzerine Peygamberimiz sallallahu aleyhi ve sellem:

Şüphesiz ki ben bunlarla emrolunmuş değilim. Elbette sizin üzerinizde nefislerinizin hakkı vardır. Bazen oruç tutar bazen tutmam. Gece hem ibadet ederim hem uyurum. Et ve et ürünleri yediğim gibi hanımlarla da beraber olurum. Kim benim sünnetimden yüz çevirirse benden değildir.

Sonra sahabeyi toplayıp onlara bir konuşma yaptı ve şunları söyledi:

'Birtakım kimselere ne oluyor ki, hanımlarla evlenmeyi, yeme-içmeyi, güzel koku sürmeyi, uyumayı ve meşru sayılan dünya zevklerini kendilerine haram kılıyorlar. Şüphesiz ki ben size keşiş ve ruhban olmanızı emretmiyorum. Benim dinimde et yemeği terk etmek, kadınlardan uzaklaşmak bulunmadığı gibi, dünyadan el-etek çekip manastırlara sığınmak da yoktu. Ümmetin seyahati oruç, ruhbanlığı ise cihattır. Allah'a ibadet ediniz. O'na hiçbir şeyi ortak koşmayınız; hac ve umre yapınız; namazlarınızı kılınız; zekatınızı veriniz; Ramazan orucunu tutunuz. Dosdoğru olunuz ki, başkaları da öyle olsun. Sizden önceki ümmetler aşırılıkları yüzünden helak oldular. Dini kendilerine zorlaştırdılar. Allah da onlara zorlaştırdı. Bugün kilise ve manastırlarda bulunanlar, onların artıklarıdır.' " [11]

Aişe *radıyallahu anha* annemizden gelen rivayete bakacak olursak:

"Aişe annemiz (r. anha) bir kadınla otururken, yanlarına Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem girdi ve:

— 'Bu kadın kim?' diye sordu. Aişe annemiz:

— 'Bu filan hanımdır,' dedikten sonra onun çok namaz kıldığından bahsetti. Bunun üzerine Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem:

— 'Bütün bunları sayıp dökmeyi bırak; gücünün yettiği nispette ibadet etmeniz size yeter. Allah'a yemin ederim ki siz bıkıp usanmadıkça, Allah bıkıp usanmaz,' buyurdu." [12]

Enes *radıyallahu anh* şöyle dedi:

"Nebi sallallahu aleyhi ve sellem mescide girmişti. İki direk arasına uzatılmış bir ip gözüne ilişti:

Bu ip nedir, diye sorunca sahabiler:

Bu, Zeynep b. Cahş' a ait bir iptir. Namazda ayakta durmaktan yorulunca ona tutunuyor, 'dediler. Bunun üzerine Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem:

Onu hemen çözünüz. Sizden biriniz canlı ve istekli olunca nafile namaz kılsın; yorgunluk ve gevşeklik hissettiği zaman ise yatıp uyusun, buyurdu." [13]

Allah'a *subhanehu ve teâlâ* kulluğun ve O'na *subhanehu ve teâlâ* ibadetin bir sınırı ve sonu yoktur. İnsan ibadet etmekten bitkin düşebilir; bıkıp usanabilir. Fakat Allah *subhanehu ve teâlâ*, o kula ecir ve sevap vermekten bıkmaz. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* özellikle bunu belirterek ölçülü davranmayı öğütlemiştir. Çünkü ölçüyü kaçıranlar zamanla güç ve kuvvetten düşüp ibadetlerine devam edemeyebilirler. Oysa az ve sürekli yapılan ibadetlerin ecirleri ise devamlıdır. Ayrıca Zeyneb bin Cahş'ın *radıyallahu anha* yapmış olduğu amel Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* tarafından hoş karşılanmamış ve ipin kaldırılması istenmiştir.

Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

"Aşırılıktan sakınınız... Sizden öncekileri aşırılıkları helak etmiştir." [14]

"Dinde aşırı gitmeyiniz. Vallahi dinde aşırı giden kim olmuşsa din ona galebe çalmıştır..." [15]

Tüm bu yazılanlar doğrultusunda Müslüman, amellerinde her türlü aşırılıktan kaçınmalı, her işinde vasat olmayı tercih etmelidir ki İslam'ın bizden istediği de budur.

Duamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah' a hamd etmektir.

11. *Ali el-Ka'ri, el-Mirkat, 1, 182-183*
12. *Buhari, İman, 32, Teheccüd, 18; Muslim, Musafirin, 221; Nesaî, Kıyamu'l- Leyl, 17; İman, 29.*
13. *Buhari, Teheccüd, 18; Muslim, Musafirin, 219; Ebu Davud, Tatavvu', 18; Nesaî, Kıyamu'l- Leyl, 17; İbni Mace, İkrime, 184.*
14. *Buhari*
15. *Buhari*

Su ve Hayat

Dr. Seyfullah İslam
seyfullahİslam@tevhiddergisi.net

Su, yetişkin bir insanın vücut ağırlığının yarısından fazlasını oluşturan ve canlıların kendisinde hayat buldukları bir nimettir. Allah Kur'an'da su hakkında; suyun rahmet olduğunu, kendisiyle türlü türlü mahsuller çıkardığını, ekinlerin bittirdiğini, ölü beldeleri canlandırdığını...

Allah'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selam olsun.

Su, yetişkin bir insanın vücut ağırlığının yarısından fazlasını oluşturan ve canlıların kendisinde hayat buldukları bir nimettir. Allah *subhanehu ve teâlâ* Kur'an'da su hakkında; suyun rahmet olduğunu, kendisiyle türlü türlü mahsuller çıkardığını, ekinlerin bittirdiğini, ölü beldeleri canlandırdığını, insanı sudan yarattığını vb. suyun ehemmiyetini de bize bildirmektedir.

Vücuda alınan suyun çoğu ince bağırsakta az bir kısmı da kalın bağırsaktan emilerek bedene dahil olur. Hücre içinde oluşan metabolik su da vücut sıvılarına geçer. Vücuttaki su sürekli olarak yenilenir. Toplam vücut suyunun yaklaşık yarısı ortalama on gün içinde dışarıdan alınan su ile değiştirilmektedir. Bu oran vücut suyunun sürekli yenilendiğini gösterir. Suyun vücuttaki devir hızı günde yetişkinlerde yaklaşık %6 küçük çocuklarda ise %15'e yakındır. Bu yüzden gövde büyüklüğü ile ters orantılı olarak çocukların su gereksinimleri yetişkinlerden daha fazladır, enerji harcaması göz önüne alındığında ise her kalori için yetişkinlerin ortalama 1 ml. bebeklerin ise 1,5 ml. kadar su alması gerekir.

Fazla tuz tüketimi, ishal, terleme, ateşli hastalıklar, sıcak ortamda çalışmak gibi durumlarda su ihtiyacı artar. Sağlıklı kişilerin su ihtiyaçlarını karşılaması kolaydır. Bunu karşılarken de besin değeri olmayan asitli içecekler ya da çay ve benzerleri yerine evde taze sıkılmış meyve suları içmek daha besleyicidir. Vücut su yetersizliğine çok dayanıksızdır. Hastalıklar ve su kaybının çok yoğun olduğu durumlarda vaktinde su ihtiyacı karşılanmazsa hayati tehlike söz konusu olur. Su yetersizliğinden en hızlı etkilenen sistemler özellikle bağışıklık sistemi, kalp/dolaşım sistemi ve sindirim sistemidir.

Bir canlının yaşamsal faaliyetlerini sürdürebilmesi için özellikle kaybettiği suyun gün içinde mutlaka yerine konulması gerekir. Normalde en fazla su kaybı böbrekler ile olur ve idrarın %95 kadarı sudan oluşur. Yetişkin bir birey gün içinde ortalama 40 gram civarında artık maddeyi idrarla dışarı

atar. Böbreklerin saklayıcı, düzenleyici ve yönetici görevleri vardır. Gün içinde 100 ile 180 litre dolayında böbreklere kan gelir. Bu kadar yüksek miktarın içinden gerekli maddeler ve suyun büyük bir bölümü tekrar emilir. İdrarla su kaybı yetişkinlerde gün içinde 1 ila 1,5 litre dolayındadır. Çeşitli hastalıklarda idrarın artışı ya da azalışı da böbreklerin çalışması ile ilgilidir, şayet böbrekler aracılığıyla atılması gereken atık maddelerin atılması için yeterli miktarda su içilmediğinde vücut bunu kendi suyundan yapmaya başlar ve kişinin vücut suyundan azalmalar olmaya başlar. Bu da zamanla yıpranan bir beden, hastalıklar ve bazen ölüme dahi götürebilecek boyutlara çıkabilmektedir.

Normal şartlarda yetişkinlerin günlük toplam su kaybı 1,5-2,5 litre dolaylarındadır. Bu miktar normalden fazla terleme, kusma, ishal, gebelik, emziklilik ve hastalık gibi durumlarda çoğalır. Vücuttaki su oranının %5'ine kadar düşme olduğunda sorunlar belirmeye başlar. Başlarda bitkinlik ve huzursuzluk olarak fark edilirken zamanla kronik hastalıklara (baş ağrıları, eklem/kas ağrıları, stres, ciltte kaşıntı, organlarda yıpranmalara) sebebiyet vermektedir. Bunun sebebi: hücreler yaşamsal faaliyetleri için yeterli miktarda su bulamadıklarında kendilerine gerekli olan suyu kandan çekmek durumunda kalırlar. Bu durumda kalp zorlanır, böbrekler yeterli düzeyde çalışamazlar ve buna bağlı olarak karaciğerin yükü artar. Tüm bunlar kandaki atık maddelerin temizlenememesi ve idrarla atılamamasına bağlı organlarda birikmesine ve hastalıklara sebep olmaktadır. Vücut asidik bir hale gelir. Kronik hastalıkların en önemli sebebi; vücudun asidik bir hale gelmesidir. Vücut asiditesinin düzelmesinin yollarından biri ve en önemlisi, vücudun yeterli su düzeyine çıkarılmasıyla olur.

Günlük tüketilmesi gereken su miktarı kişinin yaşına, bedenine, günlük yaşantısında çalışma şartlarına, hava şartlarına, hastalık durumlarına göre değişkenlik göstermekle beraber ortalama bu miktar 1,5 ila 2,5 litre arasında değişkenlik göstermektedir.

Günlük almamız gereken suyun büyük bir kısmını; yaklaşık %50'sini içeceklerden, %35-40'ını yiyeceklerden, % 10-15 kadarını (metabolik su) besin öğelerinin hücrelerde oksitlenmesi/yakılması sonucu oluşan sudan karşılanır. Vücut susuz kaldığı durumlarda özellikle baş ağrısı, vücudun belli bir bölgesinde sıcaklık/soğukluk hissi, ağız kuruluğu, deride kuruluk, idrara az çıkma, sürekli yorgunluk, sersemlik, kas krampları, bulantı, sürekli sindirim problemleri ile kendini göstermeye başlamaktadır. Vücudun susuzluğunu ölçmenin etkili yollarından idrar rengine bakılarak; koyu sarı, kırmızımsı veya kahverengi gibi renkler ve ağır kokulu olmasıdır.

İçme sularının fiziksel özelliklerinden en önemlisi; suyun berrak, renksiz ve kokusuz olmasıdır. Özellikle içilen hazır suların bekletildikleri kaplar, havasız kalmaları ve güneşe maruziyet gibi durumlar suyun canlılığını yitirmesine, var olan doğal özelliğini kaybettiği için de şifa olmaktan çıkmasına neden olmaktadır.

Suyun vücut için önemli etkilerinden bir kısmını şöyle sıralayabiliriz:

1. Hiçbir canlı susuz yaşayamaz. İnsanın 7 günden fazla susuz kalamadığı kabul edilmektedir.

2. Göreceli su yetersizliği vücudun bazı işlevlerini önce bastırır, sonra öldürür.

3. Su canlılığın temel enerji kaynağıdır.

4. Su vücudun her hücresinde elektriksel ve manyetik enerji üreterek bize yaşam gücü verir.

5. Hücre yapısındaki maddeleri birbirine bağlayan bir yapıştırıcıdır.

6. DNA hasarını önler ve onarım mekanizmalarının daha iyi çalışmasına yardımcı olur, böylece üretilen anormal DNA sayısı azalır.

7. Bağışıklık sisteminin (bütün mekanizmalarının) merkezi olan kemik iliğinde, bu sistemi, kanser de dahil olmak üzere çeşitli hastalıklara karşı güçlendirir.

8. Besinlere enerji verir ve parçalanan besinler sindirim sırasında bu enerjiyi vücuda aktarır.

9. Eklem boşluklarındaki temel yağlayıcı maddedir.

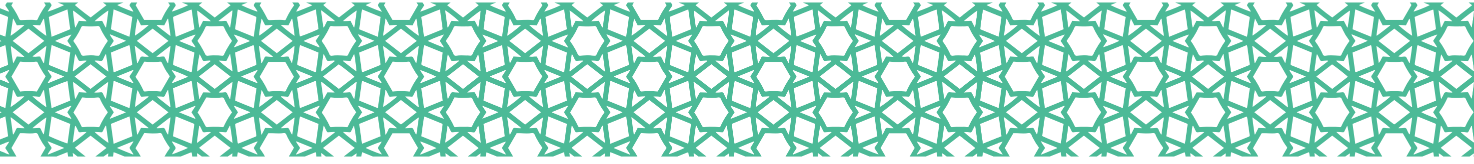
10. Omurgadaki diskler için olmazsa olmaz olup su yastıklarına dönüşmesini sağlar.

11. Kalp ve beyin damarlarında pıhtılaşmayı önler. Kalp krizi ve felce karşı koruyucudur.

12. Vücudun soğutma (terleme) ve ısıtma (elektrik) sistemleri için vazgeçilmezdir.

13. Düşünme başta olmak üzere, bütün beyin fonksiyonları için bize güç ve elektriksel enerji verir.

14. Vücuttaki sinirsel aktivite ve sinir ileticilerin üretimi için vazgeçilmezdir.

15. Beyinde üretilen bütün hormonların üretimi için gereklidir.

16. Bağırsakları en iyi çalıştıran yağlayıcı maddedir, kabızlığı önler.

17. Akciğerlerde oksijen toplayan kırmızı kan hücrelerinin çalışma verimini artırır. Hücreye ulaşan su, o hücreye oksijen verir ve atık gazları vücuttan atılmaları için akciğerlere taşır.

18. Çocuklarda ve yetişkinlerde dikkat yetersizliği sorununa çözüm getirir.

19. Çalışma verimini artırır ve dikkat aralığını büyütür.

20. Dünyadaki diğer bütün içeceklerden daha kolay bulunabilir ve hiçbir yan etkisi yoktur.

21. Bütün besinlerin, vitamin ve minerallerin temel çözücüsüdür. Vücutta besinleri küçük parçalara ayırır, sindirimlerinde ve son metabolik aşamalarında görev yapar.

22. Stres, gerginlik ve depresyonun hafiflemesine yardımcı olur.

23. Uykuyu düzenler.

24. Yorgunluğun giderilmesine yardımcı olur ve gençlik enerjisi verir.

25. Cildi yumuşatır ve yaşlılık belirtilerinin azalmasına yardımcı olur.

26. Gözlere canlılık ve parlaklık verir.

27. Göz tansiyonunu dengede tutmaya yardım eder.

28. Kemik iliğinde kan üretim sistemlerini düzenler, lösemi ve lenf bezi kanseri oluşumunun önlenmesine yardımcı olur.

29. Vücutta enfeksiyon ve kanser hücrelerinin geliştiği bölgelerde bağışıklık sistemini güçlendirmek için çok gereklidir.

30. Kilo vermenin en iyi yolu su içmektir. Düzenli aralıklarla su içilip düzenli yürüyüş gibi basit bir fiziksel aktivite dahi inatçı kiloların verilmesinde çok faydalıdır.

31. Kadınlarda adet öncesi ağrıyı ve ateş basmasını hafifletir.

32. Vücudun çeşitli bölgelerinden zehirli atıkları toplar ve atılmaları için karaciğer ya da böbreklere taşır.

33. İnsan vücudunda *'dehidrasyon'* (bedenin çok fazla sıvı kaybetmesi) sırasında kullanılabilecek bir su deposu yoktur. Bu nedenle gün boyunca düzenli olarak su içmemiz gerekir.

Toplum olarak bizlerde su içme alışkanlığı olmadığı gibi haliyle küçük çocuklarımıza da çok az su içirmekte ve onlarında su içmeme alışkanlığının olmasına sebep olmaktayız. Kendimiz su içmeyi alışkanlık edinmeli ve sık sık çocuklarımıza da su içirip, alışkanlık etmelerini sağlamalıyız. Sağlıklı su içmek; bir an da içilen yüklü miktarda su içmek değil, bilakis belli aralıklarla gün içine yayılmış su içimidir.

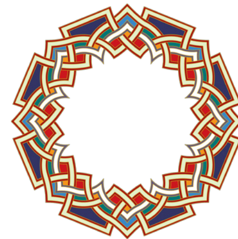
Güne bir bardak ılık su içerek başlayın ve gün boyunca en az 8-10 bardak su için.

Çay, kahve, kuru yemek ve tuzlu yiyecek sonrasında mutlaka su için, çünkü bunlar su kaybına neden olurlar.

Yemek esnasında su içmeyin yemekten yarım saat önce ve bir saat sonra içilmeli

Kendinizi iyi hissetmiyorsanız ve üzerinizde bir gerginlik varsa bir bardak su için ve Allah Rasûlü'nün dediği gibi; suyla güzel bir abdest alın.[1]

Sözümüzün sonu; Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun.

1. *Ebu Davud*

Uyanmak isteyen bir ümmet unutmamalıdır ki; sapık tasavvufçuların kimisinin kabul ettiği gibi sömürü teslim olunması gereken bir kader değildir. Hastalandığı zaman tedavi olan kimse Allah'ın kaderine itiraz etmiş değildir. Allah'ın kaderini başka bir kaderi ile defetmiştir. Sömürü bir kaderse o kaderi kader ile defetmek de bir kaderdir.

Nasıl Sömürüldük

Ömer AKDUMAN

Kitap: Nasıl Sömürüldük

Yazar: Prof. Dr. İhsan Süreyya Sırma

Yayınevi: Beyan Yayınları

Sömürünün tarihi insanlık tarihi kadar eskidir. İnsanlığın varoluş gününden şu zamana kadar sömürü, her çağda mutlaka izlerine rastlanmış olan bir eylemdir. Çünkü sömürü, insanın tabiatında olan ve terbiye edilmemiş olan hırs duygusunun ölçüsüz bir tezahürüdür. Her iyilik, güzellik ve refahın kendinde olmasını ister insan nefsi. Tabiatlarında olan bu duyguyu vahiy ile eğitebilmiş insanlar Allah'ın kendilerinde yarattığı bu duygu ile kendilerini sınırlamışlardır. Hatta bu duyguyu insanlık için hizmet aracı kılmışlardır. Bu duyguyu terbiye etmekten uzak kalanlar ise arzı, tarihin her karışında zulüm ve fesat ile doldurmuşlar. Çünkü eğitilmemiş olan hırs onlarda maymun iştahına dönmüştür. Bütün güzelliklere kendileri malik olmak istemişler ve bu nedenden ötürü insanlara zulmetmişlerdir.

Emperyalizm ise, güçlünün güçsüz olanın elindeki imkanları kendi lehine cebren ve zulmen kullanmasıdır. Emperyalizm, sömürü anlayışının ortaya çıkardığı akımın adıdır. Ve emperyalizmin tarihi, sömürü ile beraber var olduğu için insanlık kadar eskidir.

Emperyalistler öyle aç yaratıklardır ki gözleri doymak bilmez. Allah'ın sınırsız olarak yeryüzüne indirdiği rızkın yeryüzünün tümüne yetmediğini,

bundan ötürü nüfusun kontrol altına alınması gerektiğini söyleyecek kadar hadsiz insanlardır.

Emperyalist düzenlerde sömüren olduğu gibi bunun doğal sonucu olarak da sömürülenler de mevcuttur. Bunların ellerinden tüm hakları alınmıştır. Bütün emperyalist Tağutlar sömürdükleri insanlardan haklarını almak ile beraber onları insan yerine koymamışlardır. Günümüzde İslam âleminin durumu bundan ibarettir.

Peki, sömürülen insanlar neden itiraz etmemişler, önlerine konan iki lokma kuru ekmeğe razı olmuşlar?

1. Her çağda sömürülen insanlar üzerinde şahsiyetsizleştirme operasyonları yürütülmüştür. Bunun günümüzdeki tezahürü; *'Siz Kur'an'ı anlayamazsınız' 'Siyaset bizim işimiz değil. Bunları siyaset büyükleri düşünsün' 'Sizin aklınız bu meselelere yetmez'* vb. dillerde dolaşan, kaynağı Firavunlar olan söz ve bunların uygulandığı eylemlerdir.

2. Sömürülen insanlar parçalara bölünmüş, her fırka yanında olan ile aldanmıştır. Bu ayrılığı ve ihtilafı gerektirecek olan etkenler de sürekli olarak Firavunlar tarafından gündemde tutulmuştur.

3. Azgınların sömürülerini her zaman din adına meşrulaştıran ilim adamı kisvesine bürünmüş hokkabaz ve sihirbazlar bulunmuştur.

4. Planlı olarak yapılan sömürü faaliyetleri nüfus kontrolü ile desteklenmiştir. Emperyalistler nerede kendileri için tehlike oluşturabileceğini düşündükleri topluluklar bulunmuşsa bunları kontrol altına almaya çalışmışlar. Bu bazen Firavun'un yaptığı gibi erkeklerini kesip kadınlarını sağ bırakmak ile olabildiği gibi, fırkaların arasındaki ihtilafları körükleyerek birbirlerini zayıflatmaları için ortam oluşturulmak şeklinde de olmuştur.

5. İnsanları oyalayacak suni gündemler üretilmiştir. Günümüzde bunun karşılığı, futbol, kadın, sinema, televizyon, telefon vb. araçlardır.

Burada zikrettiklerimiz sömürü düzenine itiraz etmeyen halkların sindirilmişliğinin nedenlerinin başlıcalarıdır. Bu nedenleri çoğaltmak mümkündür.

Uyanmak isteyen bir ümmet unutmamalıdır ki; sapık tasavvufçuların kimisinin kabul ettiği gibi sömürü teslim olunması gereken bir kader değildir. Hastalandığı zaman tedavi olan kimse Allah'ın kaderine itiraz etmiş değildir. Allah'ın kaderini başka bir kaderi ile defetmiştir. Sömürü bir kaderse o kaderi kader ile defetmek de bir kaderdir.

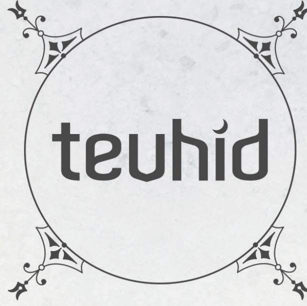
Bu gün İslam ümmetinin sömürge konumunda olması, yarınlarda güç olmasının önünde engel değildir. Tarihte Müslümanların haçlı istilalarına uğradıkları zamanlar olmuştur, günümüzdeki gibi. Ancak azim ve sabır, Selahaddin Eyyubi gibi komutanlara haçlılar karşısında zafer vermiştir. O koca haçlı ordusu, o zamanının süper gücü, Müslüman bir komutanın karşısında diz çökmüştür.

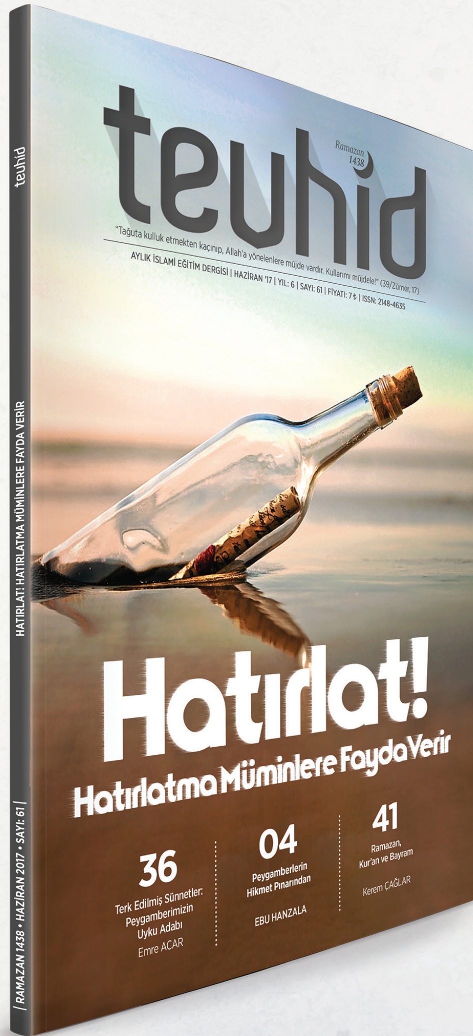
Günümüzde emperyalizm, sadece bir alanda yapılan eski sömürü yöntemlerini aşmış, kültür alanında yapılan sömürüleri de buna eklemiştir. Emperyalizm ile mücadele bundan ötürü tek yönlü olmamalıdır. Davet bir mücadeledir, cihad bir mücadeledir, ilmi çalışmalar bir mücadeledir. Ancak kültür alanında da mücadele yapılması zorunludur. Kâfirler fesatlarını filmleri ile tiyatroları ile insanlara zerk ediyorlarsa, edebiyatı fısk ve fücurlarına alet ediyorlarsa mü'minler de Allah'ın yasaklarına düşmeden bu alanlarda mücadele etmek zorundadırlar.

Nasıl Sömürüldük adlı çalışma bu alanda Müslümanlara bilinç kazandıracaktır. Çünkü bazen unutmak, İslam ümmetini sömürülen konumunda olmaktan kurtarmıyor. Hatırlamak, bilinçlenmek, bu konuda tarihten genel bir bilgiye sahip olabilmek yolumuzu kısaltması açısından önemli olacaktır. Bu kitap, insanlığın ilk zamanından günümüze sömürü, insanların birbirlerini sömürme nedenleri, günümüzde Müslümanların içerisinde bulunduğu hâl üzerinde yoğunlaşmıştır. Demokrasinin ve Cumhuriyetin aslında bir sömürme mekanizması olduğunu yaşanmış örnekler üzerinden izah etmiştir.

Allah, İslam ümmetine El-Fettah ismi ile mustazaflıktan zafere bir yol açsın. Bizleri, oldukları hâlin vahametini anlayıp bir o kadar mücadele eden basiret ehli kullarından kılsın. Allahumme amin.

“Tağuta kulluk etmekten kaçınıp Allah’a yönelenlere müjde vardır. Kullarımı Müjdele!”
(39/Zümer, 17)

MOBİL UYGULAMA

TEVHİD DERSLERİ

TEVHİD DERGİSİ

TEVHİDİ GÜNDEM

RADYO TEVHİD

